DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
28. IV. 1934

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XV., štev. 96

Ljubljana, sobota 28. aprila 1934

Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440 Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Nemška ofenziva in naša obramba

Poročila nacionalno obrambnih društev drugih narodov so vedno zanimiva in poučna. Svoje čase se je tudi naša javnost zanje živahno zanimala in črpala iz njih pobudo za lasten razmah. Posebno je to veljalo glede nemških in laških organizacij, katerih delovanje je bilo naperjeno naravnost proti naši narodni posesti. Podatki o delu društev »Schulverein« in »Lega nazionale« so služili naši zavedni javnosti kot vzgled in merilo lastnih prizadevanj in iz diskusije o njih je vzrasel marsikak aktivum, ki smo bili nanj lahko ponosni.

Danes je v naši javnosti, zlasti tudi med mlajšo generacijo, vse premalo smisla za potrebo nacionalne požrtvovalnosti in ravno tako malo razumevanja za nevarnosti, katerim je naša narodna meja še vedno izpostavljena. Ravno zato se nam zdi potrebno, zopet in zopet opozarjati na vztrajno in sistematično delovanje naših nemških sosedov, ki neprestano zbirajo gmotna sredstva za svoje ekspanzijske namene in s smotreno propagando ustvarjajo med svojimi množicami duševno pripravljenost za borbo, ki naj uresniči stare sanje o nemškem gospostvu daleč preko meja, začrtanih po mirovnih pogodbah. Nedavno smo naši javnosti predočili programatično vsebino zadnje schulvereinove okrožnice, v kateri se priznava, da veljajo še vedno pangermanski ekspanzijski cilji in da je ofenziva za njih dosego obrnjena naravnost proti nam.

Danes se ne bomo mudili s komentarji in novimi svarili; navesti hočemo samo nekaj suhih dejstev iz poročil nemškoavstrijskega časopisja o občnem zboru štajerskega okrožja društva »Deutscher Schulverein Südmark«, ki mu stoji na čelu Ljubljančanom dobro znani dr. Ferdinand Eger.

Poročilo pravi: Društvo šteje na Štajerskem več kakor 300 krajevnih skupin (podružnic). V štajerskem obmejnem ozemlju (torej ob slovenski meji) skrbi za pet lastnih in za večje število njegovemu varstvu zaupanih šol. Samo za te šole je društvo izdalo v zadnjih desetih letih nad četrt milijona šilingov (nad dva milijona dinarjev). Društvene ljudske knjižnice, ki so obsegale dozdaj 83 tisoč knjig, so se lani znova pomnožile. Za pouk obmejnega kmetskega ljudstva se vzdržuje vzorno poljedelsko posestvo.

Poročilo govori dalje o organizaciji mladine. Ustanovljenih je 58 mladinskih skupin z več ko 2000 člani, od katerih pripada 40 odstotkov delavskemu stanu. Navajajo se posamezne dobrodelne in propagandne akcije, predavanja in prireditve. Osnovne šole se podpirajo z učili, za višjo vzgojo obstoja cel sistem štipendij. Poleg ogromnih naklad agitacijskih spisov in letakov izdaja društvo pet stalno izhajajočih listov za nacionalno vzgojo in za propagando. Poleg vzorno urejene centralne pisarne so še stalno nameščeni potovalni učitelji in mladinski voditelji.

Letos je imelo štajersko okrožje 120 tisoč avstrijskih šilingov (en milijon dinarjev) rednih dohodkov. V času od 1. 5. 1925., ko sta se spojili prejšnji samostojni društvi »Deutscher Schulverein« in »Südmark«, pa do letos je imelo štajersko okrožje skupaj 800.000 šilingov (blizu 7 milijonov dinarjev) dohodkov, ki so se v celoti porabili za nacionalno »obrambo«.

K tem podatkom, ki smo jih točno posneli po izvirnem poročilu, moramo zaradi boljšega umevanja dodati še nekaj opazk. Gre tu za delovanje samo enega društvenega okrožja torej k večjemu ene petine celotne organizacije. Okrožje obsega samo bivšo deželo Štajersko brez njene nekdanje slovenske tretjine in je po obsegu in prebivalstvu manjše od dravske banovine. Poročilo obsega delovanje poslednjega leta, ki je bilo v Avstriji doba težkih političnih kriz in pretresljajev, po katerih je bilo tudi društvo samo občutno prizadeto in v razmahu ovirano; saj mu je grozil celo razpust od strani klerikalno-fašističnega režima. Poleg političnih težav je stiskala avstrijsko prebivalstvo težka gospodarska kriza, kateri še ni videti konca.

Menda ni treba izvajati primere in naštevati, kaj imamo v narodno obrambne svrhe pri nas, ali bolje, česa nimamo. Le toliko naj bo omenjeno: Naša edina narodno obrambna organizacija nima niti sto delavnih podružnic; strokovnega glasila, kakor je izhajalo pred vojno, že davno ni več, o knjižništvu se nam niti ne sanja, propaganda je zastarela. O dohodkih je bolje, da molčimo, pa tudi o izdatkih. Najbolj porazno se pa zdi, da še nikjer ni videti znakov izboljšanja.

Kakor na Štajerskem, se dela v Avstriji povsod, posebno intenzivno pa na Koroškem, kjer slovenska manjšina še noče umreti, ako tudi zaman pričakuje pomoči od bratovske roke. Tudi v Celovcu je bil nedavno občni zbor Schulvereina. Tam so govorili jasneje kakor v Gradcu. Po vesteh, ki so nam došle, so gospodje Wutte, Perkonig in Meier Kelbitsch napovedovali za najbližjo dobo popolno likvidacijo koroškega slovenstva.

Ni sicer treba, da se bahavo prorokovanje nemškega pohoda preko Karavank, o katerem se je na zboru tudi govorilo, vzame resno. Vsaj za danes še ne. Brez pomena pa za nas vendar ne sme biti, da se volja in smer pangermanskega osvajanja niti več ne prikriva. Morda nam vsaj to spoznanje odpre oči in srca, da se bomo resno vprašali, ali smo res toliko slabši od naših sosedov, in tako malo vredni svojih prednikov, da ne znamo niti tega ohraniti, kar smo v težavnejših časih pridobili, kaj šele, da bi mislili na ojačenje in utrditev svojih nacionalnih postojank.

NEOMAJNA ZVESTOBA

Barthou in dr. Beneš sta proučila vse aktualne mednarodne probleme in ugotovila popolno soglasnost

Praga, 27. aprila. g. Češkoslovaški tiskovni urad objavlja o razgovorih francoskega zunanjega ministra Barthouja v Pragi naslednji komunike:

V treh dolgih razgovorih, ki jih je imel francoski zunanji minister Louis Barthou z dr. Benešem 26. in 27. aprila, sta oba zunanja ministra razpravljala o vseh aktualnih vprašanjih mednarodne politike. Zlasti problem srednje Evrope, gospodarsko sodelovanje podunavskih držav in kooperacija podunavskih držav z drugimi interesiranimi državami so bili predmet obširne izmenjave misli. Oba ministra sta konstatirala popolno soglasnost.

Dalje sta potrdila odločitve obeh vlad v tej zadevi, zlasti kar se tiče rimskih pogajanj. Posebno sta proučila vprašanje balkanskega pakta v njegovih odnošajih do politike Male antante, problem Društva narodov in kompleks razorožitvenih vprašanj s stališča predstoječega sestanka razorožitvene konference. Splošna proučitev odnošajev držav Male antante do njenih sosedov in do Francije je omogočila obema ministroma, da sta izmenjala svoje informacije ter spravila v sklad svoje akcije z ozirom na mirno sodelovanje v srednji in vzhodni Evropi.

Ministra Barthou in dr. Beneš sta si mogla čestitati k srečnim rezultatom svojih prijateljskih razgovorov, ki so se vršili v popolnem soglasju.

Praga, 27. aprila g. Francoski zunanji minister Barthou je sprejel nocoj zastopnike listov, jim pojasnil vsebino uradnega komunikeja in izjavil med drugim:

Avstrijsko vprašanje je postalo perečе, ko sem 10. februarja prevzel zunanje ministrstvo. Francija je prevzela takojšnjo iniciativo za skupni korak Italije, Francije in Anglije, ki je končal z znano deklaracijo treh velesil o neodvisnosti Avstrije. Proučila sva z dr. Benešem od Avstrije in Madžarske z Mussolinijem sklenjene dogovore ter sva bila mnenja, da so ti dogovori primerni, da postanejo predmet pogajanj s sosedi. Informiral sem dr. Beneša o italijansko-francoskih pogajanjih v tej zadevi, o sedanjem stanju in o smernicah francoske vlade ter o drugih vprašanjih, na katerih sta zainteresirani obe državi, pred vsem o balkanskem paktu in v zvezi s tem o politiki Male antante, o problemu Društva narodov, za katerega se bo Francija vedno zavzemala in ne nazadnje o problemu nadaljevanja razorožitvenih pogajanj, pri katerih se mora še vedno poudarjati potreba razorožitve.

Razgovori, ki sem jih imel s poljskimi državniki, so pokazali, da je francosko-poljska Zveza tako močna, kakor nikoli poprej. Moji razgovori v Varšavi so doprinesli še boli k njeni utrditvi. Razlikovati se mora zavezniška pogodba, ki sem jo osebno podpisal leta 1921. in pakt, ki sta ga nedavno sklenili Nemčija in Poljska. Lahko mi verujete, da so francosko-poljski odnošaji izvrstni. Ako sem podpisal zavezniško pogodbo s Poljsko kot vojni minister, jo moram danes kot zunanji minister v imenu celokupne francoske vlade potrditi. Francija hoče izključno le mir, toda mir, pri katerem se ne bo odrekla varnosti in dostojanstva.

Francija gleda vedrega čela v bodočnost

Praga, 27. aprila. č. Danes ob 13. je priredil zunanji minister dr. Beneš v svoji vili intimno kosilo na čast francoskemu zunanjemu ministru Barthouju. Kosila se je udeležil tudi prezident Masaryk. Tekom dopoldneva francoski zunanji minister ni imel nikakih političnih konferenc. Peljal se je na Malo strano, kjer je v družbi francoskega poslanika sprejel člane francoske kolonije v Pragi in se dolgo razgovarjal s svojimi rojaki. V nagovoru nanje je med drugim dejal, **da more Francija jasnega čela gledati v obraz i prijateljem i nasprotnikom. Ako je Francija danes složna, je za to dolžna zahvalo v prvi vrsti svojemu sinu Gastonu Doumergueju. Francozi v inozemstvu, je končal Barthou, so danes bolj kakor kdaj poprej lahko ponosni na svojo narodnost.**

Pariz, 27. aprila. d. Posebni poročevalci pariških listov, ki spremljajo zunanjega ministra Barthouja na potovanju po vzhodni Evropi, izražajo spričo navdušenega sprejema Barthouja v Pragi mnenje, da obstoja **med Francijo in Malo antanto popoln sporazum, in da ni nič manj velikega političnega pomena manifestacija češkoslovaško-francosk. prijateljstva. Čeprav pri pariških razgovorih ni bila niti omenjena prilagoditev francosko-poljske zveze iz leta 1921., ki je vojaškega značaja, sedanjemu položaju, vendar domnevajo tukajšnji dobro poučeni krogi, da se ni govorilo samo o tej stvari, temveč je bilo to vprašanje tudi ugodno rešeno.** V tej zadevi sta v izredno veliki meri zainteresirani tudi Praga in Mala antanta.

Kar se tiče češkoslovaško-poljskega spora, izražajo v pariških političnih krogih mnenje, da v Varšavi ni bil dosežen zaželjeni uspeh in da bo Barthou priporočil Pragi potrpežljivost ter opozoril na nedavne poljske predloge za ureditev spora.

Tudi v Berlinu so pozorni

Berlin, 27. aprila. d. Listi poročajo obširno o prisrčnem sprejemu francoskega zunanjega ministra Barthouja v Pragi in o njegovi avdienci pri prezidentu Masaryku. Glede na to, da je zunanji minister dr. Beneš glavni poročevalec na razorožitveni konferenci, domnevajo, da se bodo praški razgovori Barthouja nanašali predvsem na razorožitveno vprašanje in da bo francoski zunanji minister pripravil svoje postopanje v Ženevi. O trdnosti francosko-češkoslovaške zveze v nemških političnih krogih ne dvomijo.

Zadnji trenutki avstrijskega parlamentarizma

V ponedeljek se bosta sestala avstrijski zvezni svet in Narodni svet, da pooblastita Dollfussovo vlado za objavo nove ustave

Dunaj, 27. aprila w. V ponedeljek se bosta sestala Nationalrat in Bundesrat k svojim poslednjim sejam. Dan kasneje bosta na podlagi zveznega ustavnega zakona, ki bo sprejet z glasovi krščanskih socialcev in Heimatblocka, razpuščena. S tem bodo 1. maja ugasnile funkcije dosedanjega Narodnega predstavništva avstrijske republike, kar pomeni konec avstrijske porlamentarne demokracije. Ker je bila za sklicanje Narodnega sveta potrebna formalna izpremememba poslovnika so jo izvedli po naredbenem potu. Ker so svoječasno vsi trije predsedniki Narodnega sveta odstopili, je bil krščanskosocialni poslanec, bivši zvezni kancelar Ramek pozvan kot bivši predsednik Narodnega sveta, naj prevzame predsedstvo parlamenta. Narodnemu svetu bodo predložene v odobritev vse dosedanje zasilne naredbe. Predložena mu bo tudi nova ustava v obliki zasilne naredbe. Besedilo ustave bo že objavljeno v uradnem listu, ko bo sporočeno članom Narodnega sveta. Pooblastilni zakon, ki ga bo vlada predložila Narodnemu svetu, bo imel štiri člene. Čl. 1 ukinja določbo stare ustave, da je za celotno izpremembo zvezne ustave potrebno ljudsko glasovanje. Prav tako se ukinja določba stare ustave, po kateri potrebujejo vse politične državne pogodbe odobritev Narodnega sveta. Čl. 2 pooblastilnega zakona pooblašča vlado, da objavi v uradnem listu 1. maja novo ustavo, kar pomeni pravno uveljavljenje nove ustave.

Ustava bo sprejeta samo z glasovi krščanskih socialcev in Heimatblocka, ker po dosedanjih pogajanjih velenemci ne kažejo nobene pripravljenosti, da bi se zavzemali za novo ustavo in povzroča tudi Landbund težkoče. Obenem bo uveljavljen tudi konkordat, čigar bistvene določbe vsebuje tudi nova ustava.

Odpor Landbunda in velenemcev

Dunaj, 27. aprila. č. Šele danes so se izvedele podrobnosti, zakaj je bila za veliko noč preprečena proglasitev nove avstrijske ustave. Med vlado dr. Dollfussa in opozicijskima strankama, ki sta izven patriotske fronte, je namreč nastalo veliko nesoglasje, ki se še do danes ni poravnalo. Landbund in velikonemška stranka sta zavzeli napram načrtu nove ustave docela odklonilno stališče. Obe stranki sta se postavili proti uvedbi diktature, katera eksponent naj bi bila patriotska fronta, odnosno Heimwahr.

Kljub temu je Dollfuss za ponedeljek sklical Narodni svet na zasedanje, na katerem naj bi odobrili načrt nove ustave. Opozicija se pripravlja na boj. Kakor doznavajo, namerava bivši podkancelar Winkler ostro napasti novo ustavo ter tako izzvati daljšo razpravo. Ker se vlada zaveda, da bo dobila večino, saj je pognala iz parlamenta svojega največjega nasprotnika, socialne demokrate, bo Dollfuss zastavil vse, da bo razprava o novi ustavi zaključena že v ponedeljek, tako da bi lahko avstrijske službene novine ustavo objavile 1. maja, ko bi stopila tudi v veljavo.

Po poročilih iz poučenih političnih krogov, se Dollfuss še vedno pogaja z Landbundom in velenemško stranko.

Starhemberg snubi delavce

Dunaj, 27. aprila. č. Na propagandnem zborovanju, ki ga je snoči priredil Heimatschutz, sta kot glavna govornika nastopila dr. Steidle in knez Starhemberg. Dr. Steidle je v svojem govoru naglasil, da bo Heimwehr do kraja branil avstrijsko neodvisnost, ne bo pa nikoli pristal na to, da bi se srednjeevropska vprašanja definitivno uredila brez Nemčije ali proti njenim interesom. To načelo je v Avstriji uveljavil že pokojni Seipel in Avstrija mu bo ostala zvesta, če se bodo Nemci premislili glede svojih aspiracij proti avstrijski zvezni republiki.

Knez Starhemberg je v svojem govoru dejal med drugim: »Dokler bo Dollfuss zvezni kancelar in dokler bom »jaz« na čelu Heimatschutza, naju ne bo nihče razdvojil.« Ena izmed glavnih tez za preureditev avstrijske države mora biti ponovna pridobitev delavstva za državno misel. Opozarjam tovariše iz Heimatschutza, da pod nobenim pogojem ne smejo misliti na maščevanje zaradi tega, kar je bilo prej. Delavci, ki jih je zapeljala marksistična propaganda, so spravili v dovolj težke neprilike naš narod, in stoje sedaj ob strani, ogorčeni in srditi. Toda vzlic vsemu so nam dragoceni sodržavljani, ki jih je treba vnovič pridobiti za državno misel.

Suvich v Bruslju

Bruselj, 27. aprila. d. Italijanski državni podtajnik Suvich je prispel včeraj opoldne z letalom v Bruselj, kjer se je popoldne sestal z zunanjim ministrom Hymansom, katerega je informiral o mednarodnih razgovorih glede razorožitvene konference. Kasneje je sprejel Suvicha v avdijenci kralj Leopold. Suvich je posetil tudi ministrskega predsednika Brocquevilla in se je pred svojim odhodom sestal še z ministroma za delo in prosveto. Zvečer je odpotoval v Rim.

Preosnova ruske vlade

Moskva, 27. aprila. č. Predsednik centralnega izvršnega odbora Sovjetske unije je s posebnim odlokom izvedel reorganizacijo sveta ljudskih komisarjev. Dosedanji podpredsednik sveta Kujbišev je odstavljen in mu je bila vzeta tudi funkcija predsednika državne načrtne komisije. Za njegovega naslednika je bil v načrtni komisiji imenovan bivši delegat na londonski gospodarski konferenci Mešlavk, za podpredsednika sveta ljudskih komisarjev pa predsednik ukrajinskega sveta komisarjev Čubarij.

Nemško-ruska napetost

Nemška odklonitev baltiškega pakta je izzvala v Moskvi zelo neugoden vtis — Nemški očitki ruski politiki

Moskva, 27. aprila. AA. Vest, da Nemčija noče podpisati pakta o nevtralnosti baltiških držav, je napravila v Moskvi dokaj neugoden vtis. Komisar za zunanje zadeve Litvinov je v razgovoru z nemškim poslanikom Nadolnim izjavil, da je Rusija predložila Nemčiji pakt v iskreni želji, da okrepi svetovni mir.

Berlin, 27. aprila. AA. Komentirajoč odklonitev podpisa baltiškega pakta, ki ga je predlagala Rusija, pravi »Börsen Zeitung«: Ni Nemčija, ki je skalila razmerje do Rusije, saj je Hitler sam ratificiral berlinski dogovor med Nemčijo in Rusijo. Rusija bi bolje storila, če ne izgubi živcev. Nemčija bo sama najbolj zadovoljna, če se popravijo odnošaji med njo in Rusijo, toda za sedaj mora ostati skeptična, ker smo doživeli francoski tok, v katerem naj bi Moskva igrala prvo vlogo, če se naj ustvari fronta od Rige pa do Ankare. Moskva bi si pridobila več zaslug za pravi mir v Evropi, če bi te načrte zavrnila

Moskva, 27. aprila wk. Ljudski komisar Litvinov je 21. t. m. sporočil v imenu sovjetske vlade nemškemu poslaniku, da je obvestilo o odklonitvi političnega protokola sprejel z iskrenim obžalovanjem. Domneva Nemčije, da se je sovjetska vlada z istimi predlogi najprej obrnila na poljsko vlado in nato na nemško, ne odgovarja dejstvom. Nobenega dvoma ni, da se izvedba ruskega predloga ne more tolmačiti drugače kakor v smislu utrditve miru v vzhodni Evropi. Predlog bi ojačil čut varnosti prizadetih baltiških držav. Glede ugodnih posledic, ki bi jih imel protokol za nemško-ruske odnošaje, je izjavil Litvinov:

Skušal sem predlagati sredstvo za odstranitev ali omiljenje odtujitve med Nemčijo in Rusijo, ki ne bi bilo prepričevalno samo za Sovjetsko unijo, temveč za ves svet bolj kakor vsi govori in izjave. Žal je Nemčija odklonila to sredstvo. Sovjetska vlada je vedno pripravljena blagohotno proučiti konkretne predloge nemške vlade, ki bi mogli imeti za posledico zboljšanje odnošajev med obema državama.

Razgovori Mušanova

Bolgarski ministrski predsednik o načelih bolgarske zunanje politike in odnošajih do Madžarske

Budimpešta, 27. aprila. g. Bolgarski ministrski predsednik Mušanov je danes sprejel novinarje in jim izjavil, da temelji politika Bolgarije in Madžarske na načelih miru in pravice. Bolgarski in madžarski narod sta zelo trpela v času svetovne vojne in trpita še sedaj zaradi njenih posledic. Zaradi tega Bolgarija ne more snovati svojih upov v vojno kot sredstvo mednarodne politike. Bolgarski narod pa tudi ve, da se bodo obstoječe krivice nekega dne zopet popravile. To upanje veže Bolgarijo na Društvo narodov in zato tudi ni podpisala balkanskega pakta. Ako bi to storila, bi se odrekla edini nadi, ki še obstoja, namreč, da se bo nekega dne izvedel čl. 19 pakta o Društvu narodov.

Danes je imel Mušanov razgovore z ministrskim predsednikom Gömbösom in zunanjim ministrom Kanyjo o vprašanjih splošnega značaja in o vseh problemih, ki se tičejo obeh držav. Sporazumeli smo se, je dejal Mušanov, da bomo v interesu zboljšanja trgovinskih odnošajev med Madžarsko in Bolgarijo storili vse, kar je mogoče.

Popoldne je Mušanov sprejel deputacije nekaterih organizacij, med njimi tudi madžarsko-bolgarske zveze.

Državni upravnik Horthy je bolgarskega ministrskega predsednika Mušanova odlikoval z najvišjim madžarskim odlikovanjem, križcem za zasluge. Horthy mu je odlikovanje sam izročil.

Mušanov je nocoj odpotoval iz Budimpešte v Beograd. Zvečer je še prisostvoval svečani predstavi v operi in se udeležil intimne večerje, ki mu jo je priredil predsednik madžarske vlade Gömbös. V Beograd prispe jutri ob 7.25.

Sofija, 27. aprila. č. Vladno glasilo »Zname« je objavilo pod naslovom »Potovanje g. Mušanova« članek, v katerem pravi med drugim, da je bila misija Mušanova v tujini predvsem finančnega značaja. Kar se tiče zunanje politike Bolgarske, je izrecno miroljubna. Tudi politika za zbližanje z Jugoslavija ima bistveno miroljubne namene. V tem smislu bolgarska zunanja politika tudi ne more vplivati na razvoj nadaljnjih gospodarskih odnošajev v Nemčiji, saj je Nemčija aktivno zainteresirana na vsem Balkanu.

Zasedanje gospodarske Male antante

Beograd, 27. aprila, p. Dne 30. aprila se prične v Bukarešti zasedanje gospodarskega sveta Male antante. Na dnevnem redu je cela vrsta gospodarskih, prometnih in drugih vprašanj, ki predstavljajo skupne zadeve Male antante. Poleg izčrpne razprave o doseženih uspehih v smislu resolucije, sprejete na prvem zasedanju Gospodarskega sveta Male antante v Pragi, ki so jo odobrili tudi zunanji ministri Male antante, se bo razpravljalo v Bukarešti še o drugih skupnih gospodarskih ukrepih. Naša delegacija, ki ji načeluje načelnik zunanjega ministrstva dr. Pelivanović, odpotuje s parnikom »Karadjordje« jutri zvečer v Rumunijo.

Sestanek stalnega sveta Male antante

Bukarešta, 27. aprila. p. Med 13. in 20. majem se bo sestal stalni svet Male antante v Bukarešti. Zadnja seja bo v Sinaji. Letos bo predsedoval stalnemu svetu Male antante rumunski zunanji minister Titulescu.

Nemška vojaška delegacija v Moskvi

Moskva, 27. aprila č. V Moskvo je prispela večja nemška vojaška delegacija. Ruske vojaške oblasti so ji priredile prisrčen sprejem. Nemški vojaški delegati si bodo ogledali vse večje vojne naprave Moskve.

Dr. Henrik Steska:

Odnos pokrajine do države

Zavoljo velikosti modernih držav in potrebe čim intenzivnejšega spoznavanja poedinih pokrajin, ki se v večji ali manjši meri razlikujejo po naravnih zemljepisnih razmerah in po vkoreninjenih družabnih odnošajih, se mora tudi državna organizacija ozirati na poedine pokrajine, iz katerih je država sestavljena. Pokrajina je zato važna teritorialna edinica za državno upravo samo. Gotove interese in koristi pa morejo neposredno prizadeti krogi sami najbolj spoznavati in zastopati. Upravo moremo torej izboljšati, ako prepustimo javne naloge, ki imajo svoj izvor v skupnem sožitju v pokrajini, v neki meri prebivalstvu v pokrajini in njenemu predstavništvu v samoupravi. Težavna je razmejitev med pokrajino in državo, le z velikim trudom moremo najti srednjo pot med nasprotujočimi si naziranji in težnjami.

Pri samoupravi pokrajin gre predvsem za četvero vprašanj, to so vprašanja, na kakšen način je ali bodi predstavništvo pokrajine sestavljeno, potem kolikšna je ali bodi kompetenca tega predstavništva, dalje ali ima ali imej to predstavništvo tudi izvršno moč in lastno uradništvo, končno s kakšnimi finančnimi viri more to predstavništvo razpolagati.

Predstavništvo pokrajine

Ker pokrajina kot zgolj juridična oseba sama ne more vršiti poslov svojega delokroga, mora imeti organe, ki jo predstavljajo in zanjo delujejo. To predstavništvo pokrajin pa se more določiti na prav različne načine. Ako je predstavništvo imenovano od centralne vlade, čeprav izmed domačinov dotične pokrajine, takrat ne moremo govoriti o pravi samoupravi in najsi se tudi uporabljajo le lastna finančna sredstva pokrajin in le za lastne pokrajinske namene. Pokrajinska samouprava obstoja pač le takrat, kadar prebivalstvo v pokrajini izključno ali pa vsaj v pretežni in odločilni meri odloča pri izberi pokrajinskih predstavnikov. Še vedno bi torej smeli govoriti o pokrajinski samoupravi, čeprav bi n. pr. predsednik tega predstavništva ali pa četrtina ali ena tretjina članov bili postavljeni od centralne vlade, kajti tudi v takem slučaju ne bi šlo zgolj za sodelovanje domačih organov. Prebivalstvo v pokrajini pa si svoje predstavništvo na prav raznoteri način izvoli. Pri neposredni volitvi so volilna telesa ali vsa pokrajina ali pa poedini okraji dotične pokrajine in eventualno tudi večja mesta ali skupine mest. Pri posredni volitvi pripada volilna pravica zlasti nižjim občim krajevnim edinicam (n. pr. občinskim predsednikom ali odbornikom, okrajnim zastopstvom) ali pa, kar se utegne v bližnji bodočnosti v vedno večjem obsegu uveljavljati, raznim poklicnim stanovskim organizacijam (n. pr. kmetijskim, obrtnim, trgovskim zbornicam, dalje delavskim zbornicam, v kolikor delavstvo in nameščenstvo ni že v preje omenjenih zbornicah zastopano itd.). Možno bi tudi bilo, da se izvesten del pokrajinskega predstavništva voli neposredno, drug del pa posredno. Za prehodne dobe, ko še nimamo zadostnih izkušenj glede preosnove državne organizacije, bi bilo po naziranju raznih krogov priporočljivo, da bodi pokrajinsko predstavništvo sestavljeno na mešan način, n. pr. tako, da bi tretjino članov izvolili zastopniki občin ali okrajev, tretjino razne poklicne stanovske zbornice, a tretjino bi imenovala centralna vlada izmed domačinov, ki bi se odlikovali po teoretičnem znanju in mnogoletni preskušeni praksi v javni upravi, v gospodarstvu in prosveti.

V naši državi se imenujejo pokrajine banovine ter je v ustavi iz l. 1931. odrejeno, da banovine niso zgolj ozemlja za državno upravo, nego tudi samoupravne edinice z lastnim banovinskim svetom in banovinskim odborom. Banovinski svet (banovinsko veče) se ima po ustavi voliti na štiri leta z občim, enakim in neposrednim glasovanjem, a ta svet voli iz svoje sredine banovinski odbor, ki je samoupravni izvršni organ v banovini. Nima pa ustava nikakšnih predpisov o volilnih edinicah in tudi ne zabranjuje, da ne bi smel zakon o ureditvi banovinske samouprave predpisati bodisi za vse bodisi za del članov banovinske samouprave posebno kvalifikacijo.

Delokrog pokrajinske samouprave

Drugo važno vprašanje pokrajinske samouprave je ono njene kompetence ali njenega delokroga. Razlikovati smemo tu med samostalnim (lastnim) in prenešenim (poverjenim) delokrogom. V samostalni krog pokrajinske samouprave spada predvsem pospeševanje gospodarskih, prosvetnih, zdravstvenih in socialno-političnih interesov prebivalstva v pokrajini z lastnimi finančnimi sredstvi. Zaradi potrebe izdatnih finančnih sredstev je tudi pri tej samoupravi, ki jo nekateri imenujejo ekonomsko samoupravo, združena z upravo lastne pokrajinske imovine tudi vrsta izrazitih avtoritativnih poslov, s katerimi bi se prebivalstvu enostransko nalagala davčna bremena. Samostalni delokrog obsega včasi tudi nadzor nad nižjo krajevno samoupravo, namreč nad občinsko ali nad eventualno obstoječo okrajno ali okrožno samoupravo. Te poslednje posle štejejo k samostalnemu delokrogu, ker ima vsa teritorialna samouprava nekakšen skupni položaj proti suvereni državni oblasti. Ob takem naziranju smemo tudi še nekatere druge avtoritativne posle, ki so v tesneiši zvezi z omenjeno ekonomsko samoupravo in z nadzorom nad nižjo samoupravo, prištevati lastnemu področju pokrajin. Samostalni značaj se kaže zlasti v tem, da se nadzor državne oblasti glede pokrajinskega lastnega delokroga omeji bolj ali manj na zaščito zakonitosti in občih državnih interesov.

Nekatere države pa prenesejo na pokrajinsko samoupravo še celo vrsto drugih poslov, od katerih imajo nekateri izrazit obče-državni značaj. Jasno je, da si državna oblast glede takšnih poslov pridrži strožji nadzor, ki se kaže posebno v dajanju obveznih navodil in v presojanju poslovanja tudi z vidika večje primernosti. V kolikor država poveri pokrajinski samoupravi sploh take posle, se kaže v poedinih državah dokajšnja pestrost. So države, ki poverijo pokrajinski samoupravi malodane vso notranjo upravo in vrši morda le od centralne vlade postavljeni državni reprezentant v pokrajini na licu mesta državni nadzor. Možno je tudi, da se posli notranje ali obče uprave delijo in so reprezentantu državne oblasti v pokrajini pridržani za neposredno izvrševanje le oni posli, ki spadajo v upravno grano ministra notranjih del (tako zvano notranjo upravo v ožjem smislu), ali ki se nanašajo na verske zadeve. Ostali posli obče državne uprave, n. pr. razni avtoritativni posli iz poljedelskega, trgovinsko-industrijskega, prometnega, gradbenega, prosvetnega, zdravstvenega in socialno-političnega resorta, pa bi bili prenešeni na pokrajinsko samoupravo in bi državni reprezentant glede njih le dajal navodila in pazil na njih izvajanje.

Za nekatere posle so dokaj pripravna tudi skupna kolegialna oblastva, sestavljena deloma iz odposlancev državne uprave v pokrajini, deloma iz odposlancev pokrajinske samouprave, pri čemer bi moralo biti izvestno število izbrano iz vrst strokovnjakov, četudi ne bi bili državni uradniki ali funkcionarji pokrajinske samouprave. Tako si zamišljajo nekateri ustroj šolskih oblastev za narodno in srednje šolstvo.

Obseg uredbodajne oblasti

Od obsega avtoritativnih, pokrajinam pripuščenih poslov zavisi tudi obseg uredbodajne oblasti pokrajinske samouprave. Uredbe so abstraktni pravni predpisi, ki jih izdajo državna uprava ali samouprava in ne kakšno zakonodajno telo. Razlikovati smemo troje vrst uredb pokrajinske samouprave. Značaj pokrajinske samouprave zavisi dobršen del od tega, katere vrste uredbe sme pokrajina izdati in v kakšnem obsegu. Najnavadnejša vrsta uredb so službena navodila podrejenim organom in lastnim nameščencem. S pravilniki se ureja uporaba pokrajinskih ustanov (zavodov, podjetij in naprav) po oskrbovancih, gojencih, posetnikih in drugih uporabnikih. Tretja vrsta uredb ne veže zgolj uporabnike pokrajinskih naprav, nego tudi druge privatnike. Tretja vrsta pokrajinskih uredb, ki so pokrajinske uredbe v ožjem smislu, se pojavlja na tri načine. Ta ali oni zakon prepušča pokrajinski samoupravi, da izda v izvršilni uredbi vse one dodatne predpise, ki so za uporabljanje zakona neobhodno še potrebni. Nekateri zakoni izrecno pooblaščajo pokrajinsko samoupravo, da s pravnimi predpisi uredi točno navedeno vrsto odnošajev. To bi bile uredbe za urejanje odnošajev na osnovi specialne zakonske pooblastitve. Zakoni ali odredbe v ustavi pa ponekod ne pooblaščajo pokrajinsko samopravo le za ureditev točno opisane vrste pravnih odnošajev, nego kar za pravno ureditev celih skupin odnošajev. Že najmanjša krajevna samoupravna edinica, občina, je pogostokrat z zakonom o občinah pooblaščena, da ob nedostajanju drugih zakonitih predpisov iz krajevno-policijskega področja kar sama uredi dotična vprašanja. Na podoben način je lahko pokrajinska samouprava s splošno zakonsko pooblastitvijo pooblaščena, da uredi brez kršitve veljavnih zakonov zlasti vsa ona pravna vprašanja, ki se nanašajo na samostalni delokrog pokrajine, kakor n. pr. na pospeševanje gospodarskih, prosvetnih in zdravstvenih interesov v pokrajini in ki niso z zakoni drugače urejena. Naša ustava predvideva tudi ti dve poslednji vrsti banovinskih uredb bodoče banovinske samouprave.

Uradništvo

Izredne važnosti za pokrajinsko samoupravo je vprašanje, kdo naj izvršuje njene sklepe. S tem zvezano je vprašanje lastnega pokrajinskega uradništva. V tem oziru je mnogo možnosti. Uradništvo za pokrajinsko samoupravo in za državno upravo v pokrajini je lahko državno in skrbi za dejansko izvrševanje sklepov pokrajinske samouprave državno uradništvo pod vodstvom državnega reprezentanta v pokrajini, kateremu je s tem zelo olajšan nadzor. Lahko imamo dvojno uradništvo, pokrajinsko in državno, ter prvo zlasti za zavode, podjetja in druge naprave pokrajinske samouprave, a morda tudi za konceptno in strokovno pripravljalno in za manipulativno delo pokrajinskega predstavništva. Poslednje je posebno takrat potrebno, kadar naj ima pokrajinska samouprava tudi izvršno moč in bi ne bilo predstavništvo te samouprave zgolj sklepajoč in nadzirajoč organ. Po naši ustavi je ožji odbor banovinskega sveta, namreč banovinski odbor izvršni organ v banovini in ima banovinska samouprava posebne banovinske uradnike, ki jih pa banovinski odbor le predlaga, a ban postavlja.

Finančna sredstva pokrajinske samouprave

Jasno je, da zavisi delavnost pokrajinske samouprave pri izvrševanju njenega skrbstvenega, na pospeševanje gospodarstva, prosvete in zdravstva v pokrajini usmerjenega delokroga povsem od finančnih sredstev, s katerimi razpolaga. Nezadostno je, ako je pokrajinska samouprava navezana zgolj na manj izdatne davčne vire in na neobvezne prispevke države. Ker država že sama v prav občutni meri nateguje razne izdatnejše davčne vire, so včasi tudi večje doklade k državnim davkom, četudi ne pravno, pa vsaj dejanski izključene. Tudi vplivajo večje razlike v višini doklad v poedinih pokrajinah pogostokrat skrajno neugodno na podjetnost v pokrajinah z višjimi dokladami, ker prevelika davčna bremena ne ubijajo le podjetnosti, marveč izganjajo obenem marsikakšno podjetje v drugo pokrajino z manjšimi obremenitvami, a v istem carinskem območju. Temu se da odpomoči na ta način, da se tangenta neke izdatnejše vrste državnih davkov (n. pr. občih neposrednih davkov) v izvestnih, že v zakonu samem določenih odstotkih izplača pokrajinam. Odstotek bi bil v vsej državi trajno isti, a nanašal bi se na oni del dotičnih državnih davkov, ki so se pobrali v poedini pokrajini. Tak postopek je posebno takrat kar nujen, kadar prenese država kakšen večji del svojih dosedaj državnih, z velikimi stroški združenih poslov, na pokrajino. Ta vrsta tangent pa ne brani pobiranja nižjih doklad k dotičnim državnim davkom.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Nerazveseljiv dogodek

— r. — Beograd, 26. aprila.

Beograjski listi so napovedovali te dni, da društvo prijateljev umetnosti »Cvijeta Zuzorić« prireja v svrho »tesnejšega seznanjanja s kulturo naših slovenskih bratov« v sredo, 25. t. m. ob 18.15 v umetniškem paviljonu slovenski književno-umetniški večer. Spored je obetal kratko predavanje znanega književnika Nika Bartulovića o slovenski kulturi, recitacijo Prešernovih in Župančičevih pesmi po članici narodnega gledališča Nadi Riznićevi, čitanje Cankarjeve proze po članu nar. gledališča Petru Petroviću in recitacijo Murnovih, Gradnikovih in Seliškarjevih pesnitev po Tonetu Potokarju. Temu literarnemu je bil dodan tudi glasbeni spored: članica opere Katica Jovanović zapoje Lajovčeve in Škerjančeve skladbe, operni dirigent Predrag Milošević poda Lajovčevo klavirsko skladbo, zbor katoliške nadškofijske cerkve pa zapoje nekatere popularne slovenske pesmi.

Spored je bil potemtakem sestavljen prav primerno in sodeč po zanimanju, ki drugače vlada v naši prestolnici za druge naše slovenske stvari, se je moglo pričakovati, da bo ta prvi slovenski književno-umetniški večer, prirejen so domačinih, napolnil dvorano umetniškega paviljona do zadnjega prostorčka. Toda kaka zmota! Ob napovedanem času je bila dvorana še popolnoma prazna. Res je, da je bil čas nekoliko neprimeren. Beograd je pač predvsem uradniško mesto in ob 18.15 se komaj končava uradniško delo, ali pa tudi ne. Beograjski Slovenci so tudi po veliki večini uradniki. Ali ta večer pač vobče ni bil namenjen njim, temveč domačinom. Saj bi bilo le malo prečudno, da bi naši bratje beograjski Srbi in Hrvatje, prirejali slovenske kulturne večere, da bi nas Slovence seznanjali z našo slovensko kulturo. Ko pa se je po polurnem preudarjanju, ali naj bi se večer odpovedal in odgodil na drug dan, vendarle zbralo nekaj ljudi, pa se je moralo ipak ugotoviti, da smo bili Slovenci v znatni večini. In bilo je med poslušalci dve tretjini ženstva. Da se je med 240 tisoč beograjskega prebivalstva našlo samo 64 ljudi, ki so smatrali za svojo dolžnost, da se odzovejo vabilu na to kulturno prireditev, in da jih med 230.000 beograjskimi Neslovenci ni bilo niti 30, ki bi čutili potrebo, da se tesneje seznanijo s kulturo bratov Slovencev, se mi zdi, milo rečeno, pač precej čudno! Ko sem se vozil s tramvajem na Kalemegdan, sem videl »Moskvo« polno, pred vseučiliščem, odkoder je komaj korak do paviljona, vse črno dijaštva, v Knez Mihajlovi, ki vodi na Kalemegdan, pa se je na »Korzu« vse trlo pohajajočega občinstva..

Večer je otvoril nar. posl. dr. Bogumil Vošnjak s kratkim nagovorom, v katerem je poudarjal potrebo medsebojnih kulturnih stikov in ponovil davno željo, da se na beograjskem vseučilišču ustanovi slovenska učna stolica.

Spored se je nekoliko skrajšal. Opustila stase Lajovčeva klavirska skladba in petje cerkvenega zbora.

Niko Bartulović je v zgoščeni obliki podal kratek pregled slovenskega kulturnega snovanja in delovanja na vseh poljih od prvih začetkov pa do danes, pri čemer je v marsičem odkrito priznaval Slovencem prvenstvo med brati, pa tudi izven meja južnih Slovanov (znanstvena literatura, filologija, književarstvo). Dotaknil se je tudi jezikovnega vprašanja, stoječ na stališču, da ne gre opuščati slovenskega jezika, temveč se mora stvoritev našega kulturnega edinstva, ki tudi vse bolj napreduje, prepustiti času, skupnemu življenju, organskemu razvoju. Na koncu je ostro grajal nemarnost beograjskega občinstva in za bodoči tak kulturni večer poudarjal potrebo agitacije od hiše do hiše.

Gdč. Katica Jovanović je zapela po eno Lajovčevo in Škerjančevo ter »Čez izaro«. Spremljal je g. Butkov. Tone Potokar je recitiral po eno Murnovo, Gradnikovo in Seliškarjevo v izvirniku, g. Petrović je prečital Cankarjevo »Čašico kave« v prevodu in ravno tako gdč. Riznićeva v prevodu dva Prešernova soneta in Župančičevo »Oblačkom«.

Vsi izvajalci sporeda so želi odkrito priznanje poslušalstva in je le škoda, da ga je bilo tako malo. Upajmo pa, da bo bodoči slovenski kulturni večer v naši prestolnici res kulturen tudi v tem pogledu!

Za poglobitev trgovinskih odnošajev med ČSR in Jugoslavijo

Beograd, 27. aprila. AA. Na potu po naši državi so prispeli te dni v Beograd predsednik češkoslovaško-jugoslovenske lige v Brnu, profesor tamošnjega vseučilišča in naš častni konzul Vladimir Filkuka, ravnatelja Hipotekarne in kmetske banke v Brnu Jan Kokranek in Antonin Kotulan in še nekateri drugi člani lige v Brnu. Čeprav je njihovo potovanje po naši državi zasebno, so vendar izrazili željo, da se informirajo o češkoslovaško-jugoslovenski trgovini in o možnostih našega izvoza na Češkoslovaško. Zaradi tega je predsednik Zveze jugoslovensko-češkoslovaških lig in predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi sklical v prostore Zveze informativno konferenco. Prisostvovali so ji razen gostov tudi zastopniki gospodarskega odbora Narodne skupščine in zastopniki naših ustanov za zunanjo trgovino. Na seji so izmenjali misli o pospeševanju medsebojne trgovine in o dosedanjih ovirah. Izrazili so željo, naj bi se v obeh državah poleg pospeševanja kulturnih odnošajev skrbelo tudi za gospodarsko zbližanje na ta način, da se ustanove v okrilju lig posebne sekcije za gospodarske posle.

Veliki gozdni požari

Sarajevo, 27. aprila. n. Na področju sarajevske šumske direkcije je včeraj nastalo več požarov. Največji med njimi je bil požar v gozdovih čajniškega sreza. V gozdovih, kjer je požar uničeval lesno bogastvo, je včasih hajdukoval znani Boškovič. Ogenj je uničil 2400 m³ najboljšega gozda. Pogorelo je 100.000 kubičnih metrov industrijskega lesa. Če se požar zaradi vetra ne bo razširil, je pričakovati, da bo kmalu lokaliziran. Škoda je sedaj ocenjena na 1,530.000 Din. Sarajevska šumska direkcija je odposlala v čajniške gozdove posebno komisijo da doseže vzroke požara. Orožniki so prijeli 10 oseb po večini gozdnih delavcev in pastirjev, ki so osumljeni, da so zanetili ogenj.

Nemške plačilne težkoče

Konferenca nemških inozemskih upnikov — Nemčija zahteva nov moratorij

London, 27. aprila. AA. Danes se je pričela v Berlinu konferenca zastopnikov nemških upnikov in nemške državne banke. Predsednik nemške državne banke dr. Schacht je izjavil, da bo morala Nemčija transferna plačila v gotovini popolnoma ustaviti.

Komentirajoč Schachtovo izjavo, pravi »Times«, da jo bodo upniki sprejeli z velikim nezadovoljstvom, mnenja pa je, da Nemčija ne bo ukinila vse obrestne službe za svoji inozemska plačila. Za tako zvana skrips-plačila bo vedno mogla najti kritje v svojem izvozu. Razen tega bo skušala čim dalje bolj znižati obrestno mero. Doslej je Nemčija plača vse obresti svojega Dawesovega in Youngovega posojila. Nemčija bo morala svoje obveznosti še nadalje izpolnjevati, sicer bo njen kredit ogrožen.

Angleška vlada je opozorila nemško vlado, da bi morala resno reagirati, če bi odredila transferni moratorij za Dawesovo in Youngovo posojilo. Obe posojili je nemška vlada najela z mednarodnimi jamstvi in se ravnata po določbah londonske konference iz l. 1924 ter haaške in pariške konference l. 1930.

Berlin, 27. aprila. č. Za predsednika konference nemških upnikov je bil izvolzen predsednik mednarodne reparacijske banke, Američan Fraser. Nemški dolgoročni dolgovi znašajo 7.44 milijarde mark, vrednost vseh deviz, ki jih ima na razpolago nemška državna banka, pa znaša skupno 250 milijonov mark. Drugih rezerv ni. Zato je pričakovati, da bodo upniki pristali na dalni moratorij. Ob koncu l. 1932. je bila nemška trgovinska bilanca še aktivna. Prebitek je znašal nad milijardo mark. V letošnjem januarju in februarju je nemška trgovinska bilanca toliko nazadovala, da izkazuje že sorazmerno znaten deficit. Nemška delegacija je na konferenci zahtevala tudi moratorij za Dawesovo in Youngovo posojilo, ki mora zanju plačevati vsako leto na račun obresti in amortizacije po 150 milijonov dolarjev.

Kralj za pogorelce v Donjem Kraljevcu

Zagreb, 27. aprila. n. V Donjem Kraljevcu je zbudila veliko radost vest, da je Nj. Vel. kralj daroval 50.000 Din za pogorelce. Prav tako ugoden vtis je napravila vest, da je tudi vlada določila vkorist pogorelcem 50.000 Din. Končno je prispevala enako vsoto še banovinska uprava v Zagrebu. Po okoliških vaseh so zbrali 26.300 Din, posamezne okoliške kmečke občine pa so poslale pogorelcem več stotov žita.

Za rodbine ponesrečencev v Kaknju

Banjaluka, 27. aprila. n. Delavci in nameščenci banjaluških rudnikov so v korist vdovam in sirotam ponesrečenih kakanjskih rudarjev določili eno svojo dnevnico. Njihova podpora znaša 31.000 Din.

Split, 27. aprila. n. Izvršni odbor »Jadranske straže« je poslal upravi rudnika v Kaknju 5000 Din kot podporo vdovam in sirotam ponesrečenih rudarjev.

Ženske nameščenke o redukcijah

Ljubljana, 27. aprila.

Uredba finančnega ministrstva o znižanju prejemkov državnim nameščenkam, ki žive v skupnem gospodinjstvu s starši ali možmi, je vzbudila v naših nameščenskih vrstah zlasti pa med ženstvom živahno diskusijo. Zadnji čas skoro ni javnega zborovanja, na katerem se govorniki ne bi dotikali teh vprašanj. Nameščenske organizacije so večinoma proti izvedenim ukrepom, saj v tem obsegu in v tej obliki, organizacije še slabše situiranih stanov in brezposelnih pa zahtevajo še bolj energične ukrepe, da se ustvari možnost za namestitev nezaposlenih.

Sinoči je ženski pokret sklical v damski salon kavarne Emone sestanek, ki so se ga v velikem številu udeležile zastopnice poštnih, sodnih in finančnih uradnic ter žen iz akademskih poklicev. Sestanku je predsedovala ga. Angela Vodetova, dolga vrsta govornic pa je navajala primere, ki pričajo o tem, da so redukcije najbolj občutno zadele najbolj siromašne. V prvih objavah se je glasilo, da bodo prejemki reducirani le onim neopravičenim nameščencem in nameščenkam, ki žive pri starših, ako imajo starši nad 1500 Din mesečnih dohodkov. V uredbah, kakor so bile uradno objavljene, pa te omejitve ni več. Zato nastanejo naravnost nemogoči primeri. Tako n. pr. prejema neki upokojenec 200 Din mesečne pokojnine. Njegova hči je v državni službi z 800 Din mesečne plače in živi pri očetu, da bi ga ob svojem skromnem dohodku podprla. Uredba ji bo odvzela zdaj mesečno 300 Din. Drug upokojenec dobiva 380 Din, njegova hči zasluži 1100 Din. Zdaj ji bo vzetih 380 Din — torej ravno toliko, kolikor ima oče penzije. Neki obrtnik, ki je ostal brez dela in je zaprl svojo delavnico, ima v državni službi ženo, ki prejema po 800 Din na mesec. Zdaj ji bo vzetih 400 Din, razen za brezposelnega moža mora skrbeti še za četvero otrok.

Takih in sličnih primerov so govornice navedle vse polno. Splošna je bila zahteva, da je treba uredbo vsaj temeljito popraviti, ako se že ne da popolnoma ukiniti. Ob koncu je bila sprejeta resolucija, ki zahteva med drugim: Primanjkljaj državnega budžeta se nikakor ne sme kriti z redukcijami tistih prejemkov, ki še niti ne dosegajo eksistenčnega minima, ker je to nesocialno in ekonomsko zgrešeno; zakaj vsa teža krize leži v majhni kupni moči širokih slojev. Bolj učinkovito in bolj pravično bi bilo, da se določi primeren maksimum dovoljenih dohodkov. Pri vseh ukrepih pa žene zahtevajo, naj se upošteva načelo: za enako delo enako plačilo.

Smrt najstarejšega dolenjskega trgovca

Novo mesto, 27. aprila

Davi okrog 4. ure je po kratkem bolehanju umrl 82letni trgovec Anton *Pavčič*, mož, ki ga lahko po vztrajnosti postavimo splošnosti za vzgled. Rodil se je 1852 kot sin trgovca v Gatini pri Žalni. Že kot deček je kazal veliko zanimanje za trgovino, kateri se je kasneje tudi posvetil. V tem pogledu je mladi Anton sprejel prve nauk od svojega očeta, s katerim sta vozila s parizarji nakupljeno blago iz Dolenjske, Bele Krajine in Karlovca v Ljubljano in Trst. Leta 1879. se je naselil v Ljubljani, kjer je otvoril na Sv. Petra cesti, v sedanji Pauerjevi hiši, trgovino z moko in deželnimi pridelki. V Kravji dolini pa je imel dve hiši. Ko so pričeli leta 1892. graditi dolenjsko železnico, se je preselil v Lopo pri Višnji gori, kjer je zalagal železniške delavce s potrebnimi živili.

Leto kasneje, po zgraditvi proge, je postavil lepo domačijo v Straži, kjer je vodil trgovino in gostilno, za stalno pa se je naselil v Novem mestu l. 1914. Med vojno in po njej je pridno trgoval, pred leti pa se je zaradi starosti umaknil v zatišje. Z izkušnjami, ki si jih je bil pridobil v teku let, je bil najboljši svetovalec svojim otrokom, ki živijo skupaj in vodijo znano mesarsko delikatesno obrt. Pokojnik je bil zanimiva osebnost. Ob njegovi 80letnici je »Jutro« poročalo, da se je pričel že pred leti ukvarjati z napravo večnega kolesa, na katerem je z neverjetno vztrajnostjo delal do zadnjega. Marsikatero noč je prebedel ob svojih načrtih. Kljub temu, da ni imel niti osnovnošolske izobrazbe, je napravil neverjetno mnogo matematičnih formul in z njegovimi načrti so se bavili tudi strokovnjaki, ki so se čudili starčkovemu prizadevanju ter njegovim zamislim. Duplikat načrta večnega kolesa, ki ga je tehnično zelo dobro dovršil, je prevzel leta 1930. v svoj arhiv ljubljanski muzej. Tuja mu tudi ni bila astronomija. Naročnik je bil mnogih strokovnih časopisov, najljubše štivo pa mu je bila naša revija »Življenje in svet«; vse letnike je imel lično vezane v svoji knjižnici. Bil je zvest naročnik »Jutra« že od njegovih prvih dni ter je do zadnjega pazno zasledoval potek dogodkov. Pokojni zapušča štiri sinove in tri hčerke, ki jim izrekamo iskreno sožalje. Pogreb bo v nedeljo ob pol 16. iz hiše žalosti na Kraljeviča Petra trgu št. 9.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Nekoliko oblačno, možnost lokalnih neviht, toplo. — Situacija včerajšnjega dne: Barometrska depresija prevladuje še vedno nad severozapadno Evropo, nad južnim delom kontinenta pa je pritisk narasel. Jadranski minimum je izginil. Topli južni tokovi so povzročili porast temperature. Pritisk je narasel za 1 do 7 mm, najbolj na jugu, najmanj na vzhodu. Temperature so narasle za 1 do 4 stopinje v srednji in zapadni Hrvatski, v južnih in vzhodnih delih države in v Primorju pa so padle za 1 do 6 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Oblačno, možnost neviht.

Potrti globoke žalosti naznanjamo, da je naš nad vse ljubljeni in dobri oče, stari oče in brat, gospod

Anton Paučič

danes 27. aprila ob 4. zjutraj, previden s sv. zakramenti, v 82. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 29. aprila ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti na Kraljeviča Petra trgu št. 6.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v Kapiteljski cerkvi. Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Novo mesto, dne 27. aprila 1934.

ANTON, LUDVIK, JAKOB in FRAN, sinovi; MARIJA por. ČERNE, REZI in VERA, hčerke, ter ostalo sorodstvo.

Naši kraji in ljudje

Za Jadran, za naš mladi rod

Propagandni in socialni pomen Jadranskega tedna

Ne s pompoznimi fanfarami, temveč z akademijo pomladka Jadranske straže bo pričela Ljubljana nocoj vrsto prireditev, združenih harmonično v okvir Jadranskega tedna. Dobro znamenje je že samo po sebi, da je prišlo do te zasnove. Dobro znamenje, da jadranska ideja krepko reže brazde, da je osvojila in še osvaja nove in nove tisoče pripadnikov, zlasti pa, da prehaja preko idealnega navdušenja za morje tudi k praktičnemu delu, in sicer s tem, da ves svoj prvi jadranski teden poleg propagande za jadransko idejo namenja socialnemu skladu za našo mladino.

Nj. Vis. prestolonaslednik Peter je pokrovitelj Jadranske straže in zlasti še njenega pomladka v vsej državi. Ob njem je bivši ban dr. Ivo Tartaglia, predsednik izvršnega odbora Jadranske straže in s tem osrednji vodja nacionalnega pokreta za naš Jadran.

Od vsega početka si oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani pod predsedstvom g. pomočnika bana dr. Otmarja Pirkmajerja zastavlja nalogo, da na sinjem Jadranu ustvari primerno, lepo zatočišče, kjer bo naša mladina, trpeča v zatohlih šolskih sobanah, v črnih revirjih, v vaški revščini ali pa v mestnem šundru in prahu, našla sleherno leto lepe počitnice, ki bodo omogočile okrevanje in ojačenje organizma, da bo naš rod rasel v zdravju, izkušenosti in krepko usidrani ljubezni do Jadrana, ki nam je največje oko v široki svet. To je smoter, za katerega zastavlja oblastni odbor vse svoje sile. Jadranski teden naj z vsemi svojimi, lepo pripravljenimi prireditvami pripomore, da se bo zbral primeren denarni sklad za nakup ali zgraditev lastnega Dečjega doma na Jadranu.

Vsem nam mora biti v pouk in neprestano v svarilo, *kako delajo za Jadran — drugi. Pogledati je treba samo malo preko meje!* Tam se bogve kolikokrat v letu po vsej državi vršijo jadranske prireditve, praznujejo se jadranski dnevi, odkrivajo se jadranski spomeniki, blagoslavljajo jadranske zastave, proglašajo se jadranski mučeniki, zbira se denar. Celo žepni robčki morajo služiti v propagando za pohlep po našem Jadranu. K morju se odpošiljajo neštete kolonije. Tu se mladina potem še posebno vzgaja k iredentizmu in h grabežljivosti po naši zemlji. Lahko si mislimo, kakšna bo jadranska gonja tam preko, čim doraste današnja generacija, ko je že danes zasejano toliko mržnje in sebičnosti.

Zato mora tudi pri nas postati mladinska akcija glavna točka delovnega programa Jadranske straže. Mladina je oni faktor v človeški družbi, ki ji s svojo dovzetni napredek, vedno obnavljanje in zdrav razvoj. Mladina, usmerjena v pravec narodno socialne evolucije naroda, je nosiljica njegove bodočnosti. Zares lepo se je razmahnila po vsej naši banovini mladinska organizacija; z velikim navdušenjem so se odzvali mladi stražarji, *65.000 jih je že zbranih po vseh naših šolskih zavodih pod praporom JS. Toda pravi uspeh se bo pokazal šele tedaj, ko bomo mogli vsaj tej naši za morje navdušeni mladini nuditi vsako leto vsaj kratek oddih in okrepitev zdravja na samem morju.*

Če pogledamo ob naši dalmatinski obali, najdemo že več dečjih domov, namenjenih odpočitku in ozdravljenju mladine. Najdemo domove, ki so last raznih socialnih institucij, najdemo pa tudi domove raznih oblastnih odborov Jadranske straže, dalje domove društev iz bratske republike Češkoslovaške in celo iz sosednje Avstrije. *Slovenci pa ne smemo zaostati!* Vprašanje lastnega dečjega doma na Jadranu se mora čimprej povoljno rešiti. Kako uspeva gospodarska akcija v tem pravcu, bomo prav gotovo izvedeli na letošnji glavni skupščini ljubljanskega oblastnega odbora JS, ki bo zboroval skupno z mariborskim v Celju. Takrat bomo tudi prav gotovo dobili razveseljivo bilanco celotnega napredka JS v dravski banovini.

Da pa se bo delo še bolj poglobilo, k temu naj poslužijo prireditve Jadranskega tedna. Saj poleg zavesti, da moramo vsi delovati za prospeh naše mladine, zahteva od nas tudi ponos, da *do prihodnjega leta, ko se bo vršil v Ljubljani kongres Jadranske straže* iz vse države, podrobno razpredemo to eminentno narodno organizacijo. Le tako bomo lahko pokazali, da tudi pri nas, na severozapadu Jugoslavije, stoji mož pri možu v borbenih vrstah za naše jugoslovensko morje.

Prireditve Jadranskega tedna

Nocoj ob 20. bo velika akademija pomladkov Jadranske straže v veliki dvorani hotela Uniona. Pevski in rajalni nastopi.

Jutri ob 15. tombola Jadranske straže na Kongresnem trgu. Dobitki: 5000 Din gotovine, brezplačna vožnja na morje, brezplačno letovanje na morju, kolo in drugi bogati dobitki.

1. maja: operna predstava Tijardovićeve »Male Floramye«.

2. maja: zanimiva radio-reportaža: »Po našem morju«. Sodelujejo govorniki, pevci in glasbeniki.

3. maja: »Potovanje po Sredozemskem morju s Kraljico Marijo.« Predava gdč. Štefka Mavrinova v dvorani OUZD, začetek ob 20. uri. Brez vstopnine.

5. maja: Zaključna družabna prireditev na Taboru. Začetek ob 20. uri. Sodelujejo: pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, pevsko društvo »Tabor«, Šentjakobski gledališki oder in plesalka Delakova s svojo umetniško skupino. Prvovrstna postrežba, zlasti pristno dalmatinsko vino.

6. maja: promenadni koncert v Zvezdi, pričetek ob 10. uri. Miting na Kongresnem trgu z nagovori o pomenu zveze Slovenije z morjem. Začetek ob 11. uri.

Ves čisti dohodek gre izključno v socialno-mladinski sklad Jadranske straže, ki naj omogoči *revni in bolehni mladini iz Slovenije* brezplačno letovanje na morju. V ta namen kupujte tudi kolke JS!

Kolek Jadranske straže

V svrho ojačenja socialnega mladinskega sklada pomladka Jadranske straže je izdal oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani več vrst slikovitih kolkov. Že ljubka sličica na teh kolkih pove vse: nežen otrok ob morju. Plemeniti namen in cilji jadranskega tedna vabijo ljubljanske meščane, da tudi na zunaj manifestirajo svojo pomorsko zavest. Vsa Ljubljana naj bo te dni v taboru jadranskih stražarjev. Hišni posestniki in družinski glavarji naj ne odrečejo skromnega doprinosa za ta namen. Vljudno so naprošeni, da odkupijo kolek Jadranske straže in ga napečatijo na svoja hišna vrata.

Kolke bodo razpečavale po hišah pooblaščene osebe, dobijo pa se tudi v trafikah. Ne gre le za materielno žrtvovanje, viden naj bo tudi izraz naše skupne manifestacije. Zatorej na vsaka vrata en kolek Jadranske straže, da bosta ljubezen do ubogih otročičev in jadranska pomorska zavest tem lepše poudarjeni in izpričani!

Stare šance — novo odkritje

Ljubljana, 27. aprila

Obnovitvena dela na Gradu, ki so se pričela že lani, se letos živahno nadaljujejo. Drevored na grajski planoti je znatno razširjen s tem, da so presadili drevesa. Ta drevored bo v kratkem našel čudovit arhitektonski zaključek na novo preurejenih Šancah.

Prenovitev Šanc pred tremi leti se ni izkazala za posrečeno in si je mojster Plečnik zdaj zamislil drugo. Ohranjen bo bistveno le stari zid, ki bo stal zase, deloma, zlasti na severni strani bo pa odstranjen. Po jarku, ki bo nastal med masivom Šanc in samostojno stoječim zidom, bo vodila 9 m široka cesta, ki bo tvorila v obliki zanjke zaključek, oziroma izhodišče grajskega drevoreda. V kotu 45 stopinj se bo vzpenjal sredi Šanc s cestišča griček s planoto v premeru 45 m. Na vrh grička bo prišel pozneje primeren spomenik.

Pa tudi pod Šancami bodo vodile poti in bodo Šance dobile nekakšno obliko teras, ki se bodo vzpenjale v kotu 45 stopinj druga nad drugo. Zdaj, ko se dela kolikortoliko napredovala, se že vidijo obrisi bodočih Šanc. Dohod s Karlovške ceste bo poslej bolj zložen in bolj raven, ker bodo na poti odstranjena razna kolena. Ta cesta se bo v vilicah stikala z grajskim drevoredom.

Zanimiva so razna odkritja v razvalinah Šanc. Na vzhodni strani Šanc in na južni strani Malih Šanc so odkrili različne rove ali predore, ki tečejo v poševni smeri. V zunanjem zidu samem je pa cel sistem nekdanjih hodnikov, ki je služil časih za izhod, morda tudi med obleganjem. Stopnic, ki so morale biti v teh rovih, doslej še niso odkrili. Vse zidovje bo restavrirano v prvotni obliki. Odstranjen bo ves material, s katerim so pred leti Šance »popravili«. Zanimivi so tudi oboki na notranji strani zidu in razne strelske line. Zanimiv je tudi prirodni pojav, da se je apno, zazidano v teku stoletij v te starinske zidove, odcejalo v obliki kapnikov, ki so viseli na obokih ali pa so pod njimi rasli iz tal (stalagmiti in stalaktiti). Dobili so po 1 m in več dolge kapnike. Med drugim je zdaj odkrit vodnjak na zahodni strani Šanc, ki je zidan iz klesanega kamna in še dobro ohranjen. Zidarji uporabljajo za svoje delo vodo, ki je še 2 m globoka v vodnjaku. V bližini vodnjaka grade prav zdaj nekakšno kamenito idilo okrog starega drevesa, ki ga nočejo podreti, čeprav je pri urejevanju Šanc nekoliko na poti. Drevo bodo varovali z okroglim kamenitim obzidjem, pred obzidje pa bodo postavili klopi, odkoder bo krasen razgled.

Dosedanja dela pri urejevanju Šanc so veljala okrog 200.000 Din. Toliko so znesle mezde brezposelnim delavcem, ki so tu našli delo, medtem ko plačuje gradbeni material, kolikor ga ni na mestu, mestna občina iz rednih proračunskih sredstev. Dela vodi spretno mestni gradbeni oficial g. Škof. Miselnost Ljubljančanov je sicer še nekoliko protivna tej radikalni spremembi Šanc, s časom pa se bo privadila kakor doslej še vsem Plečnikovim delom. Nove Šance bodo Ljubljani v resničen kras.

Velik pogreb Loeskejevih otročičkov

Ljubljana, 27. aprila

V vrsti so ležale tri bele majhne krste na mrtvaškem odru pri Sv. Krištofu. Spokojna so bila v njih trupelca treh nedolžnih otročičev, treh angeljčkov, ki jim je nesrečna usoda tako nenadno in na tako tragičen način odvzela luč življenja, tistega življenja, ki jim je zdravim in lepim obetalo morda mnogo srečnih dni, morda pa tudi mnogo bridkih razočaranj. Vse to je zdaj pred njimi in pred nami zagrnila večnost.

Včeraj in danes so sorodniki in znanci Loeskejeve rodbine naravnost zasuli vse tri bele krstice z zelenjem in belim cvetjem. Tudi zunaj na starem pokopališču diha cvetje in sočno pomladno zelenje, prevladal pa je omamljajoči vonj svežih šopkov šmarnic, ki je dihal iz žalostnega prostora, iz neme mrtvašnice.

In danes popoldne so nastopili Darinka, Lea in Mirkec svojo poslednjo pot. Na pokopališče so se zgrinjale že cele ure pred pogrebom res ogromne množice. Po potih pokopališča so romale procesije globoko pretresenih in zlasti s tako preizkušeno materjo sočustvujočih ljudi. Redko kdaj ne izvzemši dneva vseh mrtvih v zadnjih letih, je videlo staro pokopališče toliko ljudstva.

Vse se je zgrinjalo pred mrtvašnico, da počasti s pieteto in sožaljem slovo nesrečnih malčkov. Precej pred določeno uro so se zbrali v mrtvašnici pred krstami sorodniki, ki so neutolažljivo plakali. S strto materjo so, deleč ž njo silno bolečino, zaplakali tudi ljudje zunaj, zlasti matere, ki seve še vse bolj doumejo njeno pekočo bol. Med gostim špalirjem so odnesli nastavljenci Pogrebnega zavoda bele krste pred vhod na pokopališče, kjer so jih vpričo ogromne množice ljudstva duhovniki blagoslovili in opravili molitve. Ponovno so se ljudem orosil oči, ko so čuli pretresljivi vzdih uboge matere, ki je vzklikala: »Zlati moji otroci... in toliko sem trpela za vas!«

Po Tyrševi cesti se je razvil velik, dolg žalni sprevod. Za vozom s krstami so korakali sorodniki, nato pa dolge vrste občinstva iz mesta in iz prostrane okolice. Žalna povorka je pokazala, da se zgane srce naših ljudi ne samo pred krsto velikih ljudi, dostojanstvenikov in odličnikov, marveč, da še vse iskreneje prevlada sočutje vsikdar in povsod, kjer zapiše usoda svojo neizprosno besedo. Med pogrebci je bilo odlično število zlasti poštnega osobja z direktorjem g. dr. Tavzesom na čelu. Žalna povorka je s Tyrševe ceste zavila v Linhartovo ulico in dalje proti pokopališču Sv. Križa, kjer so legli trije otročički enega rodu skupno k večnemu počitku.

•

V tem, ko se je odigralo zadnje dejanje žaloigre Loeskejevih otrok, je njihov nesrečni oče Bogomir Loeske dobil svoje zatočišče tam, kjer mu bodo skušali nuditi potrebno bolniško nego. Ponoči se je Loeske na sodišču zadržal povsem mirno. Opoldne so ga potem po naročilu preiskovalnega sodnika dr. Kresnika v spremstvu dveh paznikov prepeljali v bolnico, kjer so ga oddali na oddelek 7 na opazovanje. Bolnik je tudi tu popolnoma miren. V lica je močno upal in zrl je ves dan mrtvo pred se. Govoril ni skoraj nič, le enkrat je zahteval, naj mu prinesejo obleke, češ da mora za pogrebom v Trbovlje. Po preiskavi na opazovalnem oddelku bo Bogomir Loeske izročen v bolnišnico za duševne bolezni na Studencu.

Kdor hoče svež in zdrav ostati naj popije en do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo **»Franz Josefovo« vodo** zlasti bolniki na črevesju, ledvicah, jetrih in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvaja. **»Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.**

V Bolgarijo, v deželo rož in gora

Ljubljana, 27. aprila

V zadnjem času opažamo tudi pri nas živahno delavnost za čim ožje zbližanje z brati Bolgari in tako je razumljivo, da tudi naši vneti esperantisti ne marajo zaostajati. Snoči je Esperantski klub priredil v dvorani hotela »Metropol« prijeten večer, za katerega je pridobil znanega bolgarskega esperantskega predavatelja prof. Petra *Pamporova*, ki se pravkar mudi na daljši predavateljski turneji po Evropi. Predavanje pod vabljivim geslom »Bolgarija, dežela rož« je v Ljubljani brez dvoma vzbudilo še večje zanimanje, kakor je pričala malo preskromna udeležba v dvorani. Toda zadeve so nanesle tako, da se je v valu občega zanimanja za Bolgarijo, za njen narod in njegovo kulturo, ki nas je zajel, ob istem času vršilo snoči tudi v unionski dvorani predavanje konservatorja dr. Steleta o Bolgariji. Toplota, s katero so naši esperantisti in njihovi gostje sprejeli simpatičnega govornika iz Sofije, pa je bila vendarle zadosten dokaz, da se je v Slovencih vzdramil čut iskrenega bratstva do bolgarskega naroda.

Predsednik kluba g. Kozlevčar je najprej v slovenščini, potem pa še v esperantu izrekel gostu dobrodošlico in pri tem upravičeno naglasil, da v dobi, ko se veliki narodi spet pripravljajo na nevarno tekmo med seboj, nudijo mali narodi, zlasti še mi na Balkanu, lep primer aktivnega medsebojnega zbliževanja. Esperanto je bil že svoj čas uspešno orožje za kulturno in človečansko sodelovanje balkanskih narodov. Pred leti je izhajal list v mednarodnem jeziku »Balkana Konkordo«, okrog katerega so se zbirali esperantisti prav vseh balkanskih narodov. Obisk profesorja Pamporova pri nas naj bo kakor lastavica, ki najavlja novo pomlad.

Prisrčno aklamiran je nato izpregovoril gost najprej v blagoglasni bolgarščini, od planinske Bolgarije je prinesel pozdrave planinski Sloveniji, ki se bolgarskemu človeku zdi, kakor da bi bil tu doma. V toplih, z iskrenim človečanstvom prežetih izvajanjih je izrekel upanje, da je že prav pred vrati čas, ko bomo pozabili preteklost, odpustili grehe drug drugemu in se od srca pobratili med seboj. Pred nami nastaja nova kultura, ki je ne bo več obvladovala tehnika, temveč slovansko, človeško srce. Tudi aeroplani morajo biti, toda po svetu naj ne trosijo bomb, temveč ljubezen. Da se bomo vzljubili med sabo, se moramo med sabo spoznati, Bolgari, Srbi, Hrvati, Slovenci smo bili doslej orijentirani tako, da smo bolj poznali tuje literature kakor literaturo in kulturo svojih najbližjih bratov. Skrajni čas je, da si sežemo v roko in delamo, kakor se med brati spodobi.

Po lepem uvodu, ki ga je vsa dvorana živahno aklamirala — saj je jasno bolgarsko besedo brez dvoma vsakdo razumel — je prof. Pamporov ob dolgi seriji skioptičnih slik govoril v esperantskem jeziku o Bolgariji. Poslušalci bi bili bržkone bolj hvaležni, če bi bilo vse predavanje v bolgarskem jeziku. Toda bili smo gostje esperantistov in tako smo z zanimanjem sledili umetni besedi bolgarskega gosta, ki jo je sproti prevajal v slovenščino g. Kozlevčar. Pred nami je vstala dežela čudovitih pokrajin, slikovitih mest, mogočnih gora in znamenite zgodovine. Carsko mesto Sofija pod Vitošo planino, ki se je v kratkem času razvilo iz turške palanke v moderno metropolo z ravnimi bulvarji, ogromnimi parki, impozantnimi stavbami in spomeniki. V sofijski okolici se nahajajo številne toplice — toplih vrelcev je vsa dežela tako bogata, da so zajeti tudi v srcu glavnega mesta, ki šteje okrog 300 tisoč prebivalcev. Preko pogorij Balkan, Rodope, Rila je šel mimo nas film bolgarske dežele s prekrasnimi dolinami in soteskami ob Marici in Iskru. Mednarodno letovišče Varna, druga bolgarska prestolica Plovdiv, staro Trnovo, Loveč, znamenita, slikovita Vratca, blizu katerih je umrl največji bolgarski pesnik in buditelj Hristo Botev: slednje teh mest, ki so se pojavila na platnu, je vabilo s svojo lepoto. Ko je predavatelj omenil Boteva in drugega velikega bolgarskega klasika Rakovskega, je poslušalcem na kratko predstavil tudi sodobno bolgarsko literaturo.

Nato je predavatelj na številnih slikah prikazal Bolgarijo kot deželo gora in rož, ki je v resnici v mnogočem tako slična naši pokrajini. Pod vrhom Rile planine leži sedem jezer kakor pod našim Triglavom, samo da so Rilska jezera še mnogo lepša in večja od naših. Potem ko nam je pokazal še bolgarskega človeka pri delu in doma, nam je prof. Pamporov obširno predočil še gibanje »belih bratov«, ki so nekakšni nasledniki stare bogomilske vere in ki kot praktični učenci Kristusovega nauka živijo v nekakšni komuni. »Beli bratje«, ki štejejo okrog 30.000 pripadnikov in katerih voditelj je pesnik in filozof Peter Danev, so v resnici zanimiv pojav pestrega, razgibanega bolgarskega nacionalnega življenja. — Ko je na koncu še enkrat izpregovoril nekaj bolgarskih besed, se navdušenje kar ni hotelo poleči. Bil je resnično lep večer slovanskega pobratimstva na Balkanu.

Fantovske predpustne koline pred sodniki

Ljubljana, 27. aprila

Tam v neki vasi pri Želimljah je lani pred pustom, 26. februarja, nastal v gostilni silovit fantovski poboj. Okoli 40 fantov, deklet, žena in mož je praznovalo »tolar«, ki so ga dobili od nekega ženitovanja. Sprva je vladal ples, godec je pridno vlekel mehove. Neki fant je zanj pobiral na krožniku, a naposled je prišlo do prepira, ker je Jože nabral samo 1.25 Din. Takoj so zapeli svojo pesem noži in krivci, nastalo je pravcato mesarsko klanje kar v gostilniški sobi. Najhujši žrtvi tepeža sta bila Anton Jamnik, ki je dobil čedne menzure po čelu in levem sencu, potem pa Albin Jamnik, ki je občutil kar 6 lahkih in 1 težko telesno poškodbo. Smrtonosen je bil zanj domala sunek od zadaj v hrbet. Albin se je zgrudil nezavesten. Prepeljan pa je bil še pravočasno v ljubljansko bolnišnico, kjer se je le izlizal z zdravniško pomočjo.

Zaradi tega klanja so prišli na zatožno klop posestnikova sina Jože in France Bukovec in pa Primc Janez. Ta zadeva se pred sodiščem vleče že nad 1 leto. Prva razprava je bila že 27. decembra, danes se je vršila druga. Prvi obtoženec Jože Bukovec se je zagovarjal s silobranom, češ: »Udarjen sem bil z nožem po čelu. Pa sem se z nožem branil. Sprva sploh nisem imel noža v rokah. Nič nisem vedel.« Jože se je zapletal v protislovja in se izgovarjal na Primca Janeza. France Bukovec pa: »Nisem kriv. Sem samo branil brata, ker ga je Jamnik boksal.« In Janez Primc je začel: »Jaz sem samo miril. Prav nobenega nisem rezal z nožem.

Sodišče je že na prvi razpravi zaslišalo več prič o krvavem tepežu. Danes pa je zaslišalo nove, zlasti obe obremenilni priči, težko poškodovanega Albina Jamnika in Antona Jamnika. Zdravniško poročilo navaja, da je Albinu Jamniku izteklo skoro 1 liter krvi. Razprava je trajala od 9.30 do opoldne ter se je ob 16. nadaljevala.

Bili so obsojeni: Jože Bukovec na 8 mesecev strogega zapora in na 600 Din denarne kazni, odnosno na nadaliniih 10 dni zapora, Janez Primc na 1 mesec strogega zapora in na 480 Din denarne kazni ali na 8 dni zapora ter France Bukovec samo zaradi udeležbe pri tepežu na 600 Din denarne kazni ali na 10 dni zapora.

KULTURNI PREGLED

Ljubljana slavi B. Smetano

V ponedeljek, dne 30. t. m. bo v veliki unionski dvorani drugi ljudski simfonični koncert v okviru prireditev Češkega tedna. Pomnoženi operni orkester bo izvajal pod taktirko ravnatelja Mirka Poliča ciklus Smetanovih simfoničnih pesnitev, ki je v vseh glasbenih krogih znan pod skupnim naslovom »Má vlast« (Moja domovina). Nekateri deli tega mogočnega cikla so se že ponovno izvajali v naših koncertnih dvoranah. Tako je še ostala v dobrem spominu »Vltava« v reprodukciji Slovaške filharmonije iz Bratislave. Na ponedeljkovem koncertu bomo slišali ves ciklus, ki obstoji iz šestih pesnitev, izmed katerih je vsaka za se velika umetnina, in sicer: »Višegrad«, »Vltava«, »Šarka«, »S čeških logov in gajev«, »Tabor« in »Blanik«.

Za petdesetletnico Smetanove smrti nam je dala naša opera »Libušo«, operno skladbo, ki jo Čehi igrajo samo v najslavnostnejših trenutkih. Iznova smo videli na odru »Prodano nevesto«, opero, ki je po svojem melodioznem bogastvu in vedrem humorju sveža in mikavna, kadarkoli jo poslušaš. Krona teh Smetani posvečenih večerov pa bo simfonični koncert s ciklom »Moja domovina«. Iz

njih ne govori samo velik umetnik, marveč tudi vidovit prerok in buditelj svojega naroda. Ciklus sodi med klasične mojstrovine češke glasbe, iz njega se oglaša preteklost bratskega naroda. Valovi Vltave žubore, stari gozdovi šumijo v vetru, slišimo klice bojevnikov, ki se pripravljajo za boj in uho nam opaja ljubka plesna godba, iz čeških logov in gajev prihaja vrisk prerojenega, neuničljivega življenja.

Izvajanje celotnega cikla »Moja domovina« pomeni dogodek v našem koncertnem življenju.

★

Zaradi lažjega umevanja te mogočne glasbene pesnitve, prinašamo v naslednjem vsebino posameznih delov:

V i š e g r a d. V davnih časih je stal na višegradski skali pri Pragi slavni grad čeških knezov. V začetnih zvokih te simfonične slike se spominja skladatelj mističnega narodnega pevca Lumira. Pred njegovimi očmi vstaja vizija Višegrada v vsem njegovem prejšnjem sijaju, z bogato opremljenimi svetišči in ponosnimi stavbami knezov in kraljev iz rodu Přemislovcev. Ob zvokih cimbal in trobent se shajajo v grajskih dvoranah junaški vitezi k slavnostnim igram in tekmam; tu se vrstijo v zlatih solnčnih žarkih nepregledne množice bojevnikov k zmagoslavnim bojem in vse Višegrad odmeva od navdušenih spevov in vzklikov. Poleg slave pa opazi pesnik - glasbenik tudi pogubo. V strašnih bojih poruši podivjana strast ponosne stolpe, slavna svetišča in knežje dvorane so na tleh. Namesto prejšnjih slavospevov doni po gradu žvenket orožja. — Viharji so se polegli, in Višegrad je ostal nemi spomenik svoje nekdanje slave. Iz njegovih razvalin pa se dviga žalostni odmev že davno onemelega speva Lumirovega.

V l t a v a. V temni senci Češkega lesa izvirata dva studenčka: prvi žubori veselo in toplo, drugi pa teče hladno in mirno. Bistri valovi skakljajo od kamenčka do kamenčka, oba vrelca se združita in leskečeta v zarji jutranjega solnca. Nastane potoček, ki je početek mogočne reke Vltave, ki narase v svojem teku po češki zemlji v mogočen veletok. Tek Vltave nas vodi skozi goste šume, iz katerih se čuje vedno bliže in bliže glas gozdnih rogov, veselo lovsko življenje. Iz šum nas pripelje v ravnino, kjer pleše na njenem obrežju ob poskočni polki vesela družba svatov. Znoči se, v mesečini rajajo vodne vile po srebrnih valovih, ki se v njih zrcalijo obrisi temnih gradov, pomnikov nekdanje slave. Vltava pada preko nešteto kataraktov, izkopala si je široko strugo, v kateri se veličastno vali proti »Matiški Pragi«, kjer jo pozdravlja staroslavni Višegrad. Nato pa počasi izginja v daljavo.

Š a r k a. Tudi češka zgodovina pozna svoje amazonke, ki so bivale v tako zvanem Dekliškem gradu. Vodila jih je poleg Vlaste in drugih tudi Šarka. Prevarana v ljubezni, obljublja strastna Šarka osveto vsem moškim. Nekega dne ukaže svojim družicam, naj jo privežejo k drevesu, one pa naj se poskrijejo po lesu, čakajoč njenega poziva. Z veselo družbo prijaše v te kraje vitez Ctirat. Kar zapazi na drevesu prevezano Šarko in v njem vzplamti ljubezen. Odveže jo ter ji razodene ljubezen. Vitezova družba se veselo zabava pri vrčkih sladke medice, dokler končno omamljena ne zaspi. Ko Šarka to zapazi, zatrobi na gozdni rog in od vseh strani pridrve skrite amazonke ter pobijejo speče spremstvo.

I z č e š k i h l o g o v i n g a j e v. Karakterističen in neskončno lep opis češke zemlje. Pred očmi skladatelja se razprostira vsa njena veličina in lepota in njegovo srce je navdano z nepopisno radostjo. Lahen vetrič šumi nad češkimi gozdi, iz daljave pa se približuje narod, ki praznuje svojo slavnost. Nastane vihar, ki pa se mora prav kmalu umakniti navdušenim spevom in plesu. Pravo, pristno narodno veselje obvlada vso prostrano ravan.

T a b o r. Staroslavno češko mesto, ki je bilo v XV. stoletju sedež in zaščita mogočnih husitov. Iz njegovega obzidja so odhajale trume resnih bojevnikov za vero v krvave bitke, prepevajoč svoj lapidarni koral: »Kje ste, božji bojevniki...« Veličastnost tega korala je silila v beg in podirala na tla sovražnika, nad katerim so zmagovali husiti.

B l a n i k. Po stari češki legendi skriva hrib Blanik v sebi mogočno vojsko. Ko bo Češka v največjih stiskah, takrat pridrvi ta vojska na dan in osvobodi češko zemljo vseh sovragov. V Blaniku snivaje svoje sanje bu-

Domače vesti

Zadnje berlinsko pismo

»Hitler sam zase ni tako napačen človek. Mož ima silen idealizem, svoje vrste seveda, ogromno požrtvovalnosti in tudi precej zmožnosti; res je, da je nacionalni socializem prinesel marsikaj dobrega, posebno v socialnem oziru, — a ves duh je vendar napačen; duši me, in da me ne zaduši — bežim.« To sliko podaja o Nemčiji znani dopisnik v včerajšnjem »Slovencu«.

Vendar se človeku zdi, da je poročevalec nehvaležen mož, saj se mu je v Nemčiji dobro godilo. Pripoveduje namreč, da je svoj račun pri zobozdravniku plačal z nekaj »mašnimi intencijami — po 4 marke in pol«. Če prav razumemo ta pasus je ena mašna intencija v nemški valuti vredna mark 4.50. Ko se v Nemčiji plačujejo računi s tako valuto, bi pameten človek ne bežal od tam, marveč bi si z mašnimi intencijami nabavil še več drugih posvetnih dobrin.

• **Prihod uglednega angleškega gosta.** Na poti v Dalmacijo je prispel v Zagreb predsednik Krščanske zveze mladih ljudi v Londonu g. Harman. Ugledni gost je velik prijatelj naše države in našega naroda, na naše kraje pa ga je opozoril sotrudnik v vodstvu Krščanske zveze mladih ljudi v Londonu g. Sitters, ki je lani v naših krajih posnel mnogo filmov. Ti filmi so bili po zaslugi g. Harmana nedavno predvajani v Londonu in so naleteli na veliko zanimanje.

• **Sodniška napredovanja. Za sodniške pristave** so imenovani dosedanji izpraševalni sodniški pripravniki: v Ljubljani dr. Stanko Leskovic in Davorin Perovšek, v Mariboru dr. Odon Planinšek in v Ptuju Dušan Pipenbaher. — Premeščen je iz Maribora v Ljubljano sodniški pripravnik dr. Robert Kramberger. — Za sodniške pripravnike so imenovani dosedanji volonterji: v Mariboru Leopold Vider, Oskar Tominec in Stanko Hribar, v Celju pa Erik Križ.

• **Izpit za stavbenika je napravil na srednji tehniški šoli stavbni tehnik** g. Martin Šver iz Ljubljane.

• **350letnica naselitve moravskih Hrvatov.** Občnemu zboru Jugoslovensko-češkoslovaške lige v Zagrebu je prisostvoval častni jugoslovenski konzul v Brnu in predsednik tamošnje ČJ lige inž. Filkuka, ki je zagrebške člane JČ lige in vse Jugoslovene povabil k veliki proslavi, ki bo letos septembra na Moravskem. Proslavljena bo 350 letnica naselitve Hrvatov na Moravskem, ki so splošno znani pod imenom Moravski Hrvati. Domovina moravskih Hrvatov so tri velike občine Frelihovo, Dobro polje in Nova vas. ČJ liga v Brnu posveča veliko pozornost tej hrvatski naselbini med Čehi in Slovaki ter se briga tudi za njeno narodno-prosvetno življenje.

• **V Sarajevu je umrl bivši turški minister.** Nekdanji turški minister pravosodja Ali Ruždi efendi Kapić je po daljši bolezni preminil v Sarajevu. Pokojnik je bil minister v dobi vladanja sultana Abdula Hamida in tudi še nekaj časa, ko je Kemal paša prevzel oblast. Kmalu pa je bil minister Ruždi Kapić zapleten v neko zaroto in s 56 drugimi osumljenci je bil obsojen na smrt. Posrečilo se mu je, da je srečno zbežal v Jugoslavijo in je od tedaj živel v Sarajevu kot učitelj na medresi. Zanimivo je, da je sultanova vlada, v kateri je sodeloval, nekdaj tudi Kemal pašo obsodila na smrt.

• **Nogometna tekma Jugoslavija-Rumunija v našem radiu.** Namestu najavljenega predavanja bo prenašala ljubljanska radijska postaja jutri okrog 16. drugi poločas nogometne tekme med Jugoslavijo in Rumunijo iz Bukarešte.

• **Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu** priredi v soboto 5. maja ob 21. v železničarski dvorani (Tratinska 1) društveno zabavo. Vabljeni!

• **»Koncentracija dela za ljudsko prosveto«.** V našem včerajšnjem pod tem naslovom objavljenem članku je treba popraviti tiskovno napako, ki spreminja smisel ravno v nasprotje. V predzadnjem odstavku se ima glasiti prvi stavek: »Kulturna koncentracija ... bi gotovo ne omejevala dalekosežne delovne samostojnosti.« Besedica ne je pomotoma v tisku izostala in zato izraža stavek ravno nasprotno tega, kar se je hotelo povedati.

• **Odprti planinski koči na Golici.** Jutrišnjo nedeljo se odpreta Spodnja koča in Kadilnikova koča na Golici, v primeru lepega vremena. Na vsak način pa bo oskrbovana Spodnja koča na Golici od nedelje dalje. Bogata flora Golice se že probuja.

• **Nezgoda dveh grških parnikov.** Blizu Metkovića ob izlivu reke Neretve v morje se je ponesrečil grški parnik »Johanes«, ki je prevažal les. Parnika ne bodo mogli spraviti iz vode tako dolgo, dokler ga ne raztovorijo. Kmalu za njim se je ponesrečil drugi grški parnik »Esterina« tudi blizu pristanišča v Metkoviću. Obtičal je med pečinami in ko mu je prihitel na pomoč parnik Jadranske plovitbe »Vis«, je tudi njega zadela podobna nezgoda. Na »Visu« je okrog 50 vagonov lesa in bodo morali ta les raztovoriti, da bo parnik lahko pristal v pristanišču, ali pa krenil na prosto morje.

• **Nov grob.** Na Bledu je umrla gospa Hedviga Wölflingova, rojena Malnerjeva. Pogreb bo jutri ob 16. — Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• **Zasledovanje nevarne ponarejevalske družbe.** Tekom zadnjih let so v Banatu in Bački razkrinkali že več spretnih ponarejevalcev bankovcev in kovanega denarja. Ko so mnogi ponarejevalci že v ječi, pa ponarejevanja še ni konec. V zadnjem času so krožili spet spretno ponarejeni stodinarski bankovci. Domneva se, da je vodja te ponarejevalske službe dr. Ludvik Reiser, ki je že nekajkrat stal pred sodiščem zaradi ponarejanja. Bil je že obsojen zaradi ponarejanja našega in rumunskega papirnatega denarja, poleg tega pa tudi zaradi ponarejanja jetonov igralnice v Monte Carlu. Zadnja njegova kazen je bila 5 letna ječa. Reiser je rodom iz Velikega Bečkereka in ima za seboj že razne pustolovščine. Med vojno je bil interniran v Avstriji, ker so domnevali, da je rumunski državljan. Po vojni se je pojavil v Velikem Bečkereku in se je udejstvoval kot učitelj angleškega jezika. Potem pa ga je zmanjkalo, dokler ni dospela vest iz Madžarske, da je bil tam zasačen in obsojen na smrt kot rumunski vohun. Ker pa so tudi na Rumunskem zajeli in obsodili nekaj madžarskih vohunov, je prišlo do izmenjave obsojencev in tako je Reiser srečno prispel v Rumunijo. Od tam pa je bil kmalu izgnan zaradi nekega škandala. V Velikem Bečkereku so mu oblasti zaradi njegove pustolovske preteklosti posvečale sicer vso pozornost, ni pa bilo proti njemu nobenih dokazov. Pred tedni pa so v Beogradu zaprli neke ponarejevalce in med njimi tudi enega iz Velikega Bečkereka. Ko so tega ponarejevalca eskortirali v Veliki Bečkerek, je skočil z vlaka in pobegnil. Pozneje se je sam javil policiji. Pobegnil je gotovo zaradi tega, da bi svoje pomočnike obvestil o preteči nevarnosti. Iz raznih okolščin sklepajo, da je bil ta ponarejevalec v zvezi z Reiserjem. Reiserja in nekega njegovega prijatelja, pri katerem so našli raznovrsten material, so sedaj zaprli.

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Jadranska straža** je zlasti v dravski banovini razširjena po vseh šolah. Naša mladina se z vso ljubeznijo udejstvuje v podmladku Jadranske straže. Mladina je navdušena za Jadransko morje in hrepeni po tem, da bi ga videla in nekaj tednov naužila njegove lepote in južno solnce z vsemi njegovimi dobrotami. Da omogoči obisk Jadrana manj imovitim učencem, je banovinska eksekutiva Jadranske straže v Ljubljani ustanovila poseben socialni sklad in bo od 28. t. m. do 6. maja priredila v korist temu skladu Jadranski teden. Drevi ob 20. prirede ljubljanski podmladkarji v Unionu akademijo z izredno pestrim sporedom, ki ga bodo izvajali le učenci in učenke ljubljanskih srednjih, strokovnih in meščanskih šol. Razen vokalnih ter instrumentalnih izvajanj obsega spored tudi dramske simbolke in plesne nastope. Vstopnice po 15, 10, 4 in 2 Din se dobe, v kolikor niso že razprodane, v knjigarni Glasbene Matice in zvečer pred vhodom v dvorano Uniona. Vabimo ljubljansko občinstvo, da pohiti zvečer v Union. Jutri v nedeljo pa bo ob 15. na Kongresnem trgu velika tombola Jadranske straže v korist omenjenemu socialnemu skladu. Dobitkov je 20 velikih. Glavni dobitek je 5000 Din v gotovini in 200 praktičnih (kolesa, fotografski aparati, žepne ure itd.) Tombolske tablice po 2 Din se bodo jutri ves dan do pričetka tombole prodajale na raznih mestnih križiščih. Med dobitki so tudi brezplačne vožnje po Jadranu. Pridite!

u— **Štiri dela francoske simfonične glasbe** bomo slišali na simfoničnem koncertu, ki ga priredi ravnateljstvo državnega konservatorija v Ljubljani v petek 4. maja ob 20. v dvorani Uniona. Najprej bomo imeli priliko slišati Faurejevo Predigro k operi Penelopi. Skladatelj Faure je pri nas skoro neznan, dasi pomeni za francosko glasbo pričetek francoske moderne. Faure je po rodu iz Južne Francije ter je po večini deloval kot organist v raznih cerkvah v Parizu. Ko je prišel za organista v cerkev La Madeleine l. 1896., je bila njegova slava že svetovna in je postal nadzornik lepih umetnosti. Bil je profesor kompozicije, kot tak naslednik slavnega Masseneja in nazadnje ravnatelj konservatorija, katerega je vodil 15 let. Njegovo glasbeno delo ni zelo obsežno, zato pa tembolj tehtno. Pravijo, da se je z njim začela renesansa francoske glasbe. Na koncertu v petek se bo izvajala predigra k njegovi operi Penelopi. Vstopnice za koncert po cenah od 6 do 30 Din so v prodaji v knjigarni Glasbene Matice. Koncert bo dirigiral profesor Škerjanc.

u— **Znameniti Brandlov trio, ki bo koncertiral v četrtek 3. maja v Hubadovi pevski dvorani, ima naslednji program:** 1) Beethoven: Trio v d-duru, op. 70 št. 1. 2) Franck: Sonata za violino in klavir v a-duru; 3) Prokofjev: Preludij v c-duru, Pick-Mangiagalli: Ples Olava (klavir solo); 4) Rahmaninov: Elegični trio op. 9. Članice tria so: Hedvika Brandlova (violina). Valy Garova (čelo) in Magda Rusyjeva (klavir). Komorni koncert Brandlovega tria se bo vršil v okviru intimnih koncertov Glasbene Matice v četrtek 3. maja ob 20. v Hubadovi pevski dvorani. Sedeži po 10 Din, stojišča po 5 Din so v prodaji v knjigarni Glasbene Matice.

u— **Akademska akcija za univerzitetno knjižnico** objavlja: Na opozorilo, da nabirata po Ljubljani dva človeka brez vsake legitimacije, govoreča hrvatsko, prispevke za univerzitetno knjižnico v Ljubljani, izjavlja Akademska akcija za univerzitetno knjižnico, da ne vrši nikakega nabiranja in da tudi nihče ni upravičen in pooblaščen za tako nabiralno akcijo. Ker je videti da se vrši v tem primeru varanje javnosti, poročamo, da preda vsakdo neupravičenega nabiralca nemudno policiji. Oni gospodje, ki so nabiralcema dali kakakršnokoli vsoto, naj to javijo akademski organizaciji.

KAVARNA „CENTRAL“
Odprta v soboto, nedeljo in 1. maja celo noč. Igra vsak večer prvovrstna damska kapela. 4005

u— **Rezervni oficirji so vabljeni, da se** udeleže družabnega večera, ki ga prirede aktivni tovariši v oficirskem domu v vojašnici na Taboru danes ob pol 21. Dospeli so naročeni zemljevidi. Dobe se v torek od 18 do 19. ure v društveni pisarni Odbor UROIR.

u— **Ustanovni občni zbor »Prirodoslovnega društva«** se bo vršil danes ob 18. v dvorični dvorani na univerzi. Vljudno vabljeni vsi dosedanji člani prirodoslovne sekcije Muzejskega društva in sploh vsi, ki se zanimajo za ta važen kulturni dogodek.

u— **Glavna letna skupščina Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev, oblastne uprave v Ljubljani,** bo v nedeljo 29. t. m. začetkom ob 8. zjutraj v veliki dvorani OUZD na Miklošičevi cesti. Vabljeni vsi člani!

u— **Občni zbor Jugoslovenskega profesorskega društva, sekcije v Ljubljani,** se bo vršil v Ljubljani 27. maja v Trgovskem domu, Gregorčičeva ulica. Začetek ob 9. uri.

u— **Okrajna organizacija JNS za Vodmat** bo imela redni letni občni zbor v soboto 28. t. m. ob 20. v gostilni pri »Majarončku«, Stara pot 1. Na občni zbor so vabljeni tudi minister g. dr. Albert Kramer, župan g. dr. Dinko Puc in podpredsednik sreske organizacije JNS g. dr. Josip Cepuder. Za člane je udeležba obvezna!

Slavni cowboy **Ken Maynard** v zvočnem filmu divjega Zapada
NA MEJI TEXASA
Senzacija nad senzacijo! Bogati dopolnilni program!
Danes ob 4., 7. in 9. uri
ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30
Vstopnina: Din 4.50 in 6.50

u— **Hišne posestnike vabimo,** da sodelujejo v prihodnjih dneh pri prireditvi Jadranskega tedna« oblastnega odbora Jadranske straže v Ljubljani in v ta namen opremijo svoje hiše na glavnih vratih s kolekom JS po 5 Din, vsak stanovalec pa svoje stanovanje po 0.50 Din. Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

u— **Združenje brivcev, frizerjev, lasuljarjev, manikerjev in kozmetikov v Ljubljani** ponovno opozarja p. n. občinstvo, da je bil ponoven sklep ljubljanskih članov izvršen po plebiscitu z 90:5 glasovi, da bodo od vštevši 29. t. m. vsi njihovi lokali ob nedeljah v območju ljubljanske policijske uprave zaprti.

u— **Gledališki odsek Sokola Vič** uprizori na splošno željo občinstva jutri ob 20. v Sokolskem domu že pri premieri izvrstno uspelo burko s petjem »Svojeglavček«. Ker je to zadnja predstava v letošnji sezoni ob globoko znižanih cenah, vabimo k obilnemu posetu. Kdor se hoče od srca nasmejati, naj pride jutri zvečer v Sokolski dom.

u— **»Burja«** je film, ki bo Ljubljano gotovo zelo zanimal. Ameriška mladina ni mirno gledala početja roparskih band, proti katerim se še država ni upala nastopiti. Mladina je sama prevzela obrambo pravice, časti in ponosa. Napovedala je boj do skrajnosti in zmagala. Gangsterji so dobili zadnji udarec, pravica je zmagala in

DANES VELIKA PREMIERA MONUMENTALNEGA VELEFILMA
CECILA B. DE MILLEA
BURJA
Mladina v boju za čast, pravico in poštenje. Vihar v srcih — vihar v duši.
Ogorčena mladina napade ameriško podzemlje
Predstave ob 4., 7.¼ in 9.¼ uri
Dopolnilo nov žurnal in »Naša trgovska mornarica«
ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

mladina je zamanifestirala po ulicah ponosna, da je zrušila stebre nemorale in zločinstva ameriškega podzemlja. Danes bo premiera »Burje«.

u— **Kdor noče verjeti, naj si ogleda!** Včerajšnja predstava ZKD je privabila toliko občinstva, da je bila dvorana skoro razprodana. Feliks Bressart in Renata Müllerjeva zabavata gledalce, da ne pridejo iz smeha. Film »Gospodična tajnica« ima vse tiste vrline, ki so gledalcem všeč. Predstave danes ob pol 3. in jutri ob 11. dopoldne. Vstopnina 2.50, 4.50, 6.50 Din.

u— **Žrebanje srečk velike knjižne loterije,** ki jo je priredila založba Belo-modra knjižnica v korist slovenske pisateljice, se bo vršilo nepreklicno letos maja. Prodalo se je razveseljivo število srečk, prodajajo pa se še pri Tiskovni zadrugi, Novi založbi in v pisarni založbe, Prečna ulica št. 2. — Hvala vsem, ki so nam odkupili srečko ali pa z manjšim prispevkom podprli našo akcijo. Glavni dobitek obsega vse klasično slovensko leposlovje, nekaj moderne literature in primerno knjižno omaro v skupni vrednosti 25.000 dinarjev.

u— **Novine na ljubljanskem trgu.** Na živilskem trgu prodajajo novi krompir po 9 in 10 Din kg. Na trgu so tudi naprodaj že letošnje kumare po 20 Din kg. Stročji grah je zdaj po 6 Din kg.

u— **Cepljenje zoper koze** je obvezno za vsakega otroka, ki je bil rojen v prejšnjem letu in za one otroke rojene v tekočem letu, ki so stari najmanj tri mesece. Da bodo vsi starši mogli tej zakoniti dolžnosti glede svojih otrok brez vsakih stroškov zadostiti, se bo vršilo javno brezplačno cepljenje zoper koze, in sicer: 1. za Vodmat v sredo 2. maja v mestnem zavetišču za onemogle v Japljevi ulici št. 2; 2. za Spodnjo Šiško v petek 4. maja in v ponedeljek 14. maja v ondotni šoli; 3. za Krakovo in Trnovo v soboto 5. maja v otroškem vrtcu v Cerkveni ulici št. 21.; za vse ostalo mesto v torek 1. maja in v torek 15. maja v Mestnem domu; 5. za Barje v ponedeljek 7. maja v ondotni šoli, vsakokrat ob 4. popoldne. K cepljenju naj se prineso vsi otroci, ki sploh še niso bili cepljeni in pa oni, pri katerih cepljenje doslej ni imelo uspeha. K cepljenju je prinesti otroka čistega in v čisti obleki. Vsak otrok, rojen v prejšnjem letu, mora biti cepljen v tekočem letu. Vsak otrok, star najmanj tri mesece, se že lahko cepi v tekočem letu. Posebni pozivi k cepljenju strankam ne bodo poslani. Otroka naj se prinese na najbližnjo cepilno postajo. Teden dni po cepitvi se bo vršil pregled cepljencev na istem kraju in ob istem času. Če pade pregled na praznik, se vrši isti naslednji dan. Pregleda se morajo udeležiti vsi cepljenci. Cepljenje izven omenjenih dni in ur je vsak dan med uradnimi urami na mestnem fizikatu mogoče, ni pa brezplačno. Starši, ki bodo dali svoje otroke cepiti po zasebnem zdravniku, morajo predložiti pri mestnem fizikatu dokazilo o cepitvi tekom prvega leta otrokove starosti. Otroke, ki bi se iz kakega tehtnega razloga (n. pr. zaradi bolezni) ne mogli cepiti, se mora opravičiti ob priliki javnega cepljenja v gori navedenem času in kraju ali pa med uradnimi urami na mestnem fizikatu v Mestnem domu, in sicer najkasneje do dneva, ko izpolnijo prvo leto starosti. Kdor se bo pregrešil zoper določila navedenega pravilnika, b kaznovan po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni, kolikor ni odgovoren po kazenskem zakoniku.

u— **Pozor pred tatovi v trgovinah.** Okrog poslopja Delavske zbornice sta se včeraj dopoldne sukala dva mlada Bosanca in ponujala v nakup dve popolnoma novi srajci iz poplina. Na sumljiva prodajalca pa je bil opozorjen mož postave, ki ju je aretiral. Bila sta to 19 letni trgovski pomočnik Boško Bjelac iz Preboja in 22 letni Šefik Tahmas, po poklicu šofer iz Sarajeva. Oba sta bila oblečena v nove hlače, na sebi pa sta imela tudi novo perilo. Istega dne je bil aretiran še tretji Bosanec, ki je prodajal nove, zelo lepe modne hlače ter svileno, modno poletno srajco. Pri vseh treh aretirancih so našli tudi več drugih predmetov, kakor srebrne doze, kravate in drugo, kar vse izvira iz tatvin po trgovinah. Trgovci naj bodo v bodoče pazljivejši in naj gledajo sumljivim ljudem bolj na prste.

u— **Drzen vlom v stanovanje.** V stanovanje Marije Jagodičeve v Hranilniški ulici št. 10. je bil izvršen v sredo med opoldanskimi urami drzen vlom. Zglasil se je pri strankah v hiši neki 25 letni moški, ki je prosil milodarov. Pri Jagodičevih ni bilo nikogar doma. Tat si je pomagal v stanovanje s ponarejenim ključem. Odnesel je siv dežni plašč, črn moški suknjič, dva para hlač, par moških čevljev in srebrno žepno uro. Škoda znaša 1700 Din. Tatinski prosjak je bil oblečen v slabo sivo obleko, na glavi pa je imel sportno čepico.

u— **Napad s kolom.** V Gumnišču je 41 letnega posestnika Franceta Puciharja napadel sosed. Med obema se je pred hišo vnel prepir, pa je sosed pograbil kol in z vso silo treščil Puciharja po levem ramenu. Zlomil mu je ključnico in so morali žrtev podivjanosti prepeljati že dopoldne v bolnico.

u— **Obsojen tat.** Jože iz Stahovice pri Kamniku je klatež in rad stegne roko po tujem imetju. V začetku marca je izmaknil Ivani Kotnikovi v Žubejevem dva kovanca po 50 Din, pozneje pa Francu Virantu volčjaka. Jože je tajil, da bi ukradel kovanca, priznal pa je tatvino psa. Bil je obsojen na štiri mesece strogega zapora in v izgubo častnih državljanskih pravic za tri leta.

Iz Celja

e— **O diplomatskih borbah Male antante v novejši dobi** je predaval na povabilo podružnice JČ-lige g. dr. Vekoslav Kukovec. V zelo zanimivih izvajanjih je razpravljal o ustanovitvi Društva narodov, o hitlerizmu in fašizmu, zvezi Italije, Avstrije in Madžarske, o učinku gospodarske krize, paktu štirih velesil, ustanovitvi stalnega sveta in gospodarskega sveta držav Male antante, preorientaciji Nemčije napram Mali antanti, zbližanju Rusije in Poljske ter Poljske in Nemčije, razmerju med Češkoslovaško in Poljsko, balkanskemu paktu, vprašanju vzpostavitve diplomatskih zvez držav Male antante z Rusijo ter zbližanju Rusije in Evrope. Predavatelj je naglasil, da se je položaj Slovanstva v zadnjem letu znatno izboljšal. Številni poslušalci so sprejeli zanimiva izvajanja z živahnim odobravanjem. Predsednik celjske podružnice JČ-lige g. dr. Juro Hrašovec se je zahvalil predavatelju in izrekel željo vseh navzočih, da bi kmalu spet predaval v Celju.

e— **40letnico obstoja in delovanja** bo proslavilo Celjsko pevsko društvo v dneh 10. do 13. maja. Pokroviteljica proslave je mestna občina celjska. Slavnostni koncert bo v soboto 12. maja ob 20.30 v veliki dvorani Celjskega doma. Društveni mešani zbor, ki šteje 90 članov, bo izvajal 20 a capella zborov raznih jugoslovenskih skladateljev. Na sporedu so umetne pesmi od starejših do najnovejših. Tudi narodna pesem je dobro zastopana. Spored bo torej pester in bogat.

e— **Brezplačen tečaj za precepljevanje kostanja** bo priredilo sresko načelstvo v Celju v nedeljo 6. maja ob 9. na banovinski kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici. Poučeval bo g. profesor Vardjan. Ker je precepljevanje kostanjev za celjski srez posebno važno, so vabljeni k tečaju vsi interesenti.

e— **Izlet na Kum** bo priredilo Sokolsko društvo v Celju v nedeljo 29. t. m. v primeru lepega vremena. Udeleženci se morajo zbrati v nedeljo zjutraj ob pol 7. pred celjskim kolodvorom zaradi vpisa uverenj za polovično vožnjo.

e— **Lutkovna igra.** Sokolsko društvo bo vprizorilo v kratkem lutkovno igro »Gašperček — dvorni zdravnik«. Lutke so domač izdelek, delo g. prof. Ščuke. Pozdravljamo uprizoritev lutkovnih iger, ki so v drugih državah močno razširjene.

e— **Uredite grobove na okoliškem pokopališču!** Celjsko pevsko društvo bo ob proslavi svoje 40letnice zapelo na praznik 10. maja ob 17. na gornjem delu okoliškega pokopališča dve žalostinki v počastitev spomina mrtvih članov društva in bo obenem položilo venec. Prosimo lastnike grobov na okoliškem pokopališču, da bi do tega dne primerno uredili in okrasili grobove ter popravili poškodovane »kapelice« ob grobovih.

e— **Mestni kuluk za l. 1934.** Seznami obvezancev za okoliške ceste mesta Celja so od 1. do vštetega 14. maja na vpogled v sobi št. 10 na mestnem načelstvu. Pritožbe se vlagajo odnosno prijavljajo na zapisnik v navedenem roku v omenjeni sobi. Pritožbe so podvržene državni taksi 20 Din. Za proračunsko leto 1934-35 je odrejena uporaba ljudskega dela v dveh enotah. Dnina za odkup cestne obveznosti je dolo-

---

sitski junaki s svetim Vaclavom na čelu. Blanik pa pokrivajo sočni pašniki, po katerih se pasejo ovce in oglašajo preproste pesmice pastirskih piščali. Toda napočili so hudi časi za češko zemljo, Blanik se odpira, vitezi v bojni opravi stopajo iz hriba, prinašajoč rodni zemlji težko zaželjeno rešitev. In stara slava češke zemlje se vrača v vsem svojem novem sijaju.

Čudna praksa. Nedavno smo na tem mestu priobčili beležko našega sotrudnika dr Fedorja Mikiča, ki je grajal hrvaškega avtorja, ker v svojem meteorološkem spisu rabi nemška krajevna imena slovenskih krajev. Zdi se, da so se zagrebški znanstveniki pričeli v tem pogledu nekam čudno usmerjati. V najnovejšem zvezku »Prirode« čitamo poročilo o občnem zboru Hrvatskega prirodoslovnega društva. Pred občnim zborom je imel predsednik dr. Fran Šuklje predavanje o »gurkfeldskih in grossdornskih slojih«. Nikar ne mislite, da gre za geologijo pokrajine, postavimo, kje v Württembergu, marveč za našo Krško in Veliki Trn. V poročilu o predavanju čitamo celo nekako utemeljitev takega ravnanja, češ, da bi »iz literature trebalo izbaciti lokalna imena za pojedine sedimente i da bi se trebalo prikloniti nazivima, koji su u običaju u svjetskoj naučnoj knjizi«. Razumemo stremljenje po čim večji enotnosti v znanstveni literaturi in ugovarjamo iz domišljavega malomeščanskega šovinizma. Vzlic vsej dobri volji pa ne moremo razumeti, kakšno škodo bi utrpela znanost, ako bi rabila narodna imena naših krajev, kakor jih rabijo za svoje kraje Francozi, Švedi, Danci in vsi drugi večji in manjši narodi, kar samo ob sebi umevno, saj drugih imen nimajo?! Ali mora tudi naša znanost utrjevati v tujem svetu z rabo ponemčenih krajevnih imen nemško teorijo o naših krajih kot »deutsches Kulturgebiet« in tako vedno znova opozarjati na našo preteklost? Mar slovanska krajevna imena res ne smejo stopiti v evropsko znanost, dočim smejo n. pr. finska ali madžarska?! —o.

Stoletnica rojstva Josefa Hore. Zadnjo nedeljo so se na dunajskem pokopališču Baumgarten zbrali zastopniki čeških društev na Dunaju ter položili v proslavo stoletnice rojstva inspektorja Josefa Hore lovorov venec na njegov grob. Spominjali so se zaslužnega rodoljuba, ki je bil soustanovitelj prvega Narodnega doma na Dunaju XV. in se je posebno brigal za češke obrtnike, ki jih je narodno budil i njim ustvarjal gospodarske ustanove. Rojen je bil l. 1834. na Češkem (Slany), dovršil v Pragi tehniko, postal železniški uradnik ter je zadnja leta preživel na Dunaju, kjer je umrl l. 1900. Njegova hčerka Melanija Káráskova, vdova po znanem literarnem zgodovinarju, piše mnogo v češke dunajske liste. A. Dolar.

»Letopis Matice Srpske« je priobčil v pravkar izišli številki daljšo studijo o enem največjih srbskih kritikov in literarnih teoretikov, Bogdanu Popoviću. Avtor, dr. Miloš Trivunac, podrobno razčlenja delo prof. Popovića in kaže v sodobni luči njegove estetske nazore. — Bogdana Popovića, čigar sedemdesetletnice smo se spominjali letos v januarju, ocenjujejo nekateri, zlasti mlajši literati, močno enostransko, zato bo objektivna razprava o tej značilni osebnosti iz srbske literature marsikoga zanimala. — V istem zvezku je objavljena obširna razprava profesorja ljubljanske univerze in pravega člana Srbske akademije znanosti, dr. Nikole Radojčića »Jugoslovenstvo kroz našu istoriju«. O tem prispevku priobčimo v kratkem podrobnejše poročilo. — Izmed ostalih razprav omenjamo še dr. Jovana Radonića »Srbi i Rakoczijev ustanak«.

Kotoru in Boki Kotorski je posvečen najnovejši dvojni zvezek zagrebške revije »Nova Evropa«. Splošen opis te edinstvene pokrajine v Jugoslaviji je prispeval Pavao Butorac, o bokeljskih vstajah piše Gjuro Subotić, A. Milošević pa opisuje vlogo Boke Kotorske v borbah za zedinjenje. Posebej so obdelani posamezni večji kraji, n. pr. Kotor (Frano Alfirević), Dobrota (A. Milošević in don Gracija Ivanović) in Prčanj (don Niko Luković). Vmes so tudi nekateri umetnostno - zgodovinski članki (n. pr. o katedrali sv. Tripuna v Kotoru, o delih Tripe Kokolja v svetišču Gospe od Škrpjela). Več člankov nas seznanja z bokeljsko mornarico. Tudi gospodarska plat je dobro zastopana s pregledom bokeljskega gospodarskega življenja iz pera inž. Paskovića. Zvezek prinaša povrh še nekatere pesmi, med njimi R. Katalinića Jeretova »Boki« in krasen feljton Dušana Sekulovića o Herceg-novem. Vrsta lepih pokrajinskih motivov in reprodukcije nekaterih cerkvenih slik Joze Kljakovića, vse na posebnih prilogah, zaokrožajo v estetskem pogledu kotorski zvezek »Nove Evrope«, ki se dostojna uvršča v ciklus »Naši gradovi na moru«. Sedmi zvezek tega cikla z naslovom »Naše more« bo v doglednem času zaključil to pomembno serijo domoznanskega gradiva. — Za konec maja obeta »Nova Evropa« — v zvezi z volitvami prezidenta Masaryka — zvezek o češkoslovaških pojavih in problemih.

Poljski skladatelj Ludomir Rogovski, avtor nove opere z jugoslovanskim motivom »Kraljević Marko«, je te dni dirigiral simfonični koncert kraljeve garde v Beogradu. Spored je obsegal skladbe Rogovskega, med njimi več odlomkov iz prej omenjene opere. Beograjska kritika hvali umetnost Rogovskega in poudarja njeno slovansko značilnost.

Valdštejnske igre v Chebu. Ob 300letnici smrti slavnega Valdštejna (Wallensteina) bodo v mestu njegov smrti, v Chebu, velike valdštejnske igre. V času od 17. junija do 12. avgusta nameravajo vsako nedeljo popoldne uprizoriti pod milim nebom »Valdštejnov tabor«, »Piccolominija« in »Valdštejnovo smrt«. Pred začetkom iger bo korakala skozi mesto vojvodova vojska v zgodovinskih uniformah. Igre bo vodil dr. Theo Modes, ravnatelj Mestnega gledališča v St. Gallenu (Švica).

Proslava Smetane in Dvořáka v Pragi. Narodni divadlo v Pragi je pravkar dovršilo ciklus Dvořákovih opernih skladb v počastitev skladateljevega spomina ob 30letnici smrti. Takoj za njim prihaja na vrsto Smetanov ciklus. V 13 večerih bodo reproducirali vse Smetanove opere in koncertne skladbe v kronološki vrsti. Ta Smetanov festival, ki z njim reprezentativno češko gledališče časti 50letnico smrti velikega skladatelja »Prodane nevestе«, se pričenja danes s koncertom mladostnih skladb pod vodstvom znanega komponista Otakarja Jeremiaša.

Aleksjej Tolstoj o sodobni ruski literaturi. Nedavno smo na tem mestu zabeležili izjavo Maksima Gorkega, ki je pozval sodobne ruske pisatelje, da naj se uče pri klasikih dobrega pisanja. K temu vprašanju, ki je vzbudilo v sovjetskih listih živalno polemiko, se je oglasil tudi Aleksjej Tolstoj, pisec v slovenščino prevedenega romana »Peter Veliki«. Tolstoj sodi, da boljševiška revolucija sploh ni ustvarila prave literature. Nastal je samo nekak surogat, ki ga obenem z drugim tovornim blagom izvaža jo na zapad. V sodobni ruski književnosti ni niti sledu po stari veličini klasične literature, ki je bila polna strastnega hrepenenja po nedosežnem in upora zoper nebo in zemljo! — Te krivoverske beseda so vzbudile v pravovernih sovjetskih krogih burno odpora. Aleksjeju Tolstemu očitajo nezavednost in nagib k meščanstvu. (Po »Nar. Listih«).

čena na 10 Din. Osebe, ki so zavezane osebnemu delu, se pozivajo, da podajo omenjeni pisarni ustmeno izjavo, ali hočejo svojo obveznost odslužiti osebno ali po namestniku, ali pa hočejo to obveznost odkupiti. Osebe, ki ne bodo v določenem roku podale te izjave, se bodo obravnavale, kakor da hočejo svojo obveznost odkupiti. Osebnemu delu so zavezani vsi za delo sposobni moški prebivalci od polnih 18 do polnih 55 let. Osebno delo je dovoljeno tudi za osebe do 60 let, nadomestniku pa tudi za osebe iz iste hiše od izpolnjenega 16. leta.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.15 in 20.30 opereta »Škandal v Budimpešti« in zvočna predigra.

Iz Maribora

a— **Oskrba zapuščenih otrok.** Pri banski upravi v Ljubljani je prijavljenih iz raznih krajev veliko število osirotelih in zapuščenih otrok. Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev za oskrbo teh otrok je tukajšnje mestno načelstvo že svoj čas objavilo zadevni razglas banske uprave in pozvalo dobrotnike, ki bi bili pripravljeni sprejeti osirotele in zapuščene otroke v brezplačno oskrbo, odnosno za svoje. Mestno načelstvo se ponovno obrača na premožnejše prebivalce mesta Maribora s prošnjo, da se odzovejo pozivu banske uprave in da sporočijo, koliko takih otrok bi bili pripravljeni sprejeti v takojšnjo oskrbo. Prijave naj se naslavljajo na socialno-politični oddelek mestnega načelstva v Mariboru, Rotovški trg 9.

a— **Pedagoški teden. Pedagoška centrala** v Mariboru priredi v času od 30. t. m. do 5. maja v veliki dvorani Kazine 4. pedagoški teden, na katerem se bodo obravnavala razna pereča vprašanja domače vzgoje. V ponedeljek bo predavanje o svobodi, avtoriteti in vzgoji, v torek o otroku in knjigi, v sredo o sportu in vzgoji, v četrtek o dekliški vzgoji, v petek o izberi poklica, v soboto o novih potih roditeljske vzgoje. Začetek predavanja bo vsakokrat ob 20. Starši in vzgojitelji naj se brezplačnih predavanj v čim večjem številu udeleže.

a— **Zanimivo predavanje o Jadranu. Na ljudski univerzi** bo v ponedeljek ob 20. za odrasle, 1. maja ob 17. pa za dijake zanimivo predavanje o gornjem Jadranu. Predaval bo ravnatelj Tujsko-prometne zveze in »Putnika« na Sušaku g. Vrignanin in številne skioptične slike.

a— **Protestno zborovanje mariborskih brivskih pomočnikov. Združenje** mariborskih brivskih mojstrov in lasničarjev je sklenilo od 6. maja naprej uvesti nedeljski delovni čas. Proti temu pa so protestirali mariborski pomočniki in pomočnice, ki so zaradi tega v četrtek sklicali veliko protestno zborovanje v dvorano Delavske zbornice. Zborovanje, ki je bilo zelo vihарno, je otvoril član zveze g. Knez. Na zborovanju je bila sprejeta obširna resolucija, v kateri branijo pomočniki svoje interese ter odločno nastopajo proti nameravanemu okrnjenju nedeljskega počitka. Posebna delegacija bo izročila spomenico banski upravi.

a— **Maša zadušnica za jugoslovenskima junakoma Zrinjskim in Frankopanom** bo v ponedeljek 30. t. m. ob 8. zjutraj v stolnici. Vabljeni!

a— **Huda nezgoda.** Ko si je včeraj popoldne v Frankopanovi ulici stanujoči 26letni delavec Franc Gašpur pripravljal kosilo in pri tem polil drva z bencinom, je ravnal tako neprevidno, da se je bencin vnel in mu je plamen buhnil v obraz. Dobil je hude opekline po vsem obrazu, pa tudi po telesu. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

Iz Kamnika

ka— **Ponarejeni 50dinarski kovanci** so se pred kratkim pojavili tudi v Kamniku. Na tržni dan so jih prodajalci prejeli nekaj izvodov, kar pa so ugotovili šele pozneje, ko so pregledali denar. Ponarejeni kovanci so nekoliko večji in tanjši, pa tudi lažji od originala, ker so izdelani iz aluminija. Nihče se ne more spomniti, od koga je sprejel denar, zato tudi kljub poizvedovanju niso mogli ugotoviti, kdo jih je razpečaval.

ka— **Kino Kamnik** predvaja danes, v nedeljo in ponedeljek film »Pesem za tebe« s slovitim tenoristom Janom Kiepuro.

Nov vozni red

15. maja se uveljavi na železnici poletni vozni red

Kakor vsako leto bo na naših železnicah tudi letos v noči od 14. na 15. maja uveden nov vozni red, ki bo veljal — razen za sezonske vlake, ki odpadejo avtomatično s 17. septembrom odnosno 6. oktobrom — do prihodnje spomladi. Spremembe novega voznega reda sicer v glavnem niso bistvene, vendar pa jih je precej, ki bodo zanimale potujoče občinstvo. Saj je znana stvar, da je prav na železnici vselej in brez izgovorov odločilna vsaka minuta in je zato še posebej vážno, da se vsakdo kolikor toliko seznani z bistvenimi spremembami odhodnih oziroma prihodnih časov raznih vlakov v naše najvažnejša središča.

Med glavnimi spremembami bi bilo omeniti zopetno uvedbo skupnih vlakov na Dolenjsko (za Novo mesto in Kočevje) po prejšnjem vzorcu, ker se je pač pokazalo, da delitev vlakov v vsako smer ni dovolj donosna. Kočevje bo imelo po novem prav tako tri dneve zveze, le z razliko, da bodo vlaki prihajali tja po odcepitvi oziroma odhajali s priključki na novomeške vlake v Grosupljem. Nedeljska večerna zveza z Dolenjske bo do 6. oktobra samo ena, in sicer z vlakom, ki bo prihajal v Ljubljano ob 22.08.

Na progi proti Zagrebu oziroma Beogradu je pomembnejša samo premaknitev nočnega brzovlaka, ki bo po novem odhajal ob 4.20 (30 min. pozneje), v obratni smeri pa se bo vračal že ob 1.30 (42 min. prej), kar pomeni, da bo Ljubljana in njena daljša okolica dobila z jugom prav ugodno zvezo ter zaradi tega ne bo treba vstajati sredi noči, oziroma se vračati odtod že preveč proti jutru. Sezonska brzovlaka proti, oziroma iz Splita, ki sta lani vozila okoli 18. in 11. dopoldne, letos ne bosta vozila. Vozni čas brzovlakov do Zagreba je skrajšan na okroglo dve uri in 45 minut, do Beograda pa na dobrih 11 ur.

V podrobnem navajamo naslednje podatke (debelo tiskane številke veljajo za brzovlake). Na progi **Ljubljana—Zagreb oziroma Maribor** bodo

odhajali vlaki ob:

0.36 (dozdaj 0.25), 0.50 (0.40), **4.20 (3.50)**, 5.31 (5.31), 7.25 (7.27), **9.00 (9.00)**, **12.51 (12.39)**, 12.36 (12.46 — samo do Zaloga), 13.50 (13.55), 18.05 (18.10 — samo do Zaloga), 18.25 (18.20), **20.00** (20.03), **21.45** (21.47 — SO).

Na progi **Ljubljana — Bistrica — Boh. jezero** (s priključki proti Tržiču in Ratečam — Planici) bodo odhajali ob: 5.10 (5.10 — izletniški ob nedeljah in praznikih), 6.03 (6.00 — samo ob delavnikih), 7.20 (7.20), **10.00 (10.02)**, 12.06 (12.00), 12.53 in 14.15 (kopalna vlaka, prvi ob nedeljah, drugi ob delavnikih, po odredbi direkcije), 15.40 (15.44), 17.35 (17.38 — proti Tržiču), 18.38 (18.40), **20.45 (20.50)**

Na progi **Ljubljana — Kamnik** ob:

5.48 (izletniški, ob nedeljah in praznikih), 6.08 (6.07, 8.52 (8.52), 11.30 (11.35), 13.43 (13.43) 16.10 (16.12) ter 18.28 (18.30).

Na progi **Ljubljana — Vrhnika** ob:

7.30 (7.30), 11.53 (11.55), 14.04 (13.45), 18.32 (18.35) ter 22.25 (izletniški, ob nedeljah in praznikih).

Na progi **Ljubljana — Postojna** ob:

1.46 (2.22), 5.56 (5.56), 6.20 (6.20), **7.50** (7.51 — OS), 10.03 (10.10), 13.55 (13.58), 17.00 **(17.11)** ter 18.20 (18.22).

Na progi **Ljubljana — Karlovac oziroma** Kočevje ob:

5.44 (izletniški, ob nedeljah in praznikih do 6. oktobra), 7.32 (7.26), 11.55 (11.58, samo ob delavnikih) 14.10 (16.30) ter 19.00 (19.30).

Na progi **Maribor — Ljubljana oziroma Zagreb** ob:

2.58 (2.56), 5.22 (5.24), 5.40 (5.39 — proti Kotoribi), 9.40 (9.38), 11.50 (11.55 — proti Kotoribi), 14.00 (14.10), 14.15 (14.18), 17.10 (17.08 — proti Kotoribi), 18.05 (17.47) ter 21.40 (22.05 — samo do Zidanega mosta).

Na progi **Maribor — Pliberk** ob:

5.45 (5.35) 13.27 (13.18), 14.40 (14.40 — samo ob nedeljah in praznikih) ter 18.32 (18.31).

Na progi **Celje — Dravograd — Meža** ob:

7.40 (7.45), 9.55 (10.01), 12.30 (12.30), 16.10 (16.15) ter 20.50 (20.57).

Na progah Grobelno — Rogatec — Krapina, Poljčane — Žreče, Slov. Bistrica — Sl. Bistrica mesto, Pragersko — Kotoriba, Ormož — Hodoš, Ljutomer — Gor. Radgona so vlakovne zveze domala nespremenjene ali pa prilagodene spremembam na glavnih progah.

S proge **Zagreb oziroma Maribor — Ljubljana** bodo

prihajali vlaki ob:

1.30 (2.12), 5.51 (5.51 — z Dunaja), 7.15 (7.14), **7.45 (7.46** — OS), 9.27 (9.34), 9.47 (9.49), 13.36 (13.38), **16.54 (17.05** — z Dunaja), 18.09 (18.13), **20.26** (20.32) ter 21.58 (21.56).

S proge **Bistrica — Boh. jezero** (in priključki s Tržiča ali Rateč — Planice) — Ljubljana bodo prihajali ob:

7.14 (7.14 — samo ob delavnikih), 8.08 (8.08) **8.47 (8.47)**, 12.32 (12.28), 16.05 (16.09), 19.03 (kopalni, po odredbi direkcije), 19.33 (19.25), **19.40** (19.44). 20.35 (20.40) ter 22.05 (22.09 — izletniški ob nedeljah in praznikih).

S proge **Kamnik — Ljubljana** ob:

7.06 (7.05), 8.12 (8.12), 10.55 (10.53), 13.25 (13.25), 15.35 (15.36), 18.10 (18.15) ter 20.30 (20.35 — ob nedeljah in praznikih od 17. dalje) ali 21.51 (ob nedeljah in praznikih do 17. septembra).

S proge **Vrhnika — Ljubljana** ob:

7.02 (7.00), 9.20 (9.25), 13.20 (13.20), 18.00 (18.00) ter 21.01 (ob nedeljah in praznikih do 17. septembra).

S proge **Postojna — Ljubljana** ob:

0.31 (0.20), 4.11 (3.43), 7.11 (7.11), **12.46** (12.35), 13.39 (13.30), 19.16 (19.15), **21.35** (21.40 — SO), 22.15 (22.27).

S proge **Karlovac oziroma Kočevje — Ljubljana** ob:

7.01 (7.07 — samo ob delavnikih), 8.40 (8.48), 15.20 (15.22), 20.36 (20.45 — samo ob delavnikih do 6. oktobra, potem dnevno), 2.2.08 (22.16 — samo ob nedeljah in praznikih do 6.oktobra).

S proge **Ljubljana oziroma Zagreb Maribor** ob:

3.25 (3.20), 6.44 (6.44), **8.58 (8.58** — iz Kotoribe), 9.11 (9.15), 11.09 (11.13), **15.50** (15.40), 17.50 (17.52), 18.15 (18.13 — iz Kotoribe), 21.36 (21.36 — iz Kotoribe) ter 22.21 (22.40).

S proge **Dravograd — Meža — Celje** ob:

6.50 (6.55), 10.25 (10.30), 13.30 (13.30), 15.45 (15.50) ter 19.20 (19.00).

S proge **Pliberk — Maribor** ob:

7.34 (7.37), 12.28 (12.31), 19.54 (19.59 — samo ob nedeljah hin praznikih) ter 20.50 (20.57).

Glede sprememb na stranskih progah pri prihodu je treba prav tako računati s prilagoditvami na prihode po glavnih progah.

H kraju naj navedemo še naše često uporabljene zveze proti oziroma iz Beograda, kamor imamo sedaj štiri pare brzih oziroma luksuznih vlakov, in sicer simplonski orient, ki odhaja iz Ljubljane ob 21.45 in prihaja v Beograd ob 7.35 ter brzovlake ob 4.20, 9.00 in 20.00, ki prihajajo v Beograd ob 15.20, 20.15 in 6.50. Iz Beograda pa odhaja orientski simplon ob 21.55 in prihaja v Ljubljano ob 7.45, trije brzovlaki pa ob 9.05, 14.40 in 23.15 ter prihajajo v Ljubljano ob 20.26, 1.30 in 9.47.

Polovična voznina v Beograd na železniško razstavo

Beograd, 27. aprila

Ker prihajajo z vseh strani vprašanja glede železniških olajšav za vožnjo na razstavo v paviljonih pri tehniški fakulteti na dirkališču v Beogradu, se obveščajo vsi zainteresirani, da znaša popust *50 odstotkov vozne cene, v dobi od 29. aprila do vštetega 8. maja opolnoči.* Pri nakupu celega voznega listka je treba pokazati le legitimacijo za železniško razstavo, ki jo izdajo *brezplačno* železniške blagajne in društvo »Putnik«. Legitimacija mora biti opremljena z žigom odhodne postaje. Ta legitimacija se mora predložiti v overovljenje organom železniške postaje ter se na podlagi tega z voznim listkom, kupljenim pri odhodu, potnik vrne brezplačno domov. Pokazati mora samo na beograjski železniški postaji legitimacijo in shraniti vozni listek za povratek.

Postaje, ki še niso dobile legitimacij ali jih pa nimajo zadosti na zalogi, naj se brez odloga obrnejo na uredništvo »Železniškega venca«, ki organizira to razstavo. Njegov naslov je: Beograd, ulica Sv. Save št. 3.

GOSPODARSTVO

Letošnji razvoj naše zunanje trgovine

V včerajšnji številki je »Jutro« objavilo že najvažnejše podatke o naši zunanji trgovini v mesecu marcu, iz katerih je razvidno, da se je naš izvoz v tem mesecu prilično ugodno razvijal. Že lani smo opažali rastočo tendenco našega izvoza, ki se je opomogel predvsem pod vplivom zunanje oslabitve dinarja, ker se je naše izvozno blago, računano v tujih valutah, znatno pocenilo, kar je olajšalo našo konkurenčno zmožnost na zunanjih tržiščih. V decembru lanskega leta in v letošnjem januarju se je to naraščanje izvoza nekam ustavilo in je v teh dveh mesecih izvoz v večji meri nazadoval, kakor bi ustrezalo sezonskim fluktuacijam. V februarju, zlasti pa v marcu pa vidimo zopet oživljenje. To je tem bolj značilno, ker so baš v preteklem mesecu nastopile nekatere nove težave pri našem izvozu. Sredi februarja je namreč Češkoslovaška izvedla devalvacijo svoje valute, kar je povzročilo občuten zastoj našega izvoza v to državo (zlasti se je ustavil izvoz svinj). Tudi v prometu z Avstrijo so nastopile nekatere nove ovire. Te težkoče se kažejo tudi v statistiki naše zunanje trgovine, zakaj naš izvoz svinj je v preteklem mesecu znašal komaj 9500 komadov nasproti 19.900 komadov v istem mesecu preteklega leta. Navzlic tem nevšečnostim pa je celotna slika našega izvoza v marcu prilično ugodna. Naš izvoz je bil v tem mesecu po količini za 43 % večji nego lani in za 70 % večji nego pred dvema letoma; po vrednosti pa znaša povečanje nasproti lanskemu marcu 30 % in nasproti predlanskemu marcu 56 %.

Naša zunanja trgovina v prvem četrtletju.

Gibanje naše zunanje trgovine v prvih treh mesecih tekočega leta nam kažejo naslednji podatki (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
januar	232.7	259.7	— 27.0
februa	269.9	232.9	+ 37.0
marc	333.2	325.2	+ 8.0
jan.-marc 1934	835.8	817.8	+ 18.0
„ 1933	712.5	599.1	+ 113.4
„ 1932	634.6	703.9	— 69.3
„ 1931	1159.1	1341.8	— 182.7
„ 1930	1696.0	1740.5	— 44.5
„ 1929	1310.2	1649.2	— 339.0
„ 1928	1372.5	1914.3	— 541.8

Naš izvoz je bil letos v prvem četrtletju po vrednosti večji nego lani in tudi večji nego predlanskim (za 17, odnosno 32 %). Zanimiva je primerjava količine in vrednosti izvoza v primeri z leti pred nastopom gospodarske krize. Če vzamemo za primerjavo prvo četrtletje 1929., tedaj vidimo naslednje spremembe v našem izvozu:

	količina ton	vrednost milij. Din
prvo četrtl. 1929	882.395	1310.2
prvo četrtl. 1934	752.439	835.8
razlika	— 14.7 %	— 36.2 %

Naš izvoz je bil torej letos v prvem četrtletu po količini le za 14.7 % manjši nego v prvem četrtletju 1929, ko še nismo občutili svetovne gospodarske krize, po vrednosti pa je seveda padec precej večji in znaša 36.2 % (v zlatu celo okrog 55 %).

Značilno za razvoj naše zunanje trgovine v letošnjem letu je tudi to, da se ni samo povečal naš izvoz, **temveč je občutno narasel tudi uvoz** in celo v večji meri nego izvoz. Dočim se je naš izvoz v primeri z lanskim prvim četrtletjem dvignil za 17 %, znaša povečanje uvoza 36.5 %. Tej okolnosti je pripisati, **da se je aktivnost naše trgovinske bilance v primeri z lanskim prvim četrtletjem precej zmanjšala**; vendar pa je upoštevati, da je naša zunanja trgovina v prvih mesecih vsakega leta običajno precej pasivna in je lansko visoko aktivnost v tej dobi pripisati predvsem okolnosti, da se je naš uvoz v prvi dobi po oslabitvi dinarja precej skrčil. Če je torej naša trgovinska bilanca letos v prvem četrtletju le za 18 milijonov Din aktivna, nam to še ne more dajati povoda za pesimizem.

Izvoz poljskih pridelkov

Prav živahen je bil letos v prvih treh mesecih izvoz koruze, ki je znašal 15.907 vagonov (lani v prvem četrtletju 9.283, predlanskim 3.245 vagonov) v vrednosti 117 milijonov Din nasproti 66.8 in 27.7 milijona Din v istem razdobju prejšnjih dveh let. Po dolgoletnem zastoju se je letos **živahno razvil tudi naš izvoz otrobov,** saj smo v prvih treh mesecih letošnjega leta izvozili 1.173 vagonov otrobov nasproti 158 vagonom v lanskem prvem četrtletju in 172 vagonom pred dvema letoma; vrednost izvoženih otrobov pa je znašala 6.6 milijona Din (lani pa 1.3). Nekoliko slabši je bil izvoz **fižola,** ki je znašal 117 vagonov (lani 247). Izvoz suhih češpelj je znašal sicer le 335 vagonov (lani 535), po vrednosti pa se je dvignil od lanskih 15.3 na 17.6 milijona Din. **Izvoz vina je nadalje zelo slab** in smo letos izvozili le 44 vagonov vina (lani 106, predlanskim 669) v vrednosti 1 milijona Din nasproti 1.9 milijona Din v lanskem prvem četrtletju in 12.6 milijona Din pred dvema letoma. Izvoz zdravilnih zelišč je znašal 1.7 milijona Din in se je gibal na lanski višini. **Hmelja** pa smo letos izvozili še 17 vagonov v vrednosti 8.3 milijona Din (lani 4 vagone za 0.4 milijona Din). Podvojil se je izvoz **konoplje,** ki je znašal 153 vagonov (71) v vrednosti 10.5 milijona Din (4.9).

Izvoz živine.

Tudi izvoz živine kaže letos še priličen ugoden razvoj, če izvzamemo izvoz svinj, ki je precej nazadoval. Po številu glav se je izvoz živine v prvem četrtletju zadnjih treh let v glavnem gibal takole (v 1000 glavah«

	1932.	1933.	1934.
konji	3.81	7.20	9.57
goveda	7.32	20.24	21.09
teleta	3.82	2.40	3.35
svinje	63.64	67.27	38.54

Izvoz konj se je letos nadalje povečal in je dosegel skoro trikratno število kakor pred dvema letoma. Vrednost izvoženih konj je letos znašala 13.2 milijona Din nasproti 11.1 in 5.2 milijona Din v prvem četrtletju prejšnjih dveh let. Za izvoženo govedo smo prejeli 31 milijonov Din (lani 28.2, predlanskim 11.1). Izvoz svinj pa kaže prav občutno nazadovanje. Za izvožene svinje smo prejeli letos le 42.2 milijona Din nasproti 65.9 milijona Din v lanskem prvem četrtletju in 58.4 milijona Din pred dvema letoma.

Rapidno dviganje opažamo zadnja leta pri izvozu perutnine, ki zavzema vedno važnejšo vlogo v našem izvozu. Izvoz perutnine se je dvignil od 169 vagonov v prvem trimesečju 1932 na 219 vagonov v lanskem in 336 vagonov v letošnjem prvem trimesečju; po vrednosti pa se je ta izvoz povečal od 19.0 odnosno 20.1 na 31.1 milijona Din. Svežega mesa smo letos izvozili za 28.7 milijona Din (lani za 32.7). Precej nazadoval pa je letos *izvoz jajc,* tako po količini, še bolj pa po vrednosti. Letos smo izvozili 409 vagonov jajc nasproti 567 vagonom v lanskem in 380 vagonom v predlanskem prvem četrtletju. Zaradi občutnega padca cene smo za izvožena jajca prejeli le 37.5 milijona Din nasproti 58.8 milijona Din v lanskem prvem četrtletju in 46.9 milijona Din v predlanskem prvem četrtletju (ko je bil izvoz po količini celo manjši nego letos). Perja od perutnine smo letos izvozili že za 5.2 milijona Din (lani 2.1, predlanskim 3.0). Prav občutno pa se je letos *dvignil izvoz sirovih kož,* in sicer od 58 na 118 vagonov odnosno od 6.1 na 17.7 milijona Din. Divjih kož pa je bilo izvoženih za 7.7 milijona Din (lani za 2.6).

Izvoz lesa.

Izvoz lesa je bil letos v prvem četrtletju zelo živahen, kar je, kakor znano, pripisati okolnosti, da se je italijanski trg pred uveljavljenjem povišanih carin v večji meri zalagal. Razvoj našega izvoza lesa v primeri z lanskim in predlanskim prvim četrtletjem nam kaže naslednja primerjava (v vagonih):

	gradb. les	drva les.	izdelki
I. čet. 1932.	13.562	3.952	370
I. čet. 1933.	14.636	3.649	390
I. čet. 1934.	20.945	4.432	706

Kakor nam gornje številke kažejo, se je povečal tako izvoz gradbenega lesa kakor tudi drv, še bolj pa izvoz lesnih izdelkov. Nekoliko se je pričel oživljati tudi naš izvoz železniških pragov, ki je skoro docela prenehal. Letos smo v prvem četrtletju izvozili preko 64.000 pragov nasproti 25.000 v lanskem prvem četrtletju in 74.000 pred dvema letoma. Nebistveno večji je bil le izvoz oglja, ki je letos znašal 912 vagonov nasproti 904 vagonom v lanskem prvem četrtletju in 1015 vagonom pred dvema letoma. Seveda pa so izgledi za bodoči izvoz lesa zaradi povišanih italijanskih carin zelo slabi. **Vrednost izvoženega lesa (gradbenega lesa, oglja, pragov in izdelkov) je letos znašala 201 milijon dinarjev nasproti 125.4 milijona Din v lanskem prvem četrtletju.**

Ostali izvoz

Izvoz ekstraktov za strojenje je bil nekoliko manjši nego lani in je znašal 5.6 milijona Din (lani 6.0). Večji pa je bil izvoz amonijakove in kavstične sode, ki je znašal 6.7 milijona Din (lani 3.8). Izvoz kalcijevega karbida in cianamida je popustil na 11.8 milijona Din nasproti 18.5 milijona dinarjev v lanskem prvem četrtletju, oživel pa je zopet izvoz ferosilicija, ki je znašal 3.5 milijona Din (lani 0.6). Izvoz cementa se je sicer po količini povečal od 7951 na 8965 vagonov, po vrednosti pa je nazadoval od 15.1 na 14.3 milijona Din. Nadalje pa se je lani po vrednosti povečal izvoz bakra od 77 na 100 milijonov Din, čeprav se je po količini zmanjšal od 948 na 859 vagonov. Znatno povišanje vrednosti je posledica ugodnejših cen. Pri tem je treba upoštevati, da v januarju nismo izvozili nič bakra. Izvoz rud se je po količini obdržal na lanski višini, po vrednosti pa je nazadoval od 24.3 na 21.8 milij. Din.

Gospodarske vesti

= **Privatne kompenzacije med Češkoslovaško in Jugoslavijo.** Kakor znano, je sredi marca češkoslovaška Narodna banka izdala navodila za privatne kompenzacije med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Pri tem je bilo določeno, da se mora kompenzacija izvršiti v takem razmerju, da znaša razmerje med uvozom iz Jugoslavije in češkoslovaškim izvozom v Jugoslavijo kakor 140 proti 100. Sto enot izvoza v Jugoslavijo se pri tem kompenzira s sto enotami uvoza iz Jugoslavije, dočim mora češkoslovaški uvoznik ostalih 40 enot vrednosti uvoza iz Jugoslavije poravnati na klirinški račun. Z novo odločbo je sedaj češkoslovaška Narodna banka spremenila to razmerje, in sicer na 125 proti 100 enot, kakor je bilo že prej določeno tudi za kompenzacijski promet z Rumunijo, Madžarsko in Bolgarijo.

= **Nemčija zahteva popoln transferni moratorij.** Včeraj se je pričela v Berlinu konferenca upnikov Nemčije, ki je bila sklicana, da razpravlja o nadaljnjih olajšavah za tansfer anuitet nemških zunanjih dolgov. Konferenci bo predsedoval Američan Fraser. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, bo Nemčija pri tej priliki zahtevala popoln transferni moratorij za obrestno službo zunanjih dolgov. Baje ne bo izvzeto niti Dawesovo niti Youngovo posojilo. Svojo zahtevo po popolnem transfernem moratoriju utemeljuje Nemčija z neugodnim razvojem zunanje trgovine in s popolno izčrpanostjo kritvenih sredstev pri nemški Reichsbanki. V tretji četrtini aprila so se zlate in devizne rezerve Reichsbanke ponovno skrčile za 7.1 na 219.3 milijona mark in znaša sedaj kritje obtoka bankovcev v zlatu in devizah 6.8 odstotkov, kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz pa le še 3.6 odstotka.

= **Združenje trgovcev za srez Maribor levi in desni breg** je zborovalo preteklo nedeljo v dvorani hotela »Orel«. Občni zbor je vodil predsednik Kostajnšek, ki se je v svojem poročilu bavil z izvozom lesa s položajem sadne trgovine in z vprašanjem novih računskih taks. Iz tajniškega poročila je razvidno, da je štelo združenje lani ob koncu leta 327 članov, 31 učencev in učenk ter 101 pomočnika. Lani je odložilo obrt 109 članov, na novo pa se jih je prijavilo 30. Blagajna izkazuje 61.850 Din dohodkov in 64.420 Din izdatkov. Primanjkljaj se bo kril iz blagajne. Proračun za leto 1934 predvideva 48.800 Din dohodkov in prav toliko izdatkov. Daljša debata se je vršila o vprašanju obratovalnega časa. Združenje je sprejelo predlog, naslovljen na Zbornico za TOI, ki predvideva glede naredbe o odpiranju in zapiranju trgovin naslednje spremembe: Člen 3. glede trgovinskih obratovalnic naj se izpremeni v toliko, da je obratovalni čas v vaseh in krajih po čl. 1 poleti od 6. do 12. in od 14. do 20., pozimi pa od 7. do 12. in od 14. do 19. ure. Člen 26. glede obratovalnega časa ob nedeljah in praznikih naj se spremeni v toliko, da smejo biti odprte vse trgovinske obratovalnice od 7. do 11. ure. Ob državnih praznikih, in sicer 1. in 17. decembra ter 28. junija naj bi bile trgovine zaprte v vaseh med slovesno službo božjo, a največ dve uri. Ves dan naj bi bile zaprte samo na Novo leto, Veliko nedeljo, Božič in Binkošti. — Živahno se je tudi razpravljalo o razdeljevanju koledarjev ob Novem letu 1935. ter je bila določena kazen za kršitev sklepa v višini 2000 Din. Zborovalce je v imenu zbornice pozdravil tajnik dr. Pless, ki je v temeljitih izvajanjih orisal splošen gospodarski položaj ter se je bavil z aktualnimi domačimi gospodarskimi vprašanji.

Borze

27. aprila

Na ljubljanski borzi sta danes devizi London in Newyork nekoliko popustili, dočim je bila deviza Berlin nekoliko čvrstejša. **Avstrijski šilingi** notirajo v privatnem kliringu nespremenjeno 9.35 do 9.45 (v Zagrebu promet po 9.4750), **angleški funti** pa notirajo v privatnem kliringu 252.20 do 253.80 (v Zagrebu promet po 253.75). Za **španske pezete** je nadalje povpraševanje po 6.40 (v Zagrebu 6.50 denar, v Beogradu 6.45 do 6.55). Grški boni pa notirajo samo v Zagrebu 29.12 do 32 in v Beogradu 32.15 do 32.85.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je vojna škoda trgovala po 307 (v Beogradu po 305 in 304). 7 odst. Blairovo posojilo je nadalje slabo in je bilo zaključeno po 48.50 in 50. Promet je bil danes še v delnicah PAB po 205.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2308.18 — 2319.54, Berlin 1344.03 — 1352.83, Bruselj 800.02 — 803.96, Curih 1108.35 — 1113.85, London 174.08 — 175.68, Newyork 3369.39—3397.65, Pariz 225.88 — 227.—, Praga 142.17—143.03, Trst 290.79 — 293.19 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.35 — 9.45.

Curih. Pariz 20.38, London 15.75, Newyork 306.75, Bruselj 72.17, Milan 26.2750, Madrid 42.25, Amsterdam 208.90, Berlin 121.4225, Dunaj 57.20, Stockholm 81.15, Oslo 79.10, Kobenhavn 30.30, Praga 12.84, Varšava 58.3250, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 10.70, London 27.54, Milan 45.76, Newyork 534.63, Pariz 35.59, Praga 21.74, Curih 174.31, 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 305 — 307, 7% investicijsko 70 — 71, 8% Blair 53 — 54, 7% Blair 48 — 49, 7% Drž. hipotekarna banka 64 — 66, 4% agrarne 35.25 — 37, 6% begluške 53 — 54.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 304.50 — 307, za maj 303 — 305, za junij 300 — 305, 7% investicijsko 70.50 den., 4% agrane 35.50 — 37, 7% Blair 49 — 49.50, 8% Blair 53 — 54.50, 7% Drž. hipotekarna banka 64 — 66.50, 6% begluške 53.505 do 54.25; delnice: Priv. agrarna banka 204 do 205, Šečerana 140 bl., Trbovlje 91.50—100.

Dunaj. Državne železnice 15, Trboveljska 12.45, Alpine-Montan. 11.50.

Blagovna tržišča

LES.

+ **Ljubljanska borza** (27. t. m.) **Tendenca za les slaba.** Ekskurtivno je bilo prodanih 20 vagonov testonov.

ŽITO.

+ **Chicago,** 27. aprila. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 75.50, za julij 75.675, za september 76.75; **koruza:** za maj 44, za julij 46.625, za september 47.50.

+ **Winnipeg,** 27. aprila. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 64.375, za julij 65.50, za avgust 67.25.

+ **Ljubljanska borza** (27. t. m.) **Tendenca za žito mirna.** — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): **pšenica** (po mlevski tarifi): baška 79-80 kg po 145 — 147.50; banatska, 77 kg po 150 do 152.50; **koruza** (po navadni tarifi): nova času primerno suha s kakovostno garancijo za april po 117.50 — 120; nova, popolnoma suha, za maj po 125 — 127.50; **moka:** baška »0« po 240 — 242.50, banatska po 250 do 252.50.

+ **Novosadska blagovna borza** (27. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet srednji. **Pšenica:** baška, okolica Novi Sad, srednjebaška, sremska 96 — 98; okolica Sombor 95 — 97; sremska 98 — 100; gornjebaška 97 — 99; baška potiska in ladja Tisa 100 do 102; baška ladja Begej 99 — 101; gornjebanatska in južnobanatska 93 — 95. — **Oves:** baški 54 — 56; banatski 53 — 55; sremski in slavonski, 65/66 kg 72.50 — 75; pomladni, 67/68 kg 82 — 84. — **Koruza:** baška in sremska stara 74 — 76; nova s kakovostno garancijo 68 — 70; nova za maj 70 — 72; banatska nova z gar. 66 — 68; baška ladja Begej 69 — 71; ladja Tisa, Dunav 70 — 72. — **Moka:** baška, banatska »0« in »0gg« 165 — 185; »2« 145 — 165; »5« 125 — 145; »6« 107.50 — 117.50; »7« 80 — 90; »8« 77.50—85; sremska, slavonska »0« in »0gg« 162.50 — 172.50; »2« 142.50 do 157.50; »5« 122.50 — 142.50; »6« 105 do 115; »7« 80 — 87.50; »8« 77.50 — 82.50. — **Otrobi:** baški 71 — 73; banatski 68 — 70.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (27. t. m.) Tendenca prijazna, promet srednji. **Pšenica:** za maj 9.44 — 9.45, za julij 9.25 do 9.26; **koruza:** za maj 8.72 — 8.74, za julij 9.25 — 9.27.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3 temperatura, 4. relativna vlaga, v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.

Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

27. aprila

Ljubljana 7, 759.0, 12.5, 86, mirno, 10, 1.5, dež; Ljubljana 13, 18.0, 53, WSW2, 5, —, —; Maribor 7, 756.9, 13.0, 80, mirno 5, —, —; Zagreb 7, 758.6, 14.0, 80, S1, 10, —, —; Beograd 7, 758.2, 18.0, 60, ESE2, 9, —, —; Sarajevo 7, 758.7, 18.0, 60, E1, 9, —, —; Skoplje 7, 759.1, 15.0, 70, NNW2, 10, —, —.

Iz Splita, Kumbora, Raba in Visa ni depeš.

Temperatura: Ljubljana 19.2, 11.7; Maribor 21.4, 12.0; Zagreb 24.0, 12.0; Beograd 29.0, 18.0; Sarajevo 29.0, 14.0; Skoplje 28.0, 11.0.

Toplota in telesa

Kako so zgrajeni železni mostovi — Vsaka kovina se širi po svoje

Kovač je položil v ogenj železen obroč. Ko se razžari, ga vzame iz žerjavice s kleščami in ga natakne na kolo.

Ali ni izvršil nepotrebno delo? Človek bi mislil, da ni nič težkega skovati obroč, ki bi se tesno prilegal kolesu. Njegova razžaritev se nam vidi odveč.

Temu pa ni tako. Obroč se ne sme kolesu samo prilegati, temveč ga mora tudi močno stisniti, da ne razpade. Ta pritisk pa dosežemo s toploto. Toplota obroč raztegne, da postane širši. Z ohladitvijo se spet zoži in če je pravilno merjen, se zoži tako, da pritiska enakomerno od vseh strani na kolo, s čimer mu daje trdnost in odpornost.

Razteznost po toploti izkoristimo lahko še na mnoge druge načine. Često se zgodi, da steklen zamašek v steklenici noče popustiti. Tu pomaga čestokrat segrevanje. Seveda se mora izvršiti to na poseben način, da steklenica ne poči. Držimo jo trdno, okoli vratu ji zavijemo vrvico, ki ji en konec vzamemo v desno roko. Drugi konec ima v roki ustrežljiv pomočnik. Potem vlečemo vrvico hitro sem in tja, kakor da bi hoteli vrat prežagati. S trenjem se ta segreje in ga toplota razširi. Zamašek gre potem običajno z lahkoto iz grla.

Resnica je pa, da nam povzroča raztezanje teles v toploti še češče nego korist velike neprijetnosti.

Vzemimo n. pr. železne mostove. Mnogi so zelo dolgi in se s segrevanjem zelo raztegnejo. Iz tega razloga jih ne moremo zgraditi toge ali trde. Samo en konec je trdno zasidran, drugi počiva na neki vrsti majhnega vozička, ki se na tračnicah premika sem in tja, kakršna je pač temperatura, ki učinkuje na most. Če bi ne bilo tega voza, bi most ogražal svoje lastne temelje.

Razpete žice, kakršne vidimo pri antenskih napravah velikih oddajnih postaj ali električnih vodih, bi v mrazu s tem, da se krčijo, prekucnile jambore in droge, med katerimi visijo, če ne bi poskrbeli za posebne varnostne naprave. En konec žice gre prosto preko koles, od katerih visi obtežen navzdol. Če se skrči, se utež dvigne, če se pa žica raztegne, se utež zniža. Žica ostane tako vedno napeta in ne more napraviti škode.

Tudi pri urah se odvisnost od temperature kaže na neprijeten način. Temperatura podaljšuje in krajša nihala in spreminja tudi dolžino važnih delov naših žepnih ur. Treba je posebnih naprav, da temu odpomoremo.

Tako bi navedli lahko še nešteto primerov, v katerih imajo temperaturne spremembe v tehniki neugoden vpliv. Razumljivo, da so tehniki že dolgo iskali pripomočkov zoper te neugodnosti. Šele v novejšem času so našli v mnogih primerih zadostne pripomočke.

Vsaka kovina se namreč v toploti drugače razteza nego druge kovine. Baker se razteza n. pr. bolj nego zlato, zlato bolj nego platina. Zlitine iz dveh kovin imajo lahko veliko manjšo toplotno razteznost nego posamezne kovine, iz katerih sestoje. Posebno ugodno je v tem pogledu niklovo jeklo, zlitina iz nikla in jekla. Njegova razteznost se da praktično zanemariti. Najboljše je jeklo, ki vsebuje 35 do 38 odstotkov nikla.

A tudi narava nam v tem oziru pomaga. Kremenec je praktično neobčutljiv za vročino in mraz. Njegova velikost je vedno ista. Zato se ne smemo čuditi, da uporabljata tehnika, a tudi vsakdanje življenje dandanes zelo pogosto niklovo jeklo in kremenec za predmete, ki so jih prej izdelovali iz katerih koli drugih kovin.

Človeštvo in voda

Dva francoska učenjaka sta pred kratkim objavila svojo sodbo o bodočem razvoju človeštva. Prof. Charles Richet pravi, da je podrobno preštudiral evropske razmere. Prišel je do zaključka, da se bo prebivalstvo našega kontinenta v naslednjih desetih letih pomnožilo za 20 milijonov ljudi, medtem ko se bo ljudstvo v Ameriki pomnožilo za 40 milijonov. Azija pa bo dobila v istem času prirastek 120 milijonov ljudi.

To pa še ni najhujše. Tudi če bi se sili rumenokožcev posrečilo preplaviti kavkaško raso, pravi drugi profesor Numille, jih bo začela pritiskati suša, če ne bodo prej poskrbeli za zadostno preskrbo s sladko vodo. Vse kaže, pravi Numille, da je sladke vode na zemlji čedalje manj. Kmalu je ne bo več dovolj za namakanje zemlje, kar pomeni, da ne bo zemlja mogla roditi dovolj sadežev za vse ljudi. Dandanes tratimo vodo, ker pustimo, da se izliva v morja. Za naše vnuke bo vprašanje vode najvažnejši problem. Že danes vidimo, kakšne preglavice dela suša v Angliji, kjer si mora vlada beliti glavo z vprašanjem, kako dobiti dovolj vode, da ne nastane katastrofa.

Smrt praškega nadškofa dr. Kordača

Kakor smo že zabeležili med brzojavnimi vestmi, je umrl v Pragi nadškof dr. Kordač v starosti 83 let. Pokojnik je bil vzoren dušni pastir in izrazito socialen človek. Pred leti je postal žrtev papeške-

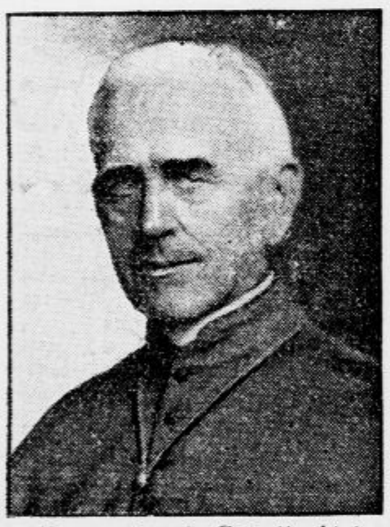

ga nuncija monsignorja Ciriacija, ki je zahteval od nadškofa gmotne ugodnosti, ki mu jih ta ni mogel dovoliti, ker bi s tem preveč oškodoval domačo cerkev. Spor se je seveda končal z zmago nuncija, ki pa je moral kmalu nato zapustiti Prago, ker je prišel v konflikt s praško vlado.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Največji most na Švedskem

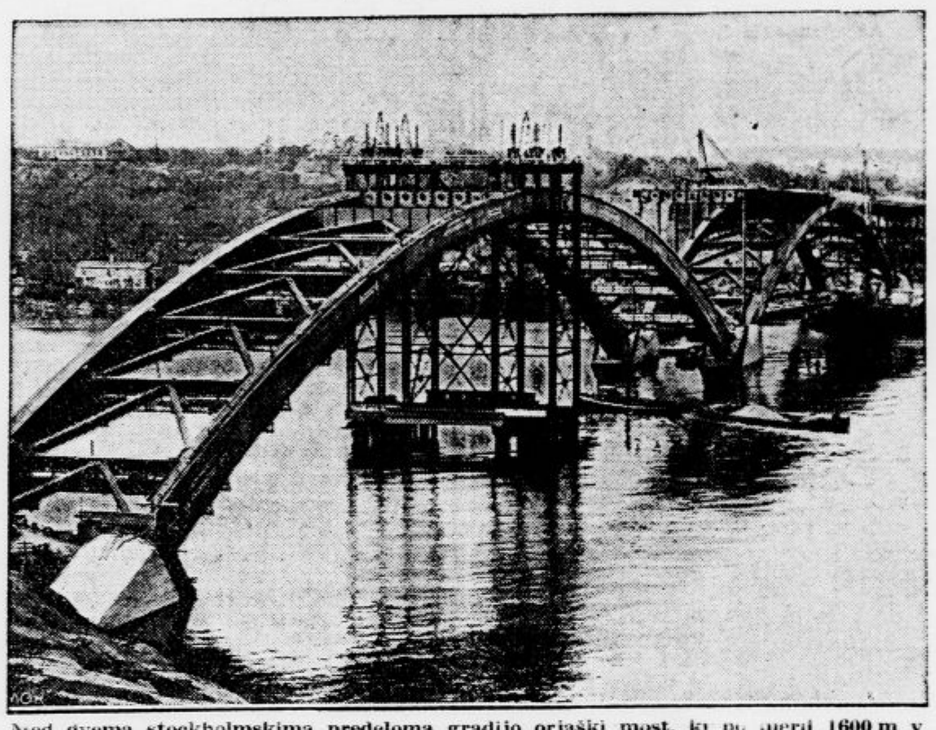

Med dvema stockholmskima predeloma gradijo orjaški most, ki bo meril 1600 m v dolžine in 24 m v širino. Gradbeni stroški bodo znašali 15 milijonov švedskih kron.

Umetno oplojevanje

Boljše potomstvo z izbranimi osebami

Že v starih časih so mnogi veliki možje zagovarjali vzgojitev boljšega potomstva in izboljšanje plemena s pomočjo izbranih oseb. Pri tem so navajali izvenzakonsko oplojevanje žensk, ki imajo sterilne može, s semenom izbranih mož kot pripomoček, ki vodi najprej do cilja. Takšni predlogi pa so seveda vedno naleteli na hud odpor v javnosti.

Moderna doba je zavrgla že marsikakšen predsodek, a tega še ni mogla. Gotovo pa je, da se umetno oplojevanje za kulisami javnosti prakticira v precejšnji meri in to zlasti v Ameriki, kakor piše J. H. Caldwell v nekem članku.

Caldwell je obiskal 200 zdravnikov v raznih državah Unije, da bi si prišel na jasno, v koliko se ta metoda uporablja v Ameriki. 129 zdravnikov mu je odgovorilo, da ni še nobena ženska prišla k njim s predlogom, da bi izvršil nad njimi umetno oploditev, 15 zdravnikov je odreklo vsako pojasnilo, čeprav so se nekateri med njimi ugodno izrazili o tej metodi; 56 zdravnikov pa je priznalo, da se je okrog 300 žensk s sterilnimi možmi obrnilo na nje s prošnjo za oploditev s semenom izbranih moških. Od teh 56 zdravnikov jih je 9 reklo, da so s popolnim uspehom oplodili 25 žensk, 4 zdravniki niso imeli nobenega uspeha, 22 zdravnikov je odklonilo izvršitev umetne oploditve in poslalo pacientke proč, češ da se boje vmešavanja sodnih oblasti oz. da javnost te metode ne odobrava. Nekatere pacijentke so prišle tudi brez privolitve svojih mož in so jih zdravniki odklonili že zaradi tega. Ostali zdravniki niso hoteli dati nobenega podrobnejšega pojasnila o tem, kaj so odgovorili pacientkam oz. kakšni so bili njihovi uspehi.

Policijska vojska proti enemu banditu

Dillingerja zasleduje 5000 oboroženih mož z letali

V Ameriki imajo velikansko senzacijo z zasledovanjem bandita Dillingerja, o katerem smo že poročali, da se je vgnezdil v majhnem hotelu kopališča Spider Lake v Wisconsinu, odkoder pa je s posrečenim izpadom ubežal detektivom in stražnikom, ki so ga oblegali. Ameriška policija noče nikakor popustiti v boju proti banditu, ki gre o njem glas, da je največji sovražnik Amerike. O tem pričajo ukrepi, ki so bili izdani z namenom, da se Dillinger na vsak način prime. Policija se poslužuje v to svrho letal, pritegnila je k zasledovanju Dillingerja tudi niz ostrostrelcev. Z letali bodo zasledovali vsak Dillingerjev korak tudi iz zraka. Na terenu, kjer se skriva bandit s svojim spremstvom, preži nanj 100 izvežbanih strelcev, tako da bo prišel Dillinger živ ali mrtev pravici v roke.

Kakor vse kaže, se zadržuje bandit v nekem predmestju Minneapolisa, kjer je prišlo te dni med policijo in banditi do spopada. V vseh krajih ameriškega Zapada pa je dobila policija strog nalog, da mora budno paziti na kretanje razbojnikov.

Javnost zasleduje z največjo pozornostjo policijske ukrepe in upa, da se bo armadi 5000 oboroženih mož pač posrečilo dobiti Dillingerja v pest. Lov na tega bandita je največje zasledovanje roparja, kar jih pozna ameriška zgodovina, in priča, kako je zrasla ta sodrga ameriškemu ljudstvu čez glavo.

Dillingerja zalezujejo kar v petih državah Unije. Detektivi in stražniki imajo nalog iskati bandita na podlagi najmanjšega sumljivega sledu. Poseben generalni štab policije razpošilja po Zedinjenih državah detektive, ki pomagajo slediti razbojnika. Mnoga ameriška mesta so osnovala posebne policijske oddelke, da bodo sodelovali v tem lovu. Moresville, kjer se je Dillinger rodil, noče zaostati za drugimi mesti in je dal policiji na razpolago oddelek varnostne straže. Mnogi kraji pa so zaradi lova na prvega bandita Amerike proglasili obsedno stanje, tako da vlada med prebivalstvom pravcata panika.

Po Barthoujevem obisku v Varšavi

Francoski zunanji minister Barthou na obisku v Varšavi. Od leve proti desni: v vojaški uniformi maršal Pilsudski, Barthou, poljski zunanji minister Beck

Tkalci stavkajo

Iz Bombaya poročajo, da je zastavkalo v Bombayu in okolici 30.000 tkalcev. Od 40 predilnic jih je v obratu le še 22. Stavkujoči prirejajo demonstracije, pri katerih je že prišlo do spopadov z angleško policijo.

Nemiri v Španiji

niso več senzacije, marveč vsakdanji dogodki. Izgredi in spopadi se ponavljajo, kakor povsod, kjer so dežele v vrenju. Na sliki vidimo španskega policista na konju, ki razganja množico demonstrantov

V seziji belušev

Beluši kot zdravilna in redilna jed

Beluše so cenili že v sivi davnini kot okusno in zdravo jed. Egipčani so jih prištevali že v tretjem tisočletju pred našim štetjem med svete rastline. Katon, znani rimski državnik, je v nekem svojem poljedelskem delu dal natančna navodila, kako je treba beluše gojiti. Plinij in Galen sta priporočala divje, v vinu kuhane in s kumnom začinjene beluše proti kolikom, ki so v njunem času zaradi predobrega življenja hudo razsajali. Tudi v srednjem veku so poznali beluše kot zdravilno jed in nova doba je to njihovo lastnost samo potrdila.

O tem poroča n. pr. znani nemški reformator prehrane Weitzel.

Snovi, ki dajejo belušem prijetni okus, učinkujejo baš zaradi svojih majhnih količin poživljajoče na žlezovje, jetra, obisti, vranico, kri, žilje in mozeg, iz katerega se tvori kri. Sveži belušev sok (3-krat na dan po en požirek) in belušev izvleček v žganju (trikrat na dan po 2 kaplji) se dobro obnašata proti boleznim obisti in mehurja, srčnim boleznim, krvavemu kašlju itd., prašek iz belušev, ki smo jih posušili na soncu, pa pomaga proti kolikom, bljuvanju, boleznim prebavil, jeter in vranice.

Lesne snovi v belušu spodbujajo delovanje črevesja, aromatične snovi imajo desinficirajoč vpliv. Ker vsebujejo razen krompirja najmanj snovi, ki jih je prepovedati osebam s protinsko boleznijo, jih je priporočati tudi tem. V zvezi s svežo vodo odplavljajo sečno kislino iz telesa.

Beluši imajo sami na sebi majhno redilno vrednost, a baš zaradi tega jih je priporočati v primeru sladkorne bolezni. Ne da bi tvorili v telesu tolščo, človeka nasitijo, zato ne prihajajo v poštev samo za takšne bolnike, temveč tudi za vse kandidate shujšanja. Ker poživljajo spolne žleze, so izborna hrana ne samo za diabetike, temveč tudi za nevrastenike in živčno izčrpane, kajti hormoni teh žlez osvežujejo delovanje telesa in duha.

Mršavim osebam beluši sami ne pomagajo, pač pa jim pomaga njih pripravljanje z mastjo, moko, smetano, jajci, majonezo itd. Tako pripravljeni beluši, posebno vršički, ne vsebujejo namreč samo mnogo redilnih snovi, temveč so tudi lahko prebavljivi. Večtedenska kura z beluši (poleg drugih primerno pripravljenih jedi vsaj pol kg belušev na dan in samo ob sebi umevno tudi — vode, v kateri so se beluši kuhali) ne zaleže samo ljudem z omenjenimi boleznimi, temveč tudi zdravemu človeku, ki hoče ostati zdrav.

Deklica z repkom

Na otroško kliniko v Bratislavi sta te dni prišla mlada oče in mati s poldrugoletno deklico. S solzami v očeh sta pripovedovala, da sta opazila na otroku nenavaden izrastek, repek na koncu hrbta.

Zdravnik je otroka pregledal in potrdil domnevo staršev, da rase otroku repek kakor ga imajo živali. Izrastek je bil prevlečen s kožo in poraščen z dolgimi dlakami. Preiskava je dognala, da ima kosti in normalno delujoče krvne žilice. Otroka bodo operirali, in sicer mu bodo odstranili zadnje vretence popolnoma, predzadnje pa deloma. S tem bodo preprečili, da bi se tvorba nadaljevala v kakršnikoli obliki.

Črn slamnik,

prikupna kreacija letošnje poletne mode

„Domobranec v železju“

Udeležencem svetovne vojne je gotovo še v spominu »domobranec v železju«, kip, ki ga je izrezal dunajski prof. Müllner. Kip so postavili 16. marca 1915. na Dunaju. Stal je na Schwarzenbergovem trgu in so zabijali vanj žeblje, ki so prinesli po 1 krono avstrijskega denarja. Zbirka je šla v prid fondu za vdove in sirote.

Ker pa se zdaj avstrijska republika zadnje čase preporaja v nekdanjem starem duhu, so ponovno sklenili obuditi spomine na vojne razmere ter postaviti sličen kip kakor je bil »domobranec v železju«. Tudi v ta kip bodo zabijali žeblje in odšteli pri tem primeren znesek za žrtve Dollfussove eksekutive, ki je zatrla socialistični upor v februarski revoluciji na Dunaju. Kip bodo odkrili 13 maja. Značilno je, da je tudi sedanjega »domobranca v železju« izdelal prof. Müllner, ki je bil že avtor »domobranca« v svetovni vojni.

Steklena tla v letalih

Na ameriški transkontinentalni progi New York—San Francisco so uvrstili v promet dva aeroplana, ki imata tla iz stekla. Tla so prozorna zato, da lahko potniki opazujejo pokrajino pod seboj.

Diapofon

Trije mladi ruski tehniki, Abuladse, Sašnenko in Kudrjavzen so pravkar skonstruirali aparat, ki združuje vrline gramofona in kinematografa. Napravo so imenovali »dipafon«. Aparat reproducira posnetke zvočnega filma, pa ne tistih s filmskega traka, marveč one druge z gramofonskih plošč. Reprodukcija zvočne plošče diapofona traja deset minut, dočim traja reprodukcija gramofonske plošče največ štiri minute. Razen gramofonskih plošč vsebuje diapofon električni gramofon, ki je kombiniran s projekcijsko svetilko. Aparat je nameščen v dveh zabojčkih. Manipulacija z diapofonom je zelo enostavna. Aparat govori, kadar si kdo zaželi na poljubnem kraju in predvaja obenem filme po izberi.

ANEKDOTA

Charles Dickens je rad pripovedoval naslednjo zgodbo: Na krovu neke ladje, ki se je vračala iz Amerike na Angleško, se je vozila zelo prikupna dama. Za njeno naklonjenost se je potegovalo nič manj kakor pet mladih potnikov. Vsi so bili enako zali, bogati, izbera je bila zato silno težka. Ker si ni vedela sama pomagati, je vprašala lepa potnica kapitana za svet, kaj naj stori. »Veste kaj,« ji je svetoval kapitan, »skočite v vodo, in tistega, ki vam bo rešil življenje, vzemite za moža!« Rečeno, storjeno. Dama skoči nekega sončnega dne v valove in štirje njeni častilci se poženejo za njo. Plavali so tako dolgo, da so vse potegnili na krov. Dama je bila v zadregi, kako naj jih nagradi. Zatekla se je zopet h kapitanu po svet. Ta pa ji je zdaj dejal: »Mislim, da storite edino prav, če vzamete tega, ki je na krovu ostal suh.«

VSAK DAN ENA

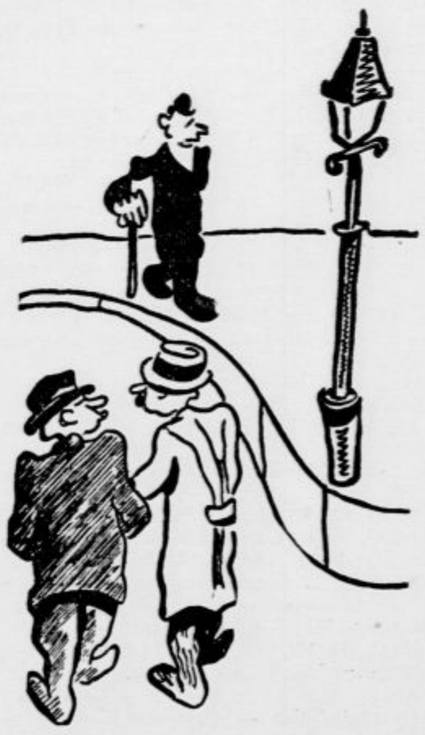

Pomenek

»Prosim te, kreni z menoj na drugo stran ceste, tam vidim Korenčka, ki sem mu dolžan enega kovača.«

»Nikar si ne delaj skrbi, da te bo terjal v moji družbi, mi sem dolguje 100 Din.«

SPORT

Začetek prv. tableteniškega turnirja

Popoldne ob 15. v dvorani Delavske zbornice.

Priprave za prvenstvo dravske banovine, ki je letos nekoliko pozno, so dosegle končne faze. Dvorana v Delavski zbornici je pripravljena, tri mize čakajo na borbe.

Prijave v kvantitativnem oziru niso dosegle onega števila kakor na Hermesovem propagandnem turnirju, toda javili so se vsi jugoslovenski kanoni. Najbolj so se izkazali Zagrebčani, ki so poslali v Ljubljano tri klube z devetimi najboljšimi igralci.

Danes so na sporedu te-le discipline: Single dam (11 tekmovalk); prvenstvo brani Dečmanova (Ilirija). Double dam (2 para); prvenstvo branita sestrični Geržinič (Ilirija). Mixed double (7 parov); lanska zmagovalca sta Dečmanova in Weissbacher. Za moštveni turnir, ki se tudi prične danes, se je prijavilo vsega 8 klubov.

Mali »derby«

Na igrišču Hermesa jutri ob 16.30 Hermes — Ilirija; ob 13.30 in 15.00 predtekma.

Jutrišnja prvenstvena tekma med Ilirijo in Hermesom vzbuja nepričakovano veliko zanimanje. Oba kluba, predvsem Ilirija, sta se za sezono dobro pripravila. Srečanja med Iškarji in ljubljansko Ilirijo so bila vedno napeta. Res je, da iz teh srečanj Hermežani niso dobivali mnogo točk, toda dokazali so, da kljub stalnemu spreminjanju moštva lahko le nudijo močan odpor.

Oba kluba pošljeta v borbo svoje najboljše moči. Zaradi sistematičnega treniranja je brezdvomno moštvo belo-zelenih v boljši kondiciji, toda zadeli bodo v tej tekmi na elan in voljo žilavih Iškarjev.

Tekma bo ob vsakem vremenu na igrišču Hermesa s pričetkom ob 15.30. Ob 14. predtekma. Želimo, da bi naša publika ceniła trud in željo obeh klubov, tako da bi se tekma odigrala v redu.

Ob 13.30 bosta nastopili v prv. tekmi moštvi Svobode in Domžal, ob 15. pa rezervi Ilirije in Hermesa.

Grafika : Slovan.

Jutri dopoldne ob 10. bo na igrišču Primorja zanimiva prvenstvena tekma. Oba kluba sta si po močeh enaka in bo za izid tekme odločala le večja borbenost in odločnost. Grafiki in Slovanu gre za točke, s katerima si utegneta izboljšati pozicijo v prvenstveni tabeli. Vstopnina je minimalna

Atena : Korotan (Kranj)

Prv. hazenska tekma

Jutri se bosta srečali v boju za podsavezno prvenstvo v hazenski tekmi družini Atene in Korotana iz Kranja. Gorenjke, ki so v nedeljo absolvirale prvo tekmo v pomladanski sezoni, bodo gotovo zastavile vse sile, da dosežejo čim boljši rezultat. Seveda jim bo družina Atene s te strani nadela težko nalogo. Rezultat tekme pa bo gotovo zanimiv.

Tekma bo na prostoru TKD Atene v Tivoliju.

Vstopnine ni. Čas pričetka bo objavljen v jutrišnji številki.

Tenis na Iliriji

Zadnje dni je bilo na teniških igriščih SK Ilirije pod Cekinovim gradom že prav živahno vrvenje. Dasi vreme ni še povsem naklonjeno belemu sportu, se je prijavilo že lepo število igralcev in obeta se letos dokaj ugodna sezona. Ilirija je v očigled gospodarskim prilikam določila kar najnižji prispevek, zato pa nudi zopet nebroj ugodnosti: možnost poljubnega vsakodnevnega igranja, udobno garderobo, prhe, shrambe za obleke in rekvizite, po želji tudi žoge, trenerje itd. — Naraščaj do 14. leta plača prispevek Din 50 za vso sezono. Na to ugodnost opozarjamo zlasti starše, ki lahko omogočijo mladini igranje tega lepega sporta. Osnoval se je naraščajski odsek, ki bo skrbel, da se bo iz naraščaja vzgojilo nekaj dobrih igralcev, ki bodo kasneje tvorili tekmovalno vrsto.

V maju nastopijo Ilirijani v raznih moštvenih turnirjih, o Binkoštih, t. j. 19. do 21. maja bo pa v Ljubljani največji turnir v dravski banovini za nac. prvenstvo. Takrat se nam obeta revija vseh slovenskih in jugoslovenskih igralcev.

★

Iz sekcije: Vpisovanje je vsak dan od 13. do 14. v kavarni »Evropi« in dnevno tudi na igrišču. Prosimo članstvo, ki se še ni prijavilo, da s prijavami pohiti! — Glede klubskih žog se obvešča: vsak igra lahko s svojimi žogami, ne da bi mu bilo treba plačati poseben prispevek; kdor pa reflektira na klubove žoge, plača določeni prispevek oskrbniku.

Službene objave LNP

(Nadaljevanje seje p. o. 25. t. m.)

Verificirajo se s pravom takojšnjega nastopa (po § 18 uputstva) za Slovan Ljubljana : Globelnik Ivan, za Atletik SK, Celje Žlender Matevž, Blechinger Erik, za Dravo, Ptuj Petan Ernest, za Jugoslavijo Celje Kramberger Alojz.

Dvigne se suspenz igralcema Derendi Vladimirju (Hermes) in Teran Srečku (Korotan, Kranj), ker sta poravnala vse obveznosti do prejšnjega kluba.

Opozarjajo se službujoči odborniki, da morajo takoj po odigrani tekmi odvesti LNP pripadajoči odstotek po svojem o. o. Odborniki, ki tega še niso storili, naj pošljejo odstotek v roku 8 dni.

(S seje u. o. 25. t. m.)

Dvigne se zapora nad igrišči Amaterja in SK Trbovelj, kaznuje pa se moštvo Trbovelj z 10 dnevno zabrano igranja po § 21. k. p. z uporabo § 13. k. p., ker je dne 19. marca t. l. predčasno zapustilo igrišče V kazen se všteje suspenz in mu kazen poteče 28. t. m. Tajnik I.

(Se bo nadaljevalo.)

Važno za prijatelje nogometa. Jutrišnjo nogometno tekmo med Rumunijo in Jugoslavijo v Bukarešti bo v drugem polčasu prenašala ljubljanska radio postaja. Prenos se bo začel okoli 16.; kdor se zaveda, kako važna je ta tekma za naš prestiž, bo jutri vsaj na tihem z našimi na zelenem polju.

Celjski nogomet. Jutri ob pol 11. bo na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med Hrastnikom in Atletiki. Delegiran je sodniški kandidat Seitl. Ob 16. bo prav tam drugorazredna prvenstvena tekma med Jugoslavijo in Olimpom.

K tekmi Maribor : Celje bo vozil jutri ob 7.30 in 12.30 izpred celjskega kolodvora v Maribor mestni avtobus. Prijave sprejema danes trgovec g. Tine Kopušar v Narodnem domu v Celju, od 13. do 14. pa tudi g. Jože Koprivšek v klubovi sobi v gostilni »Pri angelu«.

SK Ilirija (Nogometna sekcija). Jutri dopoldne ob 10. bo na tribuni na igrišču sestanek vseh novo prijavljenih juniorjev in vseh dosedanjih naraščajnikov, ki še niso izpolnili 18. leta. Obenem se bodo sprejemali tudi novi naraščajniki v starosti 10 do 14 let, ki bodo nato redno trenirali pod strokovnim nadzorstvom. Pri tej priliki naj se predstavijo načelniku sekcije še Aljančič, Rohaček, Srimšek, Glušič. — **(Lahkoatletska sekcija).** Drevi ob 18. je na igrišču plenarni sestanek sekcijskega članstva. Istočasno trening. Po sestanku in treningu tam seja sekcijskega načelstva, na katero se vabi zlasti sekcijski gospodar Gradišar.

ASK Primorje (Nogometna sekcija). Zaradi nedejskega gostovanja naj pridejo drevi ob 19. v tajništvo. Starec, Jug, Bervar, Sinkovič, Pišek II, Sternad, Legovič, Šlamberger, Golob, Klopčič, Petelin, Petrič. V nedeljo ob 15. igrajo juniorji z rezervo Reke, ob 17. pa ligino moštvo proti Reki I.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Drevi točno ob 19.45 pri »Kočarju« sestanek I. moštva in rezerve. Vsi in točno!

SK Jadran. Jutri ob 14.30 na igrišču Ilirije: Pelc, Oven, Franci, Lipovšek, Marolt, Verbič, Benedetič, Modrijan, Brcar, Kalčič, Kocian. — Stranski sodnik: Lukešič, reditelji: Klir, Vrančič, Goli, gospodar opremo, blagajna Soklič.

SK Reka. Na igrišču Primorja morajo biti jutri ob 14.30 Torkar, Petrovčič, Erjavc, Remskar, Rožmanc, Korli, Jaka, Čuč, Laznik, Učo, Gale; ob 16.30 pa: Pikič, Nany, Dane, Drage, Korle, Glušič, Pino; Bojan Z., Broni, Ane in Civha. Vabi se članstvo, da se polnoštevilno udeleži poslovilnega večera članov-vojakov, ki bo ob 20. v Sokolskem domu na Viču.

SK Mars. V nedeljo dopoldne ob 8.30 zaradi trening tekme na Iliriji naj se zglasijo: Humar I, Ban, Trček II, Drobež Karol, Dolinar, Jenko, Vrhovc, Žigon, Zavrl Rudolf, Zupančič Gene, Tiček I; rez. Drobež Zadnik.

SK Domžale (Nogometna sekcija). Jutri prvenstvena tekma proti Svobodi v Ljubljani. Ob 12.30 naj bodo na kolodvoru: Fister, Krek, Jovič, Miha, Može, Oto Frenk, Roman, Tošo, Zabret, Amon, Bitenc in Miro.

SK Zalog. V predtekmi Zalog I. proti Grafiki nastopi ob pol 15. rezerva proti rez. Panonije v postavi: Franci, Hus, Bizjak, Černe, Kranjc, Kos, Stanjko, Bezlaj, Markič, Fatur, Židan. — Tajniku naj se javi igralec Lorbek. Poziva se vse članstvo, da poravna zaradi predstoječega občnega zbora, članarino. Oni igralci, ki imajo legitimacije za polovično vožnjo, naj jih nemudoma oddajo tajniku Prelovšku.

TKD Atena. (Hazena.) Igralke I. družine naj pridejo sigurno drevi ob 19. na igrišče, ker začetek prv. tekme s Korotanom še ni fiksiran in je razgovor nujno potreben. — **(Lahka atletika.)** Članice se pozivajo, da se zaradi bližnjih lahkoatletskih tekmovanj redno udeležujejo treningov, ki so redno ob sredah in sobotah popoldne ter ob nedeljah dopoldne.

Vremensko poročilo s Korošice (27. aprila). Zapadel je nov sneg. Hladno. Mirno. Smuka idealna. Za nedeljo najlepši izgledi. Kocbekov dom dobro oskrbovan.

Nova moto-sekcija v Ljubljani. ŽSK Hermes je imel ustanovni občni zbor svoje moto-sekcije dne 22. t. m. Občnega zbora se je udeležilo lepo število članov, ki so z zanimanjem sledili poročilom funkcionarjev pripravljalnega odbora. Načelnik gosp. Ciglar je zlasti podčrtal pomen ustanovitve moto-sekcije, ki ima že svoje dirkališče. Po poročilih in absolutoriju so bili v glavnem izvoljeni v odbor prejšnji funkcionarji priprav. odbora s Ciglarjem kot načelnikom. Razpravljalo se je tudi o preureditvi dirkališča, na katerem se je začelo že z delom; klub upa, da bo našel pri odločilnih faktorjih primerno razumevanje. Na dirkališču delajo po večini vneti klubovi člani, tako da bo Ljubljana v kratkem dobila eno najmodernejših dirkališč v naši državi, kjer bo z ograjo okrog dirkališča poskrbljeno za varnost gledalcev. Prva dirka bo dne 10. junija.

Iz življenja na deželi

Z Jesenic

s— **Javni zbor Narodne odbrane** bo v nedeljo 29. t. m. ob 10. dopoldne v Sokolskem domu. Govorili bodo zastopniki oblastnega odbora. Odbor krajevne organizacije NO vabi Jeseničane in okoličane, da se zbora polnoštevilno udeleže.

Iz Tržiča

č— **Kino Nadišar** predvaja danes in jutri sijajno vojaško veseloigro »Lažni feldmaršal«.

Iz Hrastnika

h— **Kino Sokol predvaja** danes in jutri Leharjevo opereto »Bil je enkrat valček«, kulturni film in tednik.

Iz Novega mesta

n— **Pospeševanje vzgoje debeloplodnega kostanja.** Banska uprava je odredila, da se v svrho pospeševanje debeloplodnega kostanja prirejajo cepilni tečaji v krajih, kjer kostanj dobro uspeva. V ta namen priredi kmetijski oddelek sreskega načelstva v Novem mestu več cepilnih tečajev. Taki tečaji bodo 2. maja ob 9. uri v Tolstem vrhu pri g. Jožefu Novaku, ob 15. istega dne v Brusnicah pri g. Krevsu Albinu, 3. maja ob 9. v Dolžu pri g. Kulovcu, 4. maja ob 9. na Ruperč vrhu pri g. Staretu, 6. maja ob 9. na Selih - Šumperku pri g. Ozimku, 8. maja ob 10. v Stari žagi pri g. Petschaerju, 10. maja ob 15. v Mirni peči na Golobinjeku in 13. maja ob 14. na Čatežu pri g. Pancerju. Ker je odgoja in širjenje tega sadu vrlo važnega gospodarskega pomena, se interesenti vabijo, da se tečajev udeleže.

n— **Kino »Dom« v Sokolskem domu** predvaja danes ob 20.15 in jutri ob 15., 18. in 20.15 zvočni film »Oporoka«. V glavnih vlogah: Fredric Marsh in Kay Francis Predigra: Paramountov zvočni tednik.

Iz Konjic

nj— **Svečana otvoritev in blagoslovitev vodovoda v Stranicah** bo v nedeljo 6. maja ob 14., za primer slabega vremena pa na Vnebohod 10. maja ob isti uri. Vodovod je zgradil Higienski zavod s podporo banske uprave na prizadevanje javnih delavcev konjiškega okraja. Vodovod pomeni za naše marljive Straničane veliko pridobitev na zdravstvenem poprišču. Program otvoritve je: ob 14. sprejem gostov pred Marinškovo gostilno v Stranicah, skupni odhod k vodovodu, pozdravni govor, otvoritev vodovoda, blagoslovitev vodovoda, govori zastopnikov oblastev in društve, nato prijateljski sestanek v Marinškovi gostilni. Pridite!

nj— **Strelska družina v Konjicah** otvori strelske sezono v nedeljo 29. t. m. ob 14. z ostrim streljanjem na strelišču. Za primer slabega vremena se otvori strelišče 10. maja. Za vsakega člana je obvezno, da se udeleži streljanja najmanj dvakrat v času do 15. julija.

★

BLED. Kino »Bled« bo predvajal drevi in jutri v nedeljo Ufin velefilm »F. P. 1 ne odgovarja«. Dodatek nov tednik in kulturni film.

GOR. LOGATEC. Sokol priredi v nedeljo 29. t. m. v svojem domu žaloigro »Vest«. Vabljeni! — V kratkem nas obišče narodni poslanek g. dr. Rape. Dan sestanka se bo javil. Te dni odidejo k vojakom vojaški novinci. Onim, ki so člani Sokola, se priredi v Sokolskem domu poslovilni večer. — Dela na cesti Laze - Ivanje selo so v teku in je tudi nekaj naših delavcev zaposlenih pri tem delu. Upamo, da prejmemo v kratkem obljubljeno podporo za novo cesto proti žibršam, ki je prav potrebna.

VRHNIKA. Danes ob pol 21. in jutri ob 16. in pol 21. bo predvajal kino veselo opereto »Pardon, gospodična!«

RAKEK. V nedeljo 29. t. m. bo letna skupščina sreske organizacije JNS za srez Logatec, ki se je udeleži tudi minister g. dr. Albert Kramer. Vabljeni so vsi člani sreske organizacije!

RIBNICA. »Zadnji dnevi Pompejev«, največji zgodovinski velefilm vseh časov se predvaja danes ob 20. in jutri v nedeljo ob 15.15 in 20. v zvočnem kinu Sokolski dom. Izbruh ognjenika. Razdejanje Pompejev. Za dodatek zvočni tednik.

ZABUKOVCA. Jutri se bo vršilo ob 10. v župnijski cerkvi sv. Pongraca v Grižah sv. opravilo za žrtve kakanjske nesreče. Udeležba nameščencev in rudarjev rudnika Zabukovca je obvezna.

Radio

Sobota, 28. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Plošče, stanje avtomobilskih cest. — 18.30: Zabavno predavanje (g. Daneš). — 19: Koroška ura. — 19.30: Zumanjepolit. pregled (dr. Jug). — 20: Slovenske narodne s spremljevanjem radio - orkestra pojo gdč. Zupanova, gg. Jug in Dermota. — 21: Ura francoske glasbe: ga. Röthel - Nostic poje francoske pesmi, vmes igra francoske kompozicije radio-orkester. — 22: Čas, poročila, lahka glasba.

Nedelja, 29. aprila.

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika (Pustišek). — 9: Versko predavanje. — 9.30:—11.30: Prenos iz Beograda: Svečani pogreb branilcev Beograda. — 12: Čas, plošče. — 16: Prenos nogometne tekme Rumunija - Jugoslavija iz Bukarešte (2. polčas). — 16.30: Turgenjeva drama »Tuji kruh«, izvaja skupina ge. Danilove. — 20: Radio - orkester. — 20.30: Vokalni solistični koncert ge. Zlate Gjungjenac. — 21: Češke plošče. — 22: Čas, poročila, lahka godba radio - orkestra.

BEOGRAD 15.30: Arije in pesmi. — 16: Nogometna tekma Rumunija - Jugoslavija. — 19: Orkester. — 19.40: Čelo in klavir — 22.55: Orkestralen koncert. — 22.40: Plesna glasba. — ZAGREB 12: Mozartova glasba. — 17.30: Godba za ples. — 20.15: Orkestralen in pevski koncert. — 21.15: Igra. — 22.15: Plesna muzika. — PRAGA 19.30: Orkester. — 20: Prenos z Dunaja. — 21.30: Jugoslovanski večer. — BRNO 20: Prenos iz Prage. — 21.30: Godalni kvartet. — VARŠAVA 20.55: Prenos opere »Werther« iz Milana. — DUNAJ 11.55: Dunajski simfoniki. — 15.30: Mozartov godalni kvartet. — 16.25: Orkester. — 19.20: Violinski koncert. — 20: Zvočni film, ples in opereta. — 21.15: Godba za ples. — BERLIN 20: Koncert solistov. — Lahka glasba. — KÖNIGSBERG 20: Operni večer. — 22.30: Godba za ples. — MÜHLACKER 20: Operetni večer. — 21.30: Orkester. — 22.40: Godba za ples. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17: Klavirski koncert. — 20: Koncert konservatoristov. — 22.15: Lahka in plesna glasba. — RIM 17.30: Simfoničen koncert. — 20.45: Moderni operni večer.

Repertoar

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 28.: Celjski grofje. Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.
Nedelja, 29.: Gospoda Glembajevi. Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.
Ponedeljek 30.: Zaprto.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota 28.: Poljska kri. A.
Nedelja, 29. ob 15.: Ples v Savoju. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Madame Butterfly. Gostuje ga. Gita Gjuranac iz Zagreba. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 30.: Simfonični koncert: Moja domovina. Unionska dvorana.

★

Nedelja v operi. Popoldne ob 15. uri se poje izredno efektna opereta Ples v Savoju v znani izvrstni zasedbi z go. Gjungjenac na čelu. — Zvečer ob 20. uri pa se poje prvič v letošnji sezoni priljubljena opera »Madame Butterfly«. Pri tej predstavi poje naslovno vlogo ga. Gita Gjuranac, odlična članica zagrebške opere. Za obe nedeljski predstavi veljajo znižane operne cene.

Simfonični koncert opernega orkestra. Ponovno opozarjamo na simfonični koncert, s katerim se bo proslavila 50. obletnica smrti največjega češkega skladatelja Bedricha Smetane. Izvajal se bo celotni simfonični ciklus Ma vlast, ki je eno najlepših in najučinkovitejših simfoničnih del vse svetovne literature. Izvaja pomnoženi operni orkester pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Posebno opozarjamo še na tiskani spored, ki prinaša kratko vsebino vseh šestih simfoničnih slik. — Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice. — Koncert je v ponedeljek 30. t. m. v unionski dvorani. Začetek ob 20. uri.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Sobota, 28.: Stari grehi. Premiera. Izven. Predstav v korist »Združenja gledaliških igralcev.
Nedelja, 29.: Hokuspokus. Zadnjič. Znižane cene od 15 Din navzdol.

Gledališka predstava v korist Združenja gledaliških igralcev. Člani gledališča v Mariboru uprizore drevi zabavno veseloigro češkega pisatelja Štolbe »Stari grehi«. Čisti dobiček predstave gre v pokojninski sklad Združenja gledaliških igralcev in igralci zato pričakujejo, da se abonentje in prijatelji gledališča v čim večjem številu odzovejo vabilu in obiščejo predstavo. Delo je naštudiral Kovič. »Stari grehi« ne pridejo v abonma in bloki ne veljajo.

ZA VAŠ AVTO
potrebujete Continental pnevmatiko tipe »AERO«. Nudi vam sigurnost in je tudi ekonomična.
Continental
„TYPE AERO"

Uran krema

za lice, vas napravi lepšo in mlajšo. Dobiva se povsod!
Mala škatlica Din 5.—
velika škatlica Din 12.—

zašč. znak

KUBANY-JEV MATE ČAJ
hrani ter krepča živce in mišice. Telo postane odporno in z lahkoto premaga vse napore. Kdor ga redno pije, se mu ni bati ne gihta ne revme. Dobi se v vseh lekarnah v originalnih zavojih po Din 15.—, ali pri zastopstvu: Lekarna Mr. Milivoj Leustek, Ljubljana, Resljeva c. 1, ako pošljete v naprej Din 15.—. Športniki, turisti, lovci, nogometaši: pijte ga redno! 126

Neštevilno zdravnikov
uporablja in priporoča kot prvovrstno

,Olla' Tropic
BELI »OLLA« OMOT

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA
prevzema
OCARINJENJE
vseh uvoznih in izvoznih pošiljk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.
Telefon interurban 24-59. Vilharjeva c. 33. (nasproti nove carinarnice)
PREVAŽANJE
vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili.
Telefon interurban 21-57. Masarykova c. 9. (nasproti tovornega kolodvora)

LETOŠNJE, NOVO
BOK PIVO
Okusno!
Izdatno!
Zdravo!
IZDELANO IZ PRISTNEGA BAVARSKEGA SLADA JE PRIŠLO DANES, DNE 21. APRILA 1934, V PROMET.
POSEBNO SE PRIPOROČA KOT KREPILNA PIJAČA ZA MATERE.
PIVOVARNE UNION

Konkurs

Upravi državnih monopola potrebno je sledeće osoblje:

1. Tri rudarska inženjera sa položenim stručnim ispitom i inženjerskom rudarskom praksom — s uslovima za postavljenje po činovničkom zakonu i sa rangom ne višim od VII položajne grupe zaključno.

2. Za solanu kod Ulcinja: jedan rukovalac tehničkih postrojenja s položenim ispitom za rukovanje eksplozivnim motorima i električnim postrojenjima visokog napona do 3.000 volti i s najmanje petogodišnjom praksom posle položenog stručnog ispita — s uslovima za postavljenje po činovničkom zakonu i sa rangom ne višim od VII položajne grupe zaključno.

3. Za solanu kod Ulcinja: jedan rukovalac električnih postrojenja niskog napona i visokog do 3.000 volti i s položenim stručnim ispitom i najmanje petogodišnjom praksom posle položenog ispita, a po mogućstvu i sa položenim ispitom za rukovanje eksplozivnim motorima s uslovima za postavljenje po činovničkom zakonu i sa rangom ne višim od VIII položajne grupe zaključno.

Kandidati treba da podnesu molbu sa dokumentima u smislu §§ 3, 4, 5 i 12 zakona o činovnicima kao i uverenje o traženoj praksi, ako cu državni činovnici onda i odobrenje za prelaz u monopolsku službu. Molbe se podnose ili šalju Opštem odelenju Uprave državnih monopola.

Krajnji je rok za podnošenje prijava 31. maja 1934 godine.

Iz kancelarije Opšteg odelenja Uprave državnih monopola M. br. 4575/I od 16. aprila 1934 godine. 3913

NAJ POSTANEJO VAŠI ZOBJE BOLJ BELI!

Beli zobje očarujejo.

Je neki znanstveni postopek, ki najhitreje in najbolje odpravi rumene madeže na zobeh in jih napravi bele. Treba je samo poskusiti. V prav kratkem času boste videli, da daje KOLYNOS zobem tak blesk, kakršnega ne morete nikdar doseči z navadno pasto za zobe. KOLYNOS se peni v vsaki tekočini, ugonobi vse rumenkaste madeže in »lise«, a nikdar ne kvari dlesna. Uporabite KOLYNOS takoj — 1 centimeter na suhi ščetki, dvakrat na dan, in takoj boste ugotovili rezultate: zobje so postali beli in zdravi, a dlesna pordeče kot roža. Kupite tubo KOLYNOSA še danes!

ii. ii.: 39

Krinka proti krinki

Roman

»Lopov,« je siknil Young.

Meni je bilo pa tako, kakor da bi me bil udaril po glavi. Brezmejna besnost me je hotela kar razgnati. Vse moči sem napel, da bi skril svojo strašno poparjenost.

Prekleti človek se je bil polastil moje palete. Izpregledal me je bil in našel moje skrivališče za dragulje.

»Kaj misli s tem, kar pravi o vaši paleti?« je radovedno vprašal Young.

»Sam bi rad vedel,« sem malone zaječal.

»Sam posmeh... nič drugega kakor posmeh...« me je kapitan rešil iz škripcev.

»Ali je bila dragocena?« je vprašal Young, ki še vedno ni bil čisto pomirjen.

»Če je res pustil zanjo pet funtov, sem napravil izvrstno kupčijo...« sem odvrnil, čuteč, kako se mi krha glas.

»Tak on je bil steward?« je zdaj krmar na srečo obrnil pogovor v drugo smer.

»On, on!« sem dejal in nadaljeval: »Bil je tudi dozdevni kapitan pri kneginji Alvenslandski... in nevidni storilec, ki je poizkusil v kabini št. 13 umor... in še marsikdo... A kdo je ta ‚on' brez krinke?«

Da, kdo je bil ta »on«?

Nihče ni mogel odgovoriti na to vprašanje.

»... in je tako malo manjkalo, da vas nisem prijel, Mr. Svendrup!« je z odkritosrčno skesanim obrazom rekel Young.

V tistem trenutku Young pač ni slutil, da me bo moral čez nekaj ur vendarle prijeti.

Z Youngom sva sestavila iz ladijskih častnikov patruljo, ki je preiskala vso ladjo, da bi našla patra.

Nikjer ni bilo duha ne sluha o njem.

Ne o patru, ne o uropanih dragocenostih, da, niti o velikih kovčegih ne, ki so — tako je povedal steward, ki nas je spremljal — stali v njegovi kabini, zdaj pa jih je bilo menda morje požrlo, kakor njega samega.

A vendar smo bili vzlic neuspehu vsi prepričani, da je bil pater med tistimi, ki smo jih bili preiskali, da je nosil novo, nam še neznano krinko in da smo bili imeli v tej ali oni izmed kabin z njim vesel pogovor ali razburjen prepir.

Kako bi bili mogli izmed vseh sto obrazov tega nenavadnega človeka spoznati njegov pravi obraz, ki ga nismo bili še nikoli videli?

In vendar sem imel nekakšno predstavo o njegovem pravem obrazu; poznal sem obraz moža, ki je znal s samokresom na zračni pritisk takisto vešče ravnati kakor on...

Ženska me da prijeti

Nekaj ur pozneje se je zgodilo tisto, kar je podrlo vse moje načrte in račune.

Zaprli so me.

In to se je zgodilo takole:

Z dr. Roullierjem sva se izprehajala po sprednji palubi. Razgovarjala sva se o dogodkih minule noči, in doktor je dajal duška svoji nejevolji nad Youngovo neumnostjo in nad kapitanovim in krmarjevim bedaštvom (mene menda iz vljudnosti ni omenil), češ, da vsi skupaj niso znali opraviti s hudobnežem, ki mora biti vsekako na ladji.

Zaklinjal se je na vse načine, da bo že pokazal paroplovni družbi, kaj se pravi, zaupavati življenje in imetje potnikov takim morilskim čolnom in takim nezmožnim ljudem.

Ko sem oporekel, da se mu samemu vendar nič ni zgodilo, je divje zavil oči in zakričal:

»Pa moji živci?? Ali mislite, da teh ni škoda?...«

Kaj je mislil s tem, nisem več utegnil dognati, zakaj baš tedaj sva bila prišla do zgradbe na palubi, kjer je bil nameščen lazaret. Oba hkratu sva se zdrznila od glasnega vzkrika, ki je planil skozi eno izmed odprtih oken.

V okviru okna sem zagledal obraz dame, ki je bila zagnala ta vzkrik osuplosti in groze.

A strah in groza sta se zrcalila na tem obrazu in v teh široko odprtih očeh samo za sekundo ali dve.

Mahoma so se te oči zožile in postale trde in grozeče kakor jeklo.

In glava je hipoma izginila od okna.

Strah me je izpreletel.

Predobro sem poznal ta obraz in čutil sem, kako mi je oblil čelo mrzel znoj. In ona — zanjo nisem bil v tej krinki nič drugega kakor vlomilec izza tiste strašne noči v vili konzula Traerja.

UMIVAJTE ZOBE KAKOR UMIVATE ROKE!

MILO za ZOBE

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA MNOGO DALJE KAKOR KATERA DRUGA ZOBNA PASTA

IBBS Poizkusite!

POIZKUSNA ŠKATLA 3·- DIN

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov **plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo,** Din 2.— davka **za vsak** oglas in enkratno pristojbino Din 5.— **za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo,** Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov **Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.**

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. Dijaki 12 Din

Nemško
konverzacijo in pouk nudi izobražena gospa po 10 Din na uro. Gledališka ul. 16 pritličje, pri g. Rebek. 12027-4

Knjige

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Taksni zakon
l. 1932, dr. Pavlič Bogomil kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 12054-8

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarico
poštено in pošteno, šodne zunanjosti, sprejmem takoj. Naslov pri podružnici »Jutra« v Trbovljah. 12077-1

Dobrega kuharja
iščem za rudnik v Južni Srbiji (puet, toda zdrav kraj v hribih). Moral bi kuhati in pospravljati sobe 2—3 osebam. Plača 600 Din ter hrana in stanovanje. — Poznanje srbohrv. prednost Ponudbe s priporočili na ogias. oddelek »Jutra« pod »Poštenje predpogoj«. 12014-1

Prekajevalca
prvovrstno samostojno moč sprejmem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Prekajevalec«. 12057-1

Atelje Bazanella
Selenburgova ulica št. 7, sprejme takoj več samostojnih pomočnic za boljše delo. Začetnice ne sprejme 12072-1

Izurjeno pletilijo
iščem za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Prva moč«. 12044-1

Brivskega pomočnika
dobro izurjenega sprejme salon Fr. Wildmann, Napoleonov trg. 12087-1

Vajenci-ke

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pridno dekle
se želi izučiti kuhati v restavraciji ali hotelu. Mici Lipuš, Zg. Šiška štev. 148 12037-44

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Brivski pomočnik
dober delavec, 23 let star, vojaščine prost, išče službo za takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 12050-2

Izurjena pletilija
v izdelavi vsakovrstnih nogavic, sprejme delo na dom — Marija Mašek, Rogatec 12015-2

Gospodinja
srednje starosti, vešča slovenščine in nemščine, poštena, zanesljiva, dobra kuharica, išče mesto k starejšemu boljšemu gospodu ali zakoncema, — najraje na deželo. Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Vestna in zanesljiva«. 12019-2

Prodam

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Najcenejša kurjava
so suhi bukovi kratko rezani odpadki od žage. Dostavlja tudi na dom Ivan Šiška, tovarna parket, Metelkova ulica 4 — telefon 2244. 11822-6

Norveško ribje olje
najčistejše, sveže, vedno v zalogi. Naročila točno proti povzetju. Piccoli, Tyrševa (Dunajska) cesta štev. 6. 348-6

Zelo posebni se oblečete pri Preskerju
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14 133-6

9 gostilniških miz
40 stolov, majhen gramofon in parizer za par konj naprodaj v Staničevi ulici št. 2. 12055-6

Štedilnik
znamke »Trimbuh«, skoro nov, malo rabljen — in akvarij za ribe prodam. Poizve se v gostilni na Rimski cesti 11. 12063-6

Belo, leseno steno
z vdelanim steklom (3.65 × 2.10 m) ugodno prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 12061-6

2 rabljeni sobni peči
naprodaj na Zrinjskega cesti 18. 12069-6

Hladilno omaro
skoro novo, veliko, takoj proda Sašek, pekarna, Celovška cesta. 12100-6

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Motor
Harley Davideon, 350 cm³ z električno lučjo, davek plačan, za 4000 Din proda Gregorin, Št. Vid nad Ljubljano. 12039-10

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Amerikanske ključe
za suho cepljenje, od 7 mm debeline, kupim. Riparja Portalie, Göthe 9. — Ponudbe na naslov: Žiher Franjo. Zamušani — pošta Sv. Marjeta pri Mošganci. 11881-7

Prehrana

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Več abonentov
sprejmem na dobro domačo hrano v Kolodvorski ulici 23, pritličje (že poprej poznana dobra kuhinja). 12042-14

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dobremu poroku
ki za mene jamči enoletno posojilo 60.000 Din — plačam za to takoj 20.000 Din in mu dam povrh tega zadostno varnost. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Prilika«. 11996-16

Vložno knjižico
do 150.000 Din, Ljubljanske kreditne banke, kupim proti takojšnjemu 70% plačilu. Oferte na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Stev. 150.000«. 12046-16

Posojilo
v znesku 200—400.000 Din iščem proti sigurni vknjižbi. — Ponudbe prosim na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Posojilo takoj«. 11943

Družabnico
s kapitalom 30—50.000 Din išče trgovska družba za samostojno vodstvo podružnice. Kapital je potreben za razširjenje obrata. Primeren dohodek in kapital sigurran. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Bodočnost sigurana« 12066-16

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Skladišče s kletjo
iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »V mestu«. 11940-19

Gostilno
staroznano, na prometnem kraju, radi bolezni takoj oddam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 12035-19

Konfekcij. trgovina
modna in galanterijska, z lepimi izložbami, dobro vpeljana, tudi s firmo poceni naprodaj v centru. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zlata jama 1934«. 12065-19

Pisarniške prostore
večje ali manjše takoj oddam nasproti glavne pošte Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 12064-19

Lokal
oddam na Starem trgu 24. 12029-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo hišo
enonadstr., z dvoriščem in gospodarskim poslopjem, na Glavnem trgu v Slovenski Bistrici, dobro mesto za obrtnike, ugodno prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Ugodna prilika 1934«. 11880-20

Več stavbnih parcel
v Vodmatu naprodaj. Plačljivo tudi z vložnimi knjižicami. — Poizve se pri Oražmu na Selu pri Ljubljani. 11774-20

Stavbne parcele
nasproti kolodvora v Dev. Mar. v Polju prodam. V pačilo vzamem tudi hranilne knjižice ali dobroimetja pri denarnih zavodih. Redka prilika za dobro naložbo denarja. Ponudbe na: Ivan Razboršek, Tržič. 11766-20

Tristanovanj. hišo
prodam. Prevzame se lahko tudi hipoteka. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 12084-20

Vila
pripravna tudi za zdravnika, na izvanredno lepi točki, 15 minut od glavne pošte, v krasni solnčni legi naprodaj. Dopise na ogias. oddelek »Jutra« pod šifro »Solnčna lega«. 12012-20

Lep vinograd
v krasni solnčni legi nad Sevnico, z vinčarijo, kletjo s stanovanjem in vsem potrebnim inventarjem prodam po izredno nizki ceni 50.000 Din. — Samo resne ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Vinograd«. 12069-20

Solnčne parcele
lepe, v Kolezliji (Gerbičeva in Linhartova ulica) naprodaj. Pojasnila daje K. Jurman, Šelenburgova ul. 12101-20

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo stanovanje
3 sob in vseh pritiklin takoj oddam v Šeški, Černetova 83/I. 12102-21

Petsob. stanovanje
komfortno, v vili na Vrtači oddam za avgust. Telefon event. na razpolago. Boh, Tobačna 14. 12082-21

Prostorno stanovanje
nasproti glavnega kolodvora takoj oddam v najem. Vprašati v Mariboru, Aleksandrova 48, I. nadstropje 11941-21

Dvosob. stanovanje
visokopritlično — z vsemi pritiklinami oddam takoj ali pozneje manjši stranki za 450 Din, event. tudi ceneje. Vodovodna cesta 75 11887-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico in vrtom oddam maločlaneki družini na Kodeljevem, Malejeva št. 5 12051-21

Enosob. stanovanje
manzardno, lepo in zračno oddam s 1. majem ali pozneje solidni stranki. Ogledati med 3. in 6. popoldne na Bleiweisovi cesti 9/II. 12032-21

Trisob. stanovanje
komfortno, v sredini mesta takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 12059-21

Stanovanja išče

Državni uslužbenec
točen plačnik, stalna in mirna stranka, išče za julij ali avgust dvosobno stanovanje v mestu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Sami odnesli« 12080-21/a

Dvosob. stanovanje
solnčno, s pritiklinami — išče dvočlanska družina za avgust. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 11926-21/a

Letovišča

Hotel na blejskem gradu
otvorjen s 1. majem. Priporoča se izletnikom in turistom kot najlepša izletna točka. Postrežba solidna in zmerne cene. — Plemelj Angela. 12017-38

Sobo odda

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Čisto sobo
oddam mirni osebi na Bleiweisovi cesti 4, pritličje levo. 11990-23

Prazno sobo
s poseb. vhodom in elektriko, v centru mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 12049-23

Opremljeno sobo
s poseb. vhodom, oddam v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 12028-23

Visokopritlič. sobo
mirno in čisto, zraven cerkve sv. Jožefa oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 12096-23

Na Taboru
oddam takoj opremljeno sobo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 12085-23

Prazno sobo
oddam takoj ali pozneje. Istotam za stalno oddam

opremljeno sobo
najraje dami. Solnčno, center mesta. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 12011-23

Dopisi

Beseda 2 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Huzarček!
Iskrene čestitke. Potujem 20. Pozdrave Viktorija. 12093-24

Živali

Mala papiga
modca, je ušla. Kdor bi zanjo vedel naj javi: Gaspari, Gradišče št. 15. 12022-27

Stroji

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisalni stroj
znamke Remington, ugodno prodam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 11995-29

Ženitve

Beseda 2 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Trgovca
premožnega, ki z gotovino 40.000 Din reši 150.000 Din vredno posestvo šarmantne, temperamentne, pridne trgovke, išče skupnega dela, ustvarjanje ljubezenske harmonije radi. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Antirides«. 12071-25

Dražbe

Prostovoljna javna dražba
oken, polkenj, ločenih peči, zidne opeke in kamna, kozarcev, steklenic, pletenk, sobne in kuhinjske opreme, posode, igrač, raznoterosti, se vrši v sredo 2. maja od 9. ure naprej na dvorišču Tyrševa c. 31 12079-32

Razno

Telefon 2059
Premog
Karbopaketo
drva in koks
nudi
POGAČNIK
Bohoričeva ulica 5.

Ljuba Jurković:

(Ilustriral V. Mazi)

68

Kenguruj je bil najboljši v skakanju na smučeh. Vsi so ga občudovali, kako daleč je skakal.

Objava

Zelo ugoden nakup moderno urejenega

HOTELA

Potom sodne dražbe se bode prodajal dne 28. maja 1934 ob ½10. uri pri sodišču v Radovljici soba štev. 26 hotel **»OLYMPIC«** na Bledu. Hotel je na novo zidan s 16 sobami, 3 lokali, 2 kuhinji, kopalnica, v sobah vodovod z mrzlo in toplo vodo, ter elektriko. Hotel stoji na najprometnejši točki ob jezeru, ter je krasen razgled z velikega balkona na jezero.

Pojasnila daje iz prijaznosti

„HRANILNICA KMEČKIH OBČIN"

V LJUBLJANI, poštni predal 297. 3960

OBJAVA.

Zelo ugoden nakup

HOTELA

Na otoku Krku se proda potom sodne dražbe, ki se vrši dne 26. maja 1934 ob 9. uri pri tamkajšnjem sodišču, Krk soba št. 5 prvovrsten hotel **»VILA LUCIJA«** v Aleksandrovem s 24 sobami ter povsem opremljeno restavracijo z oskrbo 100 oseb. Hotel se nahaja v neposredni bližini kopališča. Kupci, ki se zanimajo za nakup hotela, se vabijo, da se te dražbe udeležijo, ker kupec lahko takoj prične z obratovanjem.

Pojasnila daje iz prijaznosti

„HRANILNICA KMEČKIH OBČIN"

V LJUBLJANI, poštni predal 297. 3960

OBIŠČITE NAS NA ZAGREB. VELESEJMU!

LEPOTA! BRZINA! UDOBNOST! EKONOMIČEN SIGURNOST! IN POCENI!

STEYR-WERKE A. G.
WIEN I., SCHWARZENBERGPLATZ 18

JUGOSLAVENSKE STEYER TOVARNE DRUŽBA Z O. Z.
ZAGREB, MAŽURANIĆEV TRG 5

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da je naša ljubljena soproga, mamica itd., gospa

Hedviga Wölfling

roj. Malner

danes dne 27. aprila zjutraj ob 4. uri v visoki starosti preminila.

Pogreb nepozabne rajnice bo v nedeljo popoldne ob 4. uri na župno pokopališče na Bledu.

Bled, dne 27. aprila 1934.

3987 **Žalujoča rodbina Wölfling.**

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezersek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani